

การสร้างหนังสือแนะนำ "กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)"

สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

GUIDEBOOK ON 'BANGKOK AND STREET FOOD' FOR VIETNAMESE STUDENTS

Nguyen Thi Loan Phuc

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2563

การสร้างหนังสือนำเที่ยว "กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)"

สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

GUIDEBOOK ON 'BANGKOK AND STREET FOOD' FOR VIETNAMESE STUDENTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF ARTS

(Thai)

Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University

2020

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การสร้างหนังสือแนะนำ "กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)"

สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

ของ

Nguyen Thi Loan Phuc

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรการ)

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิอร พรอำไพสกุล)

ชื่อเรื่อง	การสร้างหนังสือนำเที่ยว "กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)" สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม
ผู้วิจัย	Nguyen Thi Loan Phuc
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2563
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภัค มหาวรากร

ปัญญานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม เพื่อช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารริมทางในกรุงเทพมหานครแก่นักศึกษาชาวเวียดนาม ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม เก็บข้อมูลภาคสนามในกรุงเทพฯ กรุงเทพมหานคร และนครโฮจิมินห์ เพื่อนำข้อมูลมาสร้างเป็นเครื่องมือวิจัย ซึ่งประกอบด้วยบทอ่าน 8 บท ได้แก่ บทที่ 1 กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง บทที่ 2 อาหารริมทางกับการเดินทาง บทที่ 3 ผัดไทยเสาชิงช้า บทที่ 4 บะหมี่เยาววราช บทที่ 5 สุกี้ภูเขาทอง บทที่ 6 ข้าวขาหมูสีลม บทที่ 7 ข้าวมันไก่ประตูน้ำ และบทที่ 8 อาหารริมทางกับวิถีชีวิตของคนไทยในกรุงเทพมหานคร แบบทดสอบท้ายบทประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ และแบบทดสอบหลังเรียนประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ โดยนำเครื่องมือวิจัยไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นนักศึกษาชาวเวียดนามระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทยคณะภาษาญี่ปุ่น - เกาหลี - ไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดานัง (University of Foreign Languages Studies, The University of Danang) ผลการวิจัยพบว่า หนังสือนำเที่ยวเล่มนี้มีค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 90.4/90.8$ อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2 = 85/85$) หนังสือนำเที่ยวเล่มนี้มีคุณภาพช่วยพัฒนาความรู้และความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทางแก่นักศึกษาชาวเวียดนาม ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ด้านอาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร สถานที่ท่องเที่ยว คำศัพท์ และข้อมูลเพิ่มเติม และด้านความเข้าใจ ได้แก่ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย ความหลากหลายทางเชื้อชาติ วิถีชีวิตของคนไทยในกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง และลักษณะร่วมของอาหารริมทางไทยและเวียดนาม ซึ่งช่วยเสริมความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาชาวเวียดนามเกี่ยวกับวัฒนธรรมเรื่องอาหารริมทางของเวียดนามด้วย

คำสำคัญ : หนังสือนำเที่ยว, อาหารริมทาง, นักศึกษาชาวเวียดนาม

Title	GUIDEBOOK ON 'BANGKOK AND STREET FOOD' FOR VIETNAMESE STUDENTS
Author	THI LOAN PHUC NGUYEN
Degree	MASTER OF ARTS
Academic Year	2020
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Supak Mahavarakorn

The purpose of this study is to create a tourist guidebook on 'Bangkok and Street Food', with the aim of helping Vietnamese students improve their knowledge and understanding of street food culture in Bangkok. The researcher studied both Thai and Vietnamese documents, as well as the related studies and gathered the on-field data in Bangkok, Hanoi and Ho Chi Minh City. The collected data were used to construct a research instrument, a tourist guidebook consisted of eight chapters. The eight chapters included: Chapter One: Bangkok: A Paradise of Street Food, Chapter Two: Street Food and Its Journey, Chapter Three: Pad Thai Sao Ching Chaa (Pad Thai at the Giant Swing), Chapter Four: Bamii Yaowarat (Egg Noodles at Yaowarat), Chapter Five: Suki Phu Khao Thong (Sukiyaki at Golden Mountain Temple), Chapter Six: Khao Kha Moo Silom (Braised Pork Rice at Silom), Chapter Seven: Khao Mun Kai Pratunam (Chicken Rice at Pratunam), and Chapter Eight: Street Food and Bangkokian Ways of Life. Each chapter included a multiple-choice test at the end of the chapter, a total of 80 items, with a 50-item posttest at the end of the book. The research instrument was used with a sample group and a target group, composed of third-year undergraduate Vietnamese students majoring in Thai language studies at the Department of Thai Language Studies, the Faculty of Japanese-Korean-Thai Languages, University of Foreign Languages Studies, the University of Danang. The study showed that the efficiency of the tourist guidebook was $E1/E2 = 90.4/90.8$ in the range ($E1/E2 = 85/85$). The guidebook is qualified to help improve the knowledge and understanding of Vietnamese students on the culture related to Thai street food. The Vietnamese students improved their knowledge of street food in Bangkok, tourist attractions, vocabulary and additional information. In terms of culture, the students understood the significance of the Thai monarchy, ethnic diversity, ways of living in Bangkok, as well as the common characteristics of Thai people and the Vietnamese street food in a way that helps the students understand their culture of street food in Vietnam.

Keyword : Guidebook, Street food, Vietnamese students

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานิพนธ์ภาษาไทยของผู้วิจัยที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสำเร็จได้ด้วยดี เพราะความเมตตาและความกรุณาช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ (Thailand International Cooperation Agency - TICA) เป็นอย่างยิ่งที่อุดหนุนทุนการศึกษาแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรากรที่เมตตากรุณา ช่วยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา ทั้งในด้านการเรียนและด้านการใช้ชีวิตในประเทศไทย ผูกให้ผู้วิจัยมีจิตใจแน่วแน่ มุ่งมั่น และอดทนต่อการเรียนของตนเอง สอนทักษะการทำงานและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งมีประโยชน์ต่ออาชีพการงานในอนาคตยิ่ง ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิธิพร พรอำไพสกุล ผู้เป็นทั้งอาจารย์และเป็นทั้งพี่ที่คอยให้คำแนะนำปรึกษาที่มีประโยชน์ ห่วงใยดูแลทุกข์สุขของผู้วิจัยทั้งในด้านการเรียนและการใช้ชีวิตตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ผู้ที่คอยสอนวิธีการทำงาน ทักษะต่างๆ ในการใช้ชีวิต และช่วยหาวิธีแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ อาจารย์กับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ยังพาผู้วิจัยและเพื่อนๆ ไปศึกษาเรียนรู้นอกสถานที่หลายแห่ง ทำให้ผู้วิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนไทยและประเทศไทยมากขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา ซึ่งเป็นประธานคณะกรรมการสอบปากเปล่า ที่สละเวลาให้คำแนะนำและแนวทางแก้ไข ทำให้วิทยานิพนธ์ถูกต้องและสมบูรณ์มากขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ผกาศรี เย็นบุตรที่คอยเมตตาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ห่วงใยและให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่ที่ไทย อาจารย์ช่วยแนะนำหนังสือที่ดีสำหรับการเรียนการสอนและหนังสือหรือวารสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ด้วย และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวินthy เรืองรอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทรที่สละเวลาช่วยตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้คำแนะนำและแนวทางแก้ไข ทำให้เครื่องมือวิจัยมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ Le Tran Mac Khai ที่ขอทุนศึกษาปริญญาโทให้แก่ผู้วิจัย ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ทำงานอยู่ที่เวียดนามและศึกษาปริญญาโทที่ไทย

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณาจารย์และนักศึกษาชาวเวียดนามภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาญี่ปุ่น - เกาหลี - ไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดานัง (University of Foreign Languages Studies, The University of Danang) ที่อนุเคราะห์และช่วยเหลือผู้วิจัยในการทดลองเครื่องมือวิจัยจนสำเร็จ

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวที่คอยส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่เด็กจนโต คอยอยู่เคียงข้าง และให้กำลังใจตลอดมา ครอบครัวคือแรงบันดาลใจสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยมุ่งมั่นอุทิศตนและอดทนเรียนจนสำเร็จการศึกษาได้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับหนังสือแนะนำเที่ยวและอาหารริมทาง (Street Food) สำหรับนักศึกษาชาว เวียดนาม.....	9
1. อาหารและวัฒนธรรม.....	9
1.1 ความหมายของอาหารและวัฒนธรรม.....	9
1.2 อาหารไทย	12
2. อาหารริมทาง (Street Food)	19
2.1 ความหมายของอาหารริมทาง (Street Food)	19
2.2 ความสำคัญของอาหารริมทาง (Street Food)	20
2.3 ร้านอาหารริมทาง (Street Food) ที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพมหานคร	26

2.4 สถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมเกี่ยวกับอาหารริมทาง (Street Food) ในกรุงเทพมหานคร	30
3. หนังสือแนะนำเที่ยว.....	33
3.1 ความหมายของหนังสือแนะนำเที่ยว.....	34
3.2 ประโยชน์ของหนังสือแนะนำเที่ยว.....	34
3.3 ลักษณะของหนังสือแนะนำเที่ยว.....	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
1. การสร้างเครื่องมือวิจัย	40
1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
1.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม.....	41
1.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	41
2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย	43
3. การหาคุณภาพของหนังสือแนะนำเที่ยว	43
3.1 การหาคุณภาพของหนังสือจากผู้เชี่ยวชาญ	43
3.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยนำไปทดลองกับนักศึกษาชาวเวียดนาม.....	62
3.2.1 การทดลองครั้งที่ 1.....	62
3.2.2 การทดลองครั้งที่ 2.....	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
1. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนแบบทดสอบท้ายบทเพื่อหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1)	72
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)....	74

3. วิเคราะห์ความสำคัญของหนังสือแนะนำเกี่ยวกับการช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่อง	
วัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารริมทางแก่นักศึกษาชาวเวียดนาม	76
3.1 การพัฒนาความรู้.....	76
3.1.1 ความรู้ด้านอาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร	76
3.1.2 ความรู้ด้านสถานที่ท่องเที่ยวอดนิยมเรื่องอาหารริมทาง	78
3.1.3 ความรู้ด้านคำศัพท์	80
3.1.4 ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลเพิ่มเติม	81
3.2 การพัฒนาความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง	83
3.2.1 ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย	83
3.2.2 ความหลากหลายทางเชื้อชาติ.....	83
3.2.3 วิถีชีวิตของชาวไทยในกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง.....	84
3.2.4 ลักษณะร่วมของอาหารริมทางไทยและเวียดนาม	85
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผล	93
ข้อเสนอแนะ	95
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก.....	102
ประวัติผู้เขียน.....	143

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงรางวัลมิชลินเป็นสัญลักษณ์ต่าง ๆ	27
ตาราง 2 แสดงรายชื่อร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลเป็นดาวมิชลิน จำนวน 1 ร้าน	28
ตาราง 3 แสดงรายชื่อร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลเป็นบิบกัวร์มอนด์ จำนวน 30 ร้าน	28
ตาราง 4 แสดงรายชื่อร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลเป็นมิชลินเพลท จำนวน 12 ร้าน	29
ตาราง 5 แสดงรายชื่อหนังสือแนะนำเที่ยวของ 5 ประเทศ	37
ตาราง 6 แสดงคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	45
ตาราง 7 แสดงคะแนนการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ทางการเรียน จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	47
ตาราง 8 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน	48
ตาราง 9 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของรองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนก พงศ์ชัย	52
ตาราง 10 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวิทย์ เรืองรอง	56
ตาราง 11 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เปรม สวนสมุทร	59
ตาราง 12 แสดงคะแนนแบบทดสอบท้ายบทและแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลองครั้งที่ 1	63
ตาราง 13 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของกลุ่มทดลองครั้งที่ 1	65
ตาราง 14 แสดงคะแนนแบบทดสอบท้ายบทและแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลองครั้งที่ 2	66
ตาราง 15 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของกลุ่มทดลองครั้งที่ 2	68
ตาราง 16 แสดงคะแนนการทำแบบทดสอบท้ายบทของกลุ่มเป้าหมาย	72
ตาราง 17 แสดงคะแนนของแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย	74

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 บรรยากาศการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย.....	71
ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างความรู้ด้านอาหารริมทางในหนังสือแนะนำเที่ยว.....	77
ภาพประกอบ 3 ตัวอย่างความรู้ด้านสถานที่ท่องเที่ยวในหนังสือแนะนำเที่ยว.....	79
ภาพประกอบ 4 ตัวอย่างความรู้ด้านคำศัพท์ในหนังสือแนะนำเที่ยว.....	80
ภาพประกอบ 5 ตัวอย่างความรู้เกี่ยวกับข้อมูลเพิ่มเติมในหนังสือแนะนำเที่ยว.....	82

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวระดับโลก ข้อมูลจากองค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO)¹ ระบุว่า ปี พ.ศ. 2561 ประเทศไทยติดอันดับ 9 ใน 10 อันดับแรกที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมท่องเที่ยวมากที่สุดในโลก (38 ล้านคน) และติดอันดับ 4 ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุดในโลก (63 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ซึ่งแนวโน้มของสถานการณ์การท่องเที่ยวดังกล่าวเป็นไปตามเป้าหมายของ**แผนวิสาหกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560-2564**² คือ “ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม (Preferred Destination) ติดอันดับประเทศที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวสูงสุด 1 ใน 7 ของโลก”

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยที่มีพื้นที่การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2561 เป็นอันดับ 1³ แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจากทั่วโลกชื่นชอบกรุงเทพมหานครมาก เพราะเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การค้า และการท่องเที่ยวสำคัญที่สุดในประเทศไทย มีสถานที่ท่องเที่ยวสวยงาม มีแหล่งอาหารหลากหลาย และแหล่งช้อปปิ้งที่น่าสนใจเป็นจำนวนมาก

ผลการสำรวจในปี พ.ศ. 2561 พบว่า กิจกรรม 5 อันดับแรกที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมทำมากที่สุด ได้แก่ การรับประทานอาหารไทย (ร้อยละ 95.89) นวดและสปา (ร้อยละ 64.08) เที่ยวชมสถานที่ทางประวัติศาสตร์ (ร้อยละ 61.16) กิจกรรมช้อปปิ้ง (ร้อยละ 53.92) และการเที่ยวชมแสงสียามค่ำคืน (ร้อยละ 48.10)⁴ แสดงให้เห็นว่า การรับประทานอาหารไทยสำคัญต่อนักท่องเที่ยวมาก ความหลากหลายของอาหารไทยโดยเฉพาะอาหารริมทาง (Street Food) เป็นเอกลักษณ์และเสน่ห์เฉพาะตัวทำให้กรุงเทพมหานครได้รับการยกย่องจาก CNN ว่าเป็นสวรรค์แห่งอาหารริมทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เยวราชเป็นแหล่งอาหารริมทางที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งใน

¹ World Tourism Organization (UNWTO). (2019). *International Tourism Highlights 2019 Edition*. p. 9.

² การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2562). *แผนปฏิบัติการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ 2562*. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

³ บริษัทอินทัช รีเสิร์ช แอนด์ คอนซัลแทนซี. (2561). *รายงานสรุปฉบับผู้บริหาร (ข้อมูลเดือน มกราคม-ธันวาคม 2561) โครงการสำรวจข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงลึกปี 2561*. หน้า 8.

⁴ แหล่งเดิม. หน้า 10.

กรุงเทพมหานคร¹ อาหารริมทางไทยจึงดึงดูดความสนใจของชาวต่างชาติซึ่งส่งผลดีต่อการนำรายได้เข้าสู่ประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศ

ความโด่งดังของอาหารริมทางไทยดังปรากฏในหนังสือ **มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019** ซึ่งเป็นคู่มือแนะนำร้านอาหารและโรงแรมที่ดีที่สุดในด้านความสะดวกสบายและราคา ซึ่งเกิดจากมาตรฐานที่ผู้ตรวจสอบมิชลินทุกคนยึดถือปฏิบัติ ผู้ตรวจสอบมิชลินเป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องแสวงหาสุดยอดร้านอาหารและโรงแรม มิชลินไกด์จึงมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับโลก²

เน็ตฟลิกซ์ (Netflix) จัดทำสารคดี “Street Food” ชุดเอเชีย ประกอบด้วย 9 ตอนซึ่งมีเนื้อหากล่าวถึงอาหารริมทางของ 9 ประเทศในเอเชียที่มีอาหารริมทางโด่งดังระดับโลก ได้แก่ ไทย ญี่ปุ่น อินเดีย อินโดนีเซีย ไต้หวัน เกาหลีใต้ เวียดนาม สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ เผยแพร่ตอนละ 30-35 นาที เริ่มออกอากาศวันที่ 26 เดือนเมษายน พ.ศ. 2562 มีจุดมุ่งหมายให้ทุกคนทั่วโลกได้สัมผัสอาหารริมทางและวัฒนธรรมจากอาหารของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องราวของบุคคลผู้รังสรรค์อาหารริมทางให้มีรสชาติมีความเป็นเลิศ³ การที่อาหารริมทางไทยอยู่ในหนังสือ **มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019** และมีสารคดี “Street Food” เน้นให้เห็นว่า ขอบเขตของอาหารริมทางไทยกำลังก้าวไกลในระดับโลก

อาหารริมทางมีทั่วไปในกรุงเทพมหานคร เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต คนไทยขายอาหารริมทางทั้งวัน บางแหล่งจะเปิดขายทั้งคืน โดยเฉพาะเขตที่มีสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของชาวต่างชาติ เพราะนอกจากสถานที่ท่องเที่ยวสวยงามและแหล่งซื้อของ ถนนทั้งสองฝั่งยังเต็มไปด้วยอาหารริมทางหลากหลายประเภทที่ดึงดูดใจ ตั้งแต่อาหารประเภทข้าวแบบตามสั่ง ก๋วยเตี๋ยว ส้มตำไก่ย่าง และอาหารทะเล สถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมเกี่ยวกับอาหารริมทางที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแนะนำ เช่น ยาวราช ข้าวสาร สีส้ม ทองหล่อและเอกมัย ประตูน้ํา และบางลำพู⁴ อาหารริมทางของแต่ละสถานที่มักจะผูกพันกับวิถีชีวิตของผู้คนและความเป็นมาของสถานที่นั้น

¹ พิษณุทัต จันทร์พุ่ม; และ พิภู พุ่มแก้ว. (2560, 17 มีนาคม). *สื่อตั้งยกกรุงเทพฯ เป็นสวรรค์แห่งสตรีทฟู้ด 2 ปีซ้อน “หอยทอด” ติดอันดับอาหารขึ้นชื่อระดับโลก*. [วีดิทัศน์].

² การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). *มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019*. หน้า 23-27.

³ Netflix. (2019). *Series Street Food, volume 1: Asia*. [Video].

⁴ Tourism Authority of Thailand. (2016). *Amazing Tastes of Thailand*. p. 18 and Tourism Authority of Thailand. (2016). *Thainess through Thai Food*. pp. 47-55.

หลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่า อาหารริมทางไทยมีมาตั้งแต่ในอดีต ช่วงเริ่มแรกพายเรือขาย แล้วจึงขายขึ้นมายาบนบก คนสมัยก่อนมักนำอาหารมารวมกันขายที่ตลาดน้ำ การขายอาหารริมทางขายตัวมากขึ้นหลังจากมีการสร้างถนนตลอดช่วงสมัยของรัชกาลที่ 4 (ปี พ.ศ. 1851-1868) คนขายมีทั้งคนไทยและคนจีนที่อพยพเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก¹ แสดงให้เห็นว่า อาหารริมทางบ่งบอกให้เห็นวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสมัยก่อน และความหลากหลายของอาหารไทยที่มาจากหลายภูมิภาคในประเทศไทยและมาจากชาวต่างชาติด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแสงอรุณ กนกพงศ์ชัย ที่กล่าวถึงเอกลักษณ์ของอาหารไทยไว้ว่า

อาหารไทยสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต ความคิด จิตใจของคนไทยได้อย่างแจ่มชัด วัฒนธรรมอาหารการกินที่มีหลากหลายอย่างน่าอัศจรรย์ สร้างสรรค์จากภูมิปัญญาในการเลือกสรรทรัพยากรในดินสันทนน้ำ แต่จะอย่างมาปรุงเป็นอาหารสารพัดด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะแตกต่างหลากหลายกันไปในแต่ละภูมิภาค อีกทั้งยังมีการผสมผสานวัฒนธรรมอาหารจากชนชาติต่าง ๆ เช่น จีน อินเดีย ลาว มอญ ญวน พม่า มาเลเซีย ซึ่งกว่าอาหารชนิดนั้นจะมาเป็นส่วนหนึ่งของอาหารไทย ก็ต้องผ่านการปรับเปลี่ยน ปรุงแต่งรสชาติให้ถูกปากถูกใจ เหมาะสมกับวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น ไม่ว่าจะรับวัฒนธรรมอาหารจากชาติใด สุดท้ายก็คืออาหารไทย รสชาติแบบไทย ๆ นั่นเอง²

ความเห็นดังกล่าวตรงกับเปรม วนสมุท³ ที่ระบุว่า คนไทยไม่ชอบความจำเจ เปิดใจเรียนรู้และยอมรับวัฒนธรรมของชาวต่างชาติอย่างกว้างขวาง แต่ด้วยความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ ทำให้เกิดความต่างทางด้านวัตถุดิบและเครื่องปรุง คนไทยจึงต้องคิดวิธีการทำอาหารแบบคนไทยอย่างสร้างสรรค์ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและให้ถูกปากคนไทย อาหารไทยเป็นอาหารที่เน้นกลิ่น รส และรูป ใช้วัตถุดิบสดใหม่ รสชาติกลมกล่อม และมีการจัดแต่งนารับประทาน

ประเทศเวียดนามมีอาหารริมทางเช่นเดียวกับประเทศไทย พบเห็นได้ทั่วไป โดยเฉพาะในเมืองใหญ่และเมืองที่พัฒนา เช่น กรุงฮานอย ดานัง เว้ และนครโฮจิมินห์ อาหารริมทางเวียดนามมีความหลากหลาย มีทั้งอาหารดั้งเดิมของชาวเวียดนาม และอาหารที่มีความสัมพันธ์กับ

¹ Narumol Nirathron. (2006). *Fighting Poverty from the Street: A Survey of the street Vendors in Bangkok*. p. 13.

² แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย; และคณะ. (2544). *อาหาร: ทรัพยากรและศิลป์แผ่นดินไทย*. หน้า 8.

³ เปรม วนสมุท. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). ตำรับชาววัง: นวัตกรรมแห่งโภชนาการประณีต. *วารสารวิชาการ นวัตกรรมสื่อสารสังคม*. 5(2): 155-156.

ชาวต่างชาติ เช่น เฝอ ขนมหังฝรั่งเศส มีความสัมพันธ์กับชาวฝรั่งเศส กว๋ยเตี่ยว ผัดหมี่ ข้าวผัด ซาลาเปา มีความสัมพันธ์กับชาวจีน ขนมหังปลาร้ามีความสัมพันธ์กับชาวเขมร ลาภู่เป็นอาหารที่มีความสัมพันธ์กับชาวอินเดียและมีลักษณะคล้ายกับแกงกะหรี่ของไทย เป็นต้น¹ แสดงให้เห็นว่าชาวต่างชาติมีความสัมพันธ์กับอาหารริมทางของไทยและเวียดนาม

อาหารริมทางของคนเวียดนามมีชื่อเสียงทั่วโลก ในพจนานุกรมภาษาอังกฤษ (Oxford English Dictionary) ปรากฏคำว่า เฝอกับขนมหังฝรั่งเศส ปี พ.ศ. 2555 วารสารอาหารโลก Food and Wine เลื่อนนครโฮจิมินห์เป็นหนึ่งในเมืองที่มีอาหารริมทางอร่อยที่สุดในโลก ปอเปี๊ยะทอดได้รับการยกย่องจาก CNN ว่าเป็นหนึ่งใน 50 อาหารอร่อยที่สุดในโลกในปีเดียวกัน อาหารริมทางของเวียดนามที่ชาวต่างชาตินิยมรับประทานและสนใจเป็นพิเศษมีหลายชนิด เช่น เฝอ ขนมหังฝรั่งเศส ปอเปี๊ยะทอด ปอเปี๊ยะสด ขนมหังหมูปัง เป็นต้น²

เมื่อรับประทานอาหารริมทาง คนเวียดนามชอบนั่งเป็นกลุ่ม พูดคุยกันและรับประทานอาหารอย่างสนุกสนาน บรรยายภาศการรับประทานอาหารคึกคักมาก คนเวียดนามชอบนั่งเก้าอี้ตัวเล็ก ๆ ใช้ตะเกียบ และไม่จิ้มฟัน นักเขียน Richard Sterling ผู้มีประสบการณ์ในการรับประทานอาหารริมทางเวียดนามนานกว่า 20 ปี ให้ความเห็นว่า อาหารริมทางเวียดนามมีความเป็นเอกลักษณ์และศิลปะ จึงแนะนำให้ชาวต่างชาติที่มาเที่ยวเวียดนามแวะรับประทานอาหารริมทาง โดยเฉพาะที่ร้านธรรมชาติ³ อาหารริมทางจึงเป็นหนึ่งในช่องทาง การเรียนรู้และเข้าใจวิถีชีวิตของคนในสังคมใดสังคมหนึ่งได้เป็นอย่างดี

ประเทศไทยกับประเทศเวียดนามมีลักษณะคล้ายกันหลายอย่าง เช่น ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เหมือนกัน มีภูมิประเทศและภูมิอากาศใกล้เคียงกัน มีแม่น้ำสายหลักสำคัญ ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และดำรงชีวิต ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของทั้งสองประเทศ อาหารประเภทข้าวและอาหารประเภทเส้นส่วนใหญ่จะมีลักษณะคล้ายกัน เช่น กว๋ยเตี่ยวไทยกับเฝอเวียดนามทำจากแป้งข้าวเจ้า แต่ต่างกันที่ขนาดเส้นและประเภทเส้น คนไทยนิยมใช้เส้นอบแห้ง แต่คนเวียดนามนิยมใช้เส้นสด หรือส้มตำไทยกับยำมะละกอเวียดนาม ผัดไทยกับผัดหมี่แห่งเวียดนาม เป็นต้น

ปัจจุบันชาวเวียดนามสนใจมาท่องเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น เดือนสิงหาคมพ.ศ. 2562 ประเทศเวียดนามติดอันดับ 8 ในจำนวน 10 อันดับแรกนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้า

¹ Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch, Tổng cục Du lịch. (2018, 27 tháng 2). *Nét hấp dẫn của ẩm thực đường phố*. (Trực tuyến)

² แหล่งเดิม.

³ แหล่งเดิม.

ประเทศไทยมากที่สุด¹ นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยแบ่งเป็น 10 กลุ่มโดยจัดลำดับจำนวนจากมากไปหาน้อย ดังนี้ แรงงานภาคผลิต นักเรียนนักศึกษา พนักงานบริษัท ผู้เชี่ยวชาญ นักบริหาร ผู้ที่เกษียณ แม่บ้าน แรงงานภาคเกษตร เจ้าหน้าที่รัฐ และอื่น ๆ² เห็นได้ว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เป็นนักเรียนนักศึกษามีจำนวนสูงเป็นอันดับที่ 2 รองลงมาจากกลุ่มแรงงานภาคผลิต ที่สำคัญคือกลุ่มนี้มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี

นักศึกษาที่ต้องการเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทย สามารถเรียนรู้ได้หลายวิธี เช่น เรียนกับอาจารย์ในห้องเรียน พูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดความรู้กับเพื่อนที่เป็นเจ้าของภาษา ชมโทรทัศน์หรือวีดิทัศน์ที่บ้าน อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์หรือวารสาร อ่านหนังสือด้วยตัวเอง เป็นต้น การเรียนรู้วัฒนธรรมด้วยการอ่านหนังสือยังถือว่าเป็นช่องทางที่มีประโยชน์และคุณค่ามาก เพราะ “หนังสือยังเป็นสิ่งทรงคุณค่ายิ่งของโลก ไม่ว่าจะมีเทคโนโลยีสมัยใหม่เพียงใด ในการอ่าน การเข้าถึงข้อมูลในศาสตร์ต่าง ๆ โดยจะเปลี่ยนรูปแบบการเก็บ การนำเสนอ หรือเพิ่มประสิทธิภาพไปเพียงไหนแล้วก็ตาม หนังสือก็ยังเป็นแหล่งความรู้ที่เป็นอมตะ น่าสนใจ และชวนเปิดอ่านอยู่เสมอ”³

หนังสือนำเที่ยวเป็นหนังสือที่โดดเด่นในด้านให้ความรู้ ลีลาการเขียน และความน่าอ่าน⁴ ให้ข้อมูลหรือคำแนะนำต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถปฏิบัติตามหรือเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากขึ้น⁵ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่า หนังสือนำเที่ยวให้ความรู้หลายด้าน ตั้งแต่ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม เทศกาล ประเพณี อาหารการกิน สถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น รูปเล่มสวยงามและน่าอ่าน โครงสร้างของหนังสือนำเที่ยวเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ผู้อ่านอยู่ต่างประเทศ และต้องการคำแนะนำต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อตนเอง⁶ ดังนั้น หนังสือนำเที่ยวจะทำให้การอ่านภาษาไทยสนุกและน่าสนใจมากขึ้น ที่สำคัญคือ ลักษณะประการหนึ่งของ

¹ ศูนย์วิจัยด้านตลาดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2562). สถานการณ์นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. [กราฟข้อมูล].

² ศูนย์วิจัยด้านตลาดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). รายงานสถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทย จำแนกตามลักษณะรวมหน่วย. [ภาพอินโฟกราฟิก].

³ พงศกร ยิ้มสวัสดิ์; และวีรยา บัวประดิษฐ์. (?). กฐินทาน: วัฒนธรรมสังฆารามรวมหาวีร. หน้าท้ายเล่ม.

⁴ ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. หน้า 204.

⁵ Heinle Cengage Learning. (2014). *Collins Cobuild Advanced Learner's English Dictionary*. p. 645.

⁶ Anna Blennow and Stefano Fogelberg Rota. (2019). *Rome and the Guidebook Tradition from the Middle Ages to the 20th Century*. p. 6.

นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามคือ นิยมจัดการเดินทางด้วยตนเองมากกว่าการจัดการเดินทางผ่านบริษัทนำเที่ยว¹ หนังสือแนะนำเที่ยวจึงเป็นสื่อที่เหมาะสมกับนักศึกษาเวียดนาม

ผู้วิจัยสนใจสร้างหนังสือแนะนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาเวียดนาม เพื่อต้องการให้นักศึกษาเวียดนามพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารริมทางของไทย นอกจากนี้ ยังได้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารริมทางของประเทศเวียดนาม เพื่อเพิ่มพูนความรู้เรื่องอาหารริมทางของไทยและเวียดนาม และทำให้นักศึกษาเวียดนามเข้าใจวัฒนธรรมไทยมากขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อสร้างหนังสือแนะนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามในการพัฒนาความรู้ด้านอาหารริมทางและสถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย ความหลากหลายทางเชื้อชาติ วิถีชีวิตของชาวไทยในกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง และลักษณะร่วมของอาหารริมทางไทยและเวียดนาม

ความสำคัญของการวิจัย

หนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้ ช่วยให้นักศึกษาเวียดนามพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษาชาวเวียดนาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาญี่ปุ่น - เกาหลี - ไทย จากมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดานัง (University of Foreign Languages Studies, The University of Danang) โดยใช้วิธีคัดเลือกแบบเจาะจง

¹ ศูนย์วิจัยด้านตลาดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). รายงานสถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทย จำแนกตามลักษณะรวมหน่วย. [ภาพอินโฟกราฟิก].

2. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย หนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม มีจำนวน 8 บท แบบทดสอบท้ายบท และแบบทดสอบหลังเรียน

2.1 หนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามมีจำนวน 8 บท ดังนี้

บทที่ 1 กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง

บทที่ 2 อาหารริมทางกับการเดินทาง

บทที่ 3 ผัดไทยเสาชิงช้า

บทที่ 4 บะหมี่เยาวราช

บทที่ 5 สุกี้ภูเขาทอง

บทที่ 6 ข้าวขาหมูสีลม

บทที่ 7 ข้าวมันไก่ประตูน้ำ

บทที่ 8 อาหารริมทางกับวิถีชีวิตคนไทยในกรุงเทพมหานคร

การแบ่งเนื้อหาเริ่มจากการแนะนำความหลากหลายของอาหารริมทาง และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเกี่ยวกับอาหารริมทางในกรุงเทพมหานครในบทที่ 1 แล้วจึงกล่าวถึงการเดินทางโดยยานพาหนะในกรุงเทพมหานครในบทที่ 2 ตั้งแต่บทที่ 3 ถึงบทที่ 7 แนะนำอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ประเภทบิบบูร์มองต์ซึ่งคัดมาจากหนังสือ **มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019** และสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมใน 5 เขตที่มีร้านอาหารริมทาง 2 ร้านขึ้นไป ได้แก่ เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตบางรัก และเขตราชเทวีตามลำดับ ผู้วิจัยจึงตั้งชื่อบทอ่านจากชื่ออาหารที่โดดเด่น และสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งเป็นศูนย์กลางและเป็นจุดเด่นของแต่ละเขต บทที่ 8 เป็นการสรุปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนไทยที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร

2.2 แบบทดสอบท้ายบทของหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ

2.3 แบบทดสอบหลังเรียนของหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

หนังสือแนะนำเที่ยว คือ หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารริมทางประเภทของดาวที่ตั้งอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับรางวัลบิบกูร์มองด์ (Bib Gourmand) จากหนังสือ **มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019**

อาหารริมทาง (Street Food) คือ อาหารประเภทของดาวที่ได้รับรางวัลบิบกูร์มองด์ (Bib Gourmand) จากหนังสือ **มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019** ซึ่งเป็นประเภทอาหารที่มีการจัดเตรียมวัตถุดิบต่าง ๆ พร้อมปรุงตามความต้องการของผู้บริโภค ส่วนใหญ่เป็นร้านขายอาหารริมถนนแบบตึกแถวที่ตั้งอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมในกรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

ความรู้เกี่ยวกับหนังสือแนะนำและอาหารริมทาง (Street Food) สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างหนังสือแนะนำ
“กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม โดยแบ่ง
ประเด็นการศึกษา 3 ประเด็นดังนี้

1. อาหารและวัฒนธรรม
2. อาหารริมทาง (Street Food)
3. หนังสือแนะนำ

1. อาหารและวัฒนธรรม

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ความหมาย
ของอาหารและวัฒนธรรม และอาหารไทย

1.1 ความหมายของอาหารและวัฒนธรรม

ผู้วิจัยแบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของอาหาร และ
ความหมายของวัฒนธรรม ดังนี้

1.1.1 ความหมายของอาหาร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 อธิบายความหมาย
ของอาหารไว้ว่า “ของกิน เครื่องค้ำจุนชีวิต เครื่องหล่อเลี้ยงชีวิต”¹ มีคำสำคัญสามคำ คือ “ของกิน”
“ค้ำจุนชีวิต” และ “หล่อเลี้ยงชีวิต” ดังนั้นอาหารจึงหมายถึง ของที่ใช้สำหรับรับประทาน และ
รับประทานเพื่อให้มีชีวิตอยู่

นอกจากนั้น ยังพบคำจำกัดความต่าง ๆ เกี่ยวกับอาหาร ดังนี้

ของบางอย่างที่มนุษย์และสัตว์ใช้รับประทาน หรือ พืชผักใช้ดูดซับ เพื่อให้
ตนมีชีวิตอยู่รอด แสดงให้เห็นว่า อาหารไม่ได้สำคัญสำหรับการอยู่รอดของมนุษย์ แต่ยังสำคัญกับ
สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ เช่น สัตว์และพืชผัก²

¹ ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. หน้า 1412.

² Elizabeth Walter. (2005). *Cambridge Advanced Learner's Dictionary*. p. 491. “Something that people and animals eat, or plants absorb, to keep them alive”

ของทุกอย่างที่รับประทานเข้าไปแล้วทำให้เกิดโภชนาการจำเป็นสำหรับการเจริญเติบโตและการดำรงรักษาชีวิต¹

ของทุกอย่างที่ใส่เข้าไปในปาก เกิดการย่อยอาหาร และสร้างพลังงานเพื่อการเจริญเติบโตและสืบสายพันธุ์ ดังนั้น ความหมายของอาหารยังแสดงให้เห็นถึงบทบาทสำคัญคือ การสืบสายพันธุ์หรือการสืบตระกูล²

จากการอธิบายความหมายของอาหารดังกล่าว สรุปได้ว่าอาหารคือของกินของมนุษย์ สัตว์ และพืชผัก เพื่อก่อให้เกิดคุณค่าทางอาหารสำหรับการเจริญเติบโตและสืบทอดสายพันธุ์

1.1.2 ความหมายของวัฒนธรรม

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 กำหนดความหมายของวัฒนธรรมไว้ว่า “สิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ”³ มีคำสำคัญ 2 คำ คือ “เจริญงอกงาม” และ “หมู่คณะ” แสดงให้เห็นลักษณะเด่น 3 ประการ หนึ่งคือด้านคุณสมบัติ สิ่งต่าง ๆ ที่เรียกว่าวัฒนธรรมต้องเป็นสิ่งที่ดีงาม หรือมีคุณค่า สองคือด้านจำนวน วัฒนธรรมต้องเป็นของกลุ่มคนขึ้นไป ไม่ใช่สิ่งทีคนใดคนหนึ่งจะสามารถสร้างขึ้นเองได้ สามคือด้านระยะเวลา สิ่งที่ดี มีค่าล้วนต้องผ่านการทดลองใช้จริงในระยะเวลาพอสมควรถึงจะทราบผลว่า ดีหรือไม่ดี งามหรือไม่งาม มีคุณหรือมีโทษ

พระยาอนุมานราชธน อธิบายว่าวัฒนธรรมคือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นใหม่หรือปรับเปลี่ยนจากที่มีอยู่ของคนรุ่นเก่า วัฒนธรรมเป็นผลของคนส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดีสามารถถ่ายทอดและเรียนรู้จากกันได้ เพื่อความเจริญงอกงามในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ดังนั้น วัฒนธรรมจึงเป็นมรดกอันล้ำค่าที่สังคมยอมรับและรักษาไว้ให้เจริญงอกงาม พระยาอนุมานราชธนแบ่งประเภทของวัฒนธรรมเป็น 2 ประเภท คือ วัฒนธรรมทางวัตถุและวัฒนธรรมทางจิตใจ วัฒนธรรมทางวัตถุเป็นเรื่องเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขในการดำเนินชีวิตของผู้คน ซึ่งประกอบด้วยสิ่งที่มองเห็นและจับต้องได้ เช่น ปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหารการกิน ที่อยู่อาศัย เครื่องแต่งกาย และยารักษาโรค นอกจากนั้นยังมีสิ่งอื่น ๆ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ

¹ Pamela Goyan Kittler and Kathryn Sucher. (1953). *Food and Culture in America: a nutrition handbook*. p. 3. “Food, as defined in dictionary, is any substance that provides the nutrients necessary to maintain life and growth when ingested”

² H.G. Muller. (1988). *An introduction to tropical food science*. p. 11. “Food is any substance taken by the mouth the digestive tract which provides energy, material for growth, body repair or reproduction, or regulates these process”

³ ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. หน้า 1103.

อาวุธป้องกันตัว เป็นต้น วัฒนธรรมทางจิตใจหมายถึงสิ่งที่ทำให้เกิดปัญญาความรู้และพัฒนาความสุขความงามทางจิตใจ เช่น การศึกษาเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ศาสนา ศิลปะ วรรณคดี กฎหมาย กฎระเบียบแบบแผนทางประเพณี เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ช่วยเพิ่มพูนความรู้ เปิดทัศนคติ และขัดเกลาจิตใจให้ผ่องใสงดงาม¹

Trần Ngọc Thêm (เจิ่น หงก เทม) ผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมศึกษา ชาวเวียดนามให้ คำจำกัดความของวัฒนธรรมไว้ว่า² “วัฒนธรรมเป็นระบบหนึ่งประกอบด้วยความเชื่อทางวัตถุ และคุณค่าทางจิตใจ ซึ่งมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้นและสะสมมาโดยผ่านกระบวนการปฏิบัติอย่างจริงจัง และเกิดจาก การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและระหว่างแคว้นสังคมของตน” ในความหมายของวัฒนธรรมดังกล่าว วัฒนธรรมมีขอบเขตกว้างขวางมาก รวมทั้งสิ่งที่ดี มีค่าในด้านวัตถุที่เป็นรูปธรรม และด้านจิตใจที่เป็นนามธรรม ซึ่งเกิดจากการปฏิสัมพันธ์ในการดำรงชีวิตระหว่างมนุษย์ด้วยกัน และระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ Trần Ngọc Thêm ยังระบุเพิ่มว่า วัฒนธรรมสะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ความเป็นระบบ คุณค่า ประวัติความเป็นมา และความเป็นมนุษย์

ดังที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า วัฒนธรรม คือระบบหนึ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ หรือระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งประกอบด้วย คุณค่าทางวัตถุและคุณค่าทางจิตใจ อันสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในสังคมใดสังคมหนึ่ง เป็นแบบอย่างที่ดีจึงมักได้รับการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น

จากความหมายของอาหารและวัฒนธรรมดังกล่าว สรุปได้ว่า อาหารและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กัน เพราะอาหารเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม จัดอยู่ในหมวดวัฒนธรรมประเภทวัตถุ อาหารไม่ใช่เพียงเรื่องการกินธรรมดาของมนุษย์เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด แต่กลายเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญสำหรับการเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมของคนในชาติใดชาติหนึ่ง ดังที่ Mark Bittman (มาร์ค บิทแมน) นักเขียนเกี่ยวกับอาหารชั้นนำของวารสาร The New York Times ให้ความสำคัญกับบทบาทของอาหารไว้ว่า³ อาหารไม่ได้เป็นเพียงความทรงจำเกี่ยวกับการรับประทาน แต่เป็นแรงบันดาลใจเพราะทำให้ได้ค้นพบ เข้าใจผู้คน และวัฒนธรรมของประเทศที่เยี่ยมชมเป็นอย่างดี

¹ พระยาอนุนานราชชน. (2497). *วัฒนธรรม*. หน้า 6-11. สรุปโดยผู้วิจัย.

² Trần Ngọc Thêm. (1996). *Cơ sở văn hóa Việt Nam*. Trang 17-18.

³ Carolyn Bain, Sarah Baxter; et al. (2014). *Food lover's guide to the world: experience the great global cuisines*. p. 7. “When we travel we discover a place – its people, land and culture – through its food. We bring back not just mouthwatering memories but inspiration.”

1.2 อาหารไทย

อาหารเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งช่วยบ่งบอกความเป็นชนชาติ อาหารของแต่ละชาติมีลักษณะเฉพาะ ที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจเอกลักษณ์ของอาหารไทยมากขึ้น ผู้วิจัยจึงแบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ความสัมพันธ์ของชาวต่างชาติต่ออาหารไทย และลักษณะเฉพาะของอาหารไทย

1.2.1 ความสัมพันธ์ของชาวต่างชาติต่ออาหารไทย

“อาหารไทยคืออาหารที่คนไทยบริโภคมาเป็นระยะเวลานาน อาจจะได้รับถ่ายทอดวัฒนธรรมจากชาติอื่นมาก็จริง แต่เราเอามาดัดแปลงให้เหมาะสมกับประสาธสัมผัสของคนไทย และเหมาะสมกับวัตถุดิบเครื่องปรุงที่มีอยู่ในท้องถิ่นจนได้เป็นจานใหม่ที่อร่อยถูกปากเหมาะกับคนไทย”¹ แสดงให้เห็นว่า ชาวต่างชาติมีความสัมพันธ์กับความเป็นมาของอาหารไทย คนไทยเรียนรู้และรับวัฒนธรรมการปรุงอาหารจากชาติต่าง ๆ และดัดแปลงให้เข้ากับสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่และรสนิยมของสังคมไทย

ไทยเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์และมีการเปิดเสรีทางการค้า ทำให้มีชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาค้าขายและอาศัยอยู่ในสังคมไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย ไทยเป็นชาติที่เปิดรับวัฒนธรรมของชาติอื่นอย่างกว้างขวาง จึงเกิดการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะในเรื่องอาหาร แต่ด้วยข้อจำกัดทางเครื่องปรุงและวัตถุดิบบางชนิด คนไทยจึงต้องสร้างสรรค์รายการอาหารใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากของเดิมของชาวต่างชาติ ดังตัวอย่างกรณีส้มตำกับแกงเขียวหวาน มะละกอบ้างเป็นพืชพื้นเมืองของชาวชวา คนไทยยังไม่คุ้นเคยกับการรับประทานผลไม้เป็นของว่างจึงนำมะละกอดิบมาทำเป็นอาหารคาวประเภทยำที่เรียกว่าส้มตำ ส่วนแกงเขียวหวานเดิมเป็นแกงของชาวเปอร์เซียที่ปรุงด้วยนมโคหรือชีส แต่สำหรับคนไทยในอดีต สองสิ่งนี้เป็นของหายากจึงเปลี่ยนมาใช้กะทิแทน นอกจากส้มตำกับแกงเขียวหวานแล้ว ยังมีอาหารประเภทอื่นที่เรียกว่าเป็นอาหารไทยในปัจจุบัน แต่เป็นอาหารที่นำเครื่องปรุงและเทคนิคการปรุงมาจากชาวต่างชาติแล้วผ่านกระบวนการคัดสรรของบรรพบุรุษไทย “คุณค่าที่สำคัญของอาหารไทยจึงไม่ได้เกิดจากรสชาติหรือการค้นพบตำรับอาหารใหม่ ๆ แต่อยู่ที่การปรับแปลงสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติต่างๆ ให้เป็นแบบ “ไทย ๆ” จนเกิดความแตกต่างแต่ลงตัว...เป็นภาพสะท้อนภูมิปัญญาและคุณลักษณะของคนไทยที่ชอบเล่นจนทำให้เกิดนวัตกรรมที่ทำให้ชีวิตมีความสุขมากยิ่งขึ้น”² ความเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ประกอบกับนโยบายการบริหารประเทศ

¹ สิริณัฐ ศิริสุนทร. (2555). วัฒนธรรมอาหารไทย...จากอดีตสู่ปัจจุบัน. หน้า 11.

² เปรม สอนสมุทร. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). ตำรับชาววัง: นวัตกรรมแห่งโภชนาการประณีต. วารสารวิชาการ นวัตกรรมสื่อสารสังคม. 5(2): 155-157.

อย่างเหมาะสม และการเปิดใจยอมรับสิ่งใหม่เสมอของคนไทยทำให้ชาวต่างชาติเข้ามาเผยแพร่วัฒนธรรมและเรียนรู้วัฒนธรรมของกันและกัน

นอกจากปัจจัยดังกล่าว ที่ตั้งของประเทศไทยยังอำนวยความสะดวกต่อการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติ ไทยตั้งอยู่บนทางผ่านที่สำคัญระหว่าง 3 ชาติอารยธรรมโบราณ ได้แก่ อินเดีย จีน และเอเชียโอเชียเนีย (Asia Oceania)¹ 3 ชาติดังกล่าวจึงมีความสำคัญทั้งในด้านวัตถุดิบและเทคนิคการทำอาหาร ตัวอย่างเช่น ก๋วยเตี๋ยว ซึ่งเผยแพร่โดยกลุ่มคนจีนทำงานที่ไทยในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ปัจจุบันอาหารชนิดนี้กลายเป็นอาหารริมทางที่พบได้ทั่วไปในประเทศไทย²

ชาวต่างชาติเมื่อมาค้าขายหรืออาศัยอยู่ในสังคมไทยมักจะนำสิ่งของที่มีชื่อเสียงและวัฒนธรรมการกินจากประเทศของตนมาด้วย เมื่อกล่าวถึงชาวอินเดียคือกล่าวถึงวัฒนธรรมการกินที่เต็มไปด้วยเครื่องเทศ กล่าวถึงจีนก็นึกภาพอาหารประเภทผัด อาหารประเภทเส้น และการใช้ถ้วยเล็ก และตะเกียบเมื่อรับประทานอาหาร เป็นต้น ดังนี้³

วัฒนธรรมการกินของอินเดีย โดยเฉพาะแกงที่อุดมด้วยเครื่องเทศ ได้ถูกดัดแปลงจนกลายเป็นอาหารที่แพร่หลายที่สุดในเมืองไทย และแตกแขนงไปเป็นแกงต่าง ๆ สารพัดสารพัน

บาทหลวงชาวสเปนและโปรตุเกสเข้าไปเผยแพร่ศาสนาให้แก่พวกอินเดียจนแดงเห็นคนพื้นเมืองรับประทานพริกเลยเก็บมาปลูกที่บ้านเมืองตน เมื่อไปเผยแพร่ศาสนาที่ไหนก็เอาไปด้วย บาทหลวงชาวโปรตุเกสเหล่านี้เข้ามาเมืองไทยก็นำติดตัวมา แล้วแจกจ่ายให้คนไทยทดลองปลูกและรับประทาน พริกจึงแพร่หลายไปทั่วประเทศและกลายเป็นส่วนประกอบที่สำคัญมากอย่างหนึ่งในอาหารไทย

ในช่วง 100 ปีแรกของกรุงรัตนโกสินทร์ มีชาวจีนอพยพเข้ามาในไทยจำนวนมาก เมื่อเข้ามาอยู่กันเป็นกลุ่มก้อนก็สามารถดำรงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมของตนได้ วัฒนธรรมด้านอาหารการกินซึ่งชาวจีนเป็นหนึ่งในที่เผยแพร่สู่ชาวไทย อาหารประเภทผัดผักรวักที่ใช้ไฟแรงทุกชนิดเริ่มเป็นที่นิยมในกรุงรัตนโกสินทร์หลังจากที่คนไทยซื้อหามาจากเรือสำเภาจีนที่เดินทางมาค้าขาย พร้อม ๆ กับเริ่มรู้จักผักจีนในช่วงเดียวกันนี้...

¹ โอเชียเนีย หมายถึงกลุ่มประเทศและหมู่เกาะต่าง ๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิก ในวงกว้างจะรวมถึงออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และหมู่เกาะมากมาย (Merriam-Webster. (2001). *Merriam-Webster's geographical dictionary*. p. 858.))

² Carolyn Bain, Sarah Baxter; et al. (2014). *Food lover's guide to the world: experience the great global cuisines*. pp. 167 - 168.

³ กรรณิการ์ พรมเสาร์ และนันทา เบญจศิริรักษ์. (2542). *แกะรอยสำหรับไทย*. หน้า 14 - 16.

คนไทยนิยมใช้ช้อนกับส้อมเมื่อรับประทานอาหาร ซึ่งเป็นวิธีการรับประทานอาหารที่รับมาจากชาวตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 5 แต่ก็ไม่ได้รับทั้งหมดเพราะคนไทยไม่ได้ใช้มีด ส่วนการใช้ตะเกียบเป็นวัฒนธรรมการกินที่รับมาจากจีน คนไทยใช้ตะเกียบเฉพาะอาหารที่มีเส้นเท่านั้น

ตะเกียบไม่ใช่เครื่องใช้ประกอบสำหรับกับข้าวของคนไทย และคนลาวด้วย เพราะเราไม่ได้รับเอาตะเกียบเข้ามาอยู่ในวัฒนธรรมการกินของเราเหมือนอย่างช้อนส้อมนั่นเอง แต่จะให้บอกว่า ตะเกียบไม่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมการกินของคนไทยเสียเลยก็คงไม่ถูก เพราะอาหารจีนได้ซึมแทรกเข้ามาอยู่ในวิถีชีวิตของเราอย่างเงิบ ๆ เรามีร้านอาหารจีนตามเมืองใหญ่ ๆ อยู่เกลื่อนเมือง และเราก็จะพบตะเกียบที่นั่น โดยเฉพาะร้านอาหารจีน ก๋วยเตี๋ยว จנדุเหมือนว่า คนไทยจะใช้ตะเกียบก็ต่อเมื่อกินก๋วยเตี๋ยวบะหมี่เท่านั้น¹

ข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า อาหารเส้นส่วนใหญ่ เช่น ก๋วยเตี๋ยวหรือบะหมี่ รวมถึงวิธีการรับประทานอาหารที่ใช้ตะเกียบของคนไทยได้รับมาจากคนจีนเพราะคนจีนอพยพเข้ามาตั้งรากฐานในไทยเป็นเวลานาน

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า ไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์และเปิดใจยอมรับวัฒนธรรมของชาติอื่นได้ง่าย ทำให้ชาวต่างชาติเข้ามาค้าขายและอยู่อาศัยในประเทศไทย การอยู่ร่วมกันอย่างสันติบนผืนแผ่นดินเดียวกันก่อให้เกิดการเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะในเรื่องของอาหารการกิน ชาวต่างชาติ เช่น จีน อินเดีย เปอร์เซีย โปรตุเกส เป็นต้น นำวัฒนธรรมการกินเข้ามาในไทยทั้งในส่วนของวัตถุดิบ วิธีการปรุงอาหาร และนิสัยการกินของคนไทย เช่น การรับเครื่องเทศจากอินเดีย พริกจากโปรตุเกส มะละกจากชาวแกงเขียวหวานจากเปอร์เซีย ก๋วยเตี๋ยวและอาหารผัดจากจีน เป็นต้น อาหารเหล่านี้ล้วนเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทยที่คัดเลือกและคิดสร้างสรรค์ให้เป็นอาหารแบบไทย เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและเป็นรสชาติของคนไทย

1.2.2 ลักษณะเฉพาะของอาหารไทย

อาหารของแต่ละชาติมักมีเอกลักษณ์เฉพาะ คือวัตถุดิบ กลิ่นสี และรสชาติ “การทำอาหารเพื่อให้คงอัตลักษณ์ของอาหารแต่ละจาน คือคงไว้ในเรื่องลักษณะกลิ่น รส และสีของอาหารจานนั้น ๆ สิ่งสำคัญประการแรกคือ ใช้วัตถุดิบถูกต้องตามตำรับของอาหารแต่ละจาน เพราะเหตุนี้ อาหารไทยบางอย่างจะทำได้ในช่วงที่มีวัตถุดิบเท่านั้น”² แสดงให้เห็นว่า

¹ อดุลย์ รัตนมโนเกษม. (2551). กินข้าวกับอาม่า วัฒนธรรมอาหารการกินของลูกจีนในเมืองไทย. หน้า 19.

² ศรีสุมะ คงพันธุ์. (2561). อาหารขึ้นทะเบียน: มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ. หน้า 14.

ในการปรุงอาหารจานหนึ่ง วัดฤทิบเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก รองลงมาคือ รสชาติ กลิ่นสี อาหารแต่ละจานจะมีวัดฤทิบเฉพาะ ขึ้นอยู่กับฤดูกาลและพื้นที่ การใช้วัดฤทิบชนิดอื่นแทนจะทำให้อาหารเปลี่ยนลักษณะเฉพาะและรสชาติดั้งเดิม ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ วัดฤทิบ และรสชาติ

1.2.2.1 วัดฤทิบ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 อธิบายความหมายของวัดฤทิบไว้ว่า “สิ่งที่เตรียมไว้เพื่อผลิตหรือประกอบเป็นสินค้าสำเร็จรูป”¹ ดังนั้นวัดฤทิบที่ใช้ทำอาหารจึงหมายถึงส่วนประกอบต่าง ๆ ที่เตรียมไว้พร้อมใช้ปรุงอาหาร

สมัยก่อนพืชซึ่งเป็นส่วนประกอบที่คนไทยใช้ทำอาหารมีเพียงไม่กี่ชนิด เช่น ตะไคร้ หอม กระเทียม กระชาย แต่คนไทยสามารถนำมาทำอาหารได้หลายประเภท ภายหลังเมื่อมีพืชปรุงรสชนิดอื่นที่มาจากต่างประเทศ คนไทยจึงเรียกว่า “เครื่องเทศ” ซึ่งส่วนใหญ่รับมาจากอินเดีย แต่คนไทยนำมาดัดแปลงให้เหมาะกับความต้องการของตน เครื่องเทศในอาหารไทยแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ เครื่องเทศสดกับเครื่องเทศแห้ง เครื่องเทศสด ได้แก่ ข่า ตะไคร้ พริก มะกรูด เครื่องเทศแห้ง ได้แก่ ลูกผักชี ลูกยี่ห่วย กระวาน กานพลู อบเชย พริกไทย เครื่องเทศเหล่านี้เมื่อใส่เข้าไปในอาหาร จะช่วยดับกลิ่นคาวของเนื้อสัตว์ สร้างกลิ่นหอมและสีส้มให้น่ารับประทาน จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของอาหารไทย²

อาหารไทยมักเต็มไปด้วยพริกหลากหลายชนิด การใช้พริกทั้งพริกสีเขียวและพริกสีแดงผสมกับวัดฤทิบต่าง ๆ ทำให้รสชาติอาหารไทยมีเอกลักษณ์ซึ่งไม่สามารถหาได้จากชาติอื่น วัดฤทิบต่าง ๆ คือ ตะไคร้ กระเทียม ขิง ลูกจันทน์เทศ กานพลู ผักชี ขมิ้น สมุนไพรหรือเครื่องเทศที่มีความเผ็ดร้อน ต่างมีบทบาทสำคัญในการสร้างความกลมกล่อมและหลากหลายทางด้านรสชาติซึ่งเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของศิลปะไทย แสดงให้เห็นว่า วัดฤทิบมีความสำคัญยิ่งต่อการปรุงอาหารของคนไทย³

คนไทยมักปรุงอาหารด้วยเครื่องเทศนานาชนิด เช่น ต้นหอม กระเทียม ขิง ข่า โหระพา มะขาม มะนาว บอน เป็นต้น แต่ที่พบมากที่สุดคือ พริกกับผงกะหรี่ ด้วยเหตุนี้เมื่อรับประทานอาหารไทย จะรู้สึกเผ็ดร้อนมาก⁴

¹ ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. หน้า 1104.

² กอรรณิการ์ พรหมเสาร์ และนันทา เบญจศิริรักษ์. (2542). แกะรอยสำรับไทย. หน้า 65 - 67.

³ Srisomboon Bhandhukravi. (2000). *Amazing Taste of Thailand*. p. 31.

⁴ Vũ Thị Hạnh Quỳnh. (2007). *Thái Lan: Vương quốc của nụ cười*. Trang 58. “Thức ăn của người Thái được nấu với nhiều loại gia vị trong đó ớt và cà ri được dùng phổ biến nhất. Ngoài ra còn có những loại gia vị khác trong các món ăn của người Thái: hành, tỏi, gừng, riềng, rau húng, me, chanh, bạc hà... Do đó, món ăn của người Thái thường rất nóng.”

Nattaya Ganjanasuntorn (ณัฏฐา กาญจนสุนทร) ศึกษาวิจัย
เรื่อง **เอกลักษณ์ของอาหารไทยในเชิงวัฒนธรรมและสุขภาพและรูปแบบการบริโภคของคนไทยในเขตเมือง** โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่ ศึกษาและรวบรวมเอกลักษณ์เฉพาะของอาหารไทยในเชิงวัฒนธรรมและสุขภาพ และรูปแบบการกินอาหารของคนไทยเปรียบเทียบกับข้อกำหนดการกินอาหารของไทยใน “ธงโภชนาการ”¹ สำหรับวัตถุประสงค์แรก ได้ข้อมูลมาโดยการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาหารไทยทั้งหมด 20 คนจาก 4 ภาคของประเทศไทย รวมทั้งกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า อาหารไทยตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคือมีความโดดเด่นเรื่องศิลปะการตกแต่งอาหาร และมีรสชาติเฉพาะตัว ซึ่งเกิดจากฝีมือการทำอาหารที่ผสมผสานวัตถุดิบต่าง ๆ เช่น ผัก สมุนไพรสด โดยเฉพาะเครื่องเทศที่มีกลิ่นหอมตามแบบไทยอย่างพิถีพิถัน ทำให้อาหารไทยมีเอกลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างไปจากอาหารของชาติอื่นในภูมิภาคเอเชีย ผู้เชี่ยวชาญยังเห็นตรงกันว่า เครื่องเทศกับสมุนไพรเป็นส่วนประกอบสำคัญมากสำหรับอาหารไทย อาหารไทยจึงดีต่อสุขภาพของผู้บริโภค²

งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าอาหารไทยโดดเด่นด้านเครื่องเทศ และมีประโยชน์ทางโภชนาการสูง ออบเชย วงศ์ทอง ให้ความเห็นว่า พืชผักที่คนไทยใช้ปรุงอาหารส่วนใหญ่เป็นสมุนไพร เช่น ใบกระเพรา ข่า ขิง ตะไคร้ พริกไทย กระเทียม ผักชีทั้งต้น หอมแดง เป็นต้น ซึ่งช่วยรักษาอาการไม่สบายเล็ก ๆ น้อย ๆ จนถึงรักษาโรคต่าง ๆ ได้ “อาหารไทยนั้นมีความหลากหลายอย่างไม่คาดคิด มีรสชาติที่กลมกล่อม ไม่มันเลี่ยน มีความประณีตสวยงามอุดมไปด้วยพืชผักสมุนไพร จึงไม่แปลกใจเลยว่าทำไมจึงเป็นที่นิยมของชาวต่างชาติ”³ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมุนไพรที่ใช้ในการทำอาหารนอกจากจะสร้างความสวยงามและเสริมรสชาติแล้ว ยังมีประโยชน์ต่อสุขภาพด้วย

อาหารไทยคืออาหารสมุนไพร มีประโยชน์ต่อร่างกายในเชิงเป็นยารักษาโรค “อาหารไทยกับสมุนไพรเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก วัตถุดิบที่ใช้ในการปรุงอาหารส่วนใหญ่ก็มีคุณสมบัติทางยาด้วย เช่น รากผักชีมีกลิ่นหอม รสเย็น กระทุ้งพิษไข้ชนิดหัว เช่น หัด อีสุกอีใส แก้วไฉ มะระขึ้นนกเป็นยาเจริญอาหาร ขับพยาธิในท้อง กระชายเป็นยาแก้บิด ขับปัสสาวะ

¹ ธงโภชนาการ คือเครื่องมือที่ช่วยอธิบายและทำความเข้าใจโภชนบัญญัติ 9 ประการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดเป็นภาพธงปลายแหลม แสดงกลุ่มอาหารและสัดส่วนการกินอาหารในแต่ละกลุ่มมากขึ้นตามพื้นที่ พื้นใหญ่ด้านบนเน้นให้กินมาก และปลายธงข้างล่างบอกให้กินน้อย ๆ เท่าที่จำเป็น (กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2552). *คู่มือธงโภชนาการ กินพอดี สุขีทั่วไทย*. หน้า 2.)

² Nattaya Ganjanasuntorn. (2002). *The cultural and health perspectives of Thai diet and current situation of eating pattern of urban adult Thai population* (Master's thesis). Mahidol University. pp. 3, 33, 34, 44.

³ ออบเชย วงศ์ทอง. (2544, กันยายน - ธันวาคม). อาหารไทยคุณค่าที่คาดไม่ถึง. *วารสารคนเศรษฐกิจศาสตร์*. 44(3):

กระเทียมช่วยขับเหงื่อ ช่าแบคทีเรีย ขับเสมหะ บรรเทาอาการไอ ลดไขมันอุดตันในเส้นเลือด เป็นต้น¹ อาหารไทยสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาของคนไทยที่รู้จักเลือกใช้วัตถุดิบแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม และมีประโยชน์ในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บ

นอกจากนั้น เครื่องปรุงรสก็มีบทบาทสำคัญในอาหารไทย แต่ละชาติมักจะนิยมใช้เครื่องปรุงรสที่ไม่เหมือนกัน ประเทศไทยซึ่งขึ้นชื่อว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” บ่งบอกให้เห็นถึงความอยู่ดีมีสุขของชาวไทยสมัยก่อน เพราะเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ ข้าวกับปลาเป็นอาหารหลักของคนไทยสมัยก่อน เมื่อปลา กุ้ง หรือเคย มีมาก กินไม่ทัน คนไทยก็คิดหาวิธีใช้ประโยชน์ คนไทยใช้น้ำปลาเป็นเครื่องปรุงรสเค็ม แต่บางครั้งก็นิยมใช้กะปิหรือปลาร้าแทน สำหรับเครื่องปรุงรสนานจะใช้น้ำตาลจากพืชหลายชนิด เช่น อ้อย หรือมะพร้าว ส่วนเครื่องปรุงรสเปรี้ยวมาจากผักสวนครัวเป็นหลัก เช่น มะนาว มะกรูด มะขามเปียก บางครั้งก็ใช้ผักดองหรือยอดมะขามอ่อน เครื่องปรุงบางชนิดของไทยยังได้รับจากวัฒนธรรมของประเทศอื่น เช่น ซิอิ้ว เต้าเจี้ยว เต้าหู้ยี้² เครื่องปรุงรสเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้รสชาติของอาหารไทยมีความโดดเด่นเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนชาติใดในโลก

1.2.2.2 รสชาติ

รสชาติเฉพาะของอาหารไทยเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ทำให้ชาวต่างชาตินิยมรับประทานอาหารไทย เพราะมีรสเผ็ดบวกกับกลิ่นหอมของเครื่องเทศ จึงมีชาวต่างชาติคนหนึ่งเปรียบเทียบรสชาติพิเศษของอาหารไทยไว้ว่า “อาหารไทยนั้นคล้ายกับผู้หญิงใส่ผ้าไหมเดินผ่านแล้วทิ้งกลิ่นหอมกรุ่นชวนหลงใหล เมื่อได้รับประทานหนึ่งก็ติดใจ³ กลิ่นหอมชวนรับประทานกับรสชาติที่เป็นเอกลักษณ์ของอาหารไทยจึงทำให้ชาวต่างชาติชื่นชอบ

แม้โดยทั่วไปอาหารไทยจะเผ็ดและร้อน ความเผ็ดร้อนเหล่านี้มีระดับมากน้อยไม่เหมือนกัน จึงมีเครื่องปรุงรสให้เลือกปรุงได้ตามความต้องการ เครื่องปรุงรสเป็นศิลปะการปรุงอาหารของคนไทย พริกแดงกับพริกเขียวมีในอาหารไทยหลายประเภท เป็นหนึ่งในส่วนประกอบอันหลากหลาย ซึ่งเมื่อใช้ผสมเข้ากันแล้วจะช่วยสร้างรสชาติความเป็นเอกลักษณ์ให้อาหารไทย⁴

¹ กรรณิการ์ พรมเสาร์. (2540, มิถุนายน – กรกฎาคม). อาหารไทย อาหารสมุนไพร. วารสารฉลาดซื้อ. 4(19): 68.

² กรรณิการ์ พรมเสาร์ และนันทา เบญจศิริรักษ์. (2542). แกะรอยสำรับไทย. หน้า 93 - 94. สรุปโดยผู้วิจัย.

³ กรรณิการ์ พรมเสาร์. (2540, มิถุนายน – กรกฎาคม). อาหารไทย อาหารสมุนไพร. วารสารฉลาดซื้อ. 4(19): 68.

⁴ Srisomboon Bhandhukravi. (2000). *Amazing Taste of Thailand*. p. 31.

กรมวัฒนธรรมอาหารเวียดนาม (Hiệp hội Văn hóa Ẩm thực Việt Nam) กล่าวว่า¹ ประเทศไทยมีชื่อเสียงด้านศิลปะและสถาปัตยกรรมต่าง ๆ และเป็นแหล่งวัฒนธรรมอาหารที่ยอดเยี่ยมมากสำหรับนักท่องเที่ยวทั่วโลก อาหารไทยมีเสน่ห์ทั้งในด้านรสชาติและด้านกลิ่นสี สำหรับด้านรสชาตินั้น อาหารไทยกลมกล่อมเพราะมาจากการเข้ากันเป็นอย่างดีของทั้ง 4 รส ได้แก่ รสเปรี้ยว รสเค็ม รสหวาน และรสเผ็ด บางครั้งจะมีรสขมด้วย ถึงแม้ปรุงด้วยเครื่องเทศเผ็ดร้อนหลากหลายชนิด แต่เมื่อผสมผสานกับพืชผักสดชนิดอื่นทำให้อาหารไทยดูน่ารับประทานและรสชาติกลมกล่อมมากขึ้น อาหารไทยบางชนิดเผ็ดมาก ส่วนบางชนิดมีรสเปรี้ยว ๆ เค็ม ๆ ในด้านของกลิ่นสีนั้น เนื่องจากปรุงด้วยพืชผักและเครื่องเทศหลากหลายชนิดที่สีสวยงดงาม เช่น สีแดงของพริก สีเหลืองของขมิ้น สีม่วงของหัวบีทรูท เป็นต้น จึงทำให้อาหารไทยดึงดูดใจมาก

รสชาติเป็นปัจจัยสำคัญของอาหารไทย แต่ละจานสมดุลด้วยรส 4 รส คือ รสหวาน รสเปรี้ยว รสเค็ม และรสเผ็ด ความเปรี้ยวมาจากการบีบมะนาวหนึ่งช้อนหรือน้ำส้มสายชู ความหวานมาจากน้ำตาลหนึ่งช้อน ความเค็มมาจากน้ำปลาหนึ่งช้อนหรือถั่วเหลืองหมักหนึ่งช้อนโต๊ะ กรมวัฒนธรรมอาหารเวียดนามระบุว่า อาหารไทยบางชนิดมีรสขมจากการใช้ผักหรือสมุนไพรบางประเภท ถึงแม้ใช้ส่วนผสมหลากหลายชนิดแต่อาหารไทยยังสมดุลด้วยรสชาติ 4 รสชาติหลัก คือ รสหวาน รสเปรี้ยว รสเค็ม และรสเผ็ด

อาหารไทยเป็นอาหารยอดนิยมของชาวต่างชาติ เพราะโดดเด่นด้านเครื่องเทศและรสชาติ คนไทยแบ่งเครื่องเทศเป็น 2 ชนิดคือ เครื่องเทศสดกับเครื่องเทศแห้ง เครื่องเทศสดได้แก่ ข่า ตะไคร้ พริก มะกรูด ส่วนเครื่องเทศแห้ง ได้แก่ ลูกผักชี ลูกยี่ห่วย กระวาน การพลู อบเชย และพริกไทย เครื่องเทศเหล่านี้เมื่อนำไปปรุงอาหารจะช่วยดับกลิ่นคาวของเนื้อสัตว์ สร้างสีสันให้อาหารดูสวยงาม ที่สำคัญคือทำให้อาหารมีกลิ่นหอมเฉพาะตัว ในด้านรสชาติ อาหารไทยแต่ละชนิดมักประกอบด้วยรสชาติ 4 รสชาติ ได้แก่ รสเผ็ด รสหวาน รสเปรี้ยว และรสเค็ม ซึ่งอาจเกิดจากการเพิ่มเครื่องปรุงรสต่าง ๆ เช่น มะนาว น้ำปลา น้ำส้มสายชู พริกป่น น้ำตาล บางครั้งอาหารไทยมีรสขม ซึ่งมาจากการใส่เครื่องเทศสมุนไพรบางชนิด อาหารไทยเป็นอาหารสมุนไพรจึงอร่อยและมีประโยชน์ต่อสุขภาพ

¹ Hiệp hội Văn hóa Ẩm thực Việt Nam. (2019). *Văn hóa ẩm thực Thái Lan*. (trực tuyến).

2. อาหารริมทาง (Street Food)

ปัจจุบัน คนทั่วโลกรู้จักอาหารไทยโดยเฉพาะอาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร ทำให้ชาวต่างชาติจำนวนมากสนใจเดินทางมาประเทศไทย ดังนั้น เพื่อให้เข้าใจอาหารริมทางของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของอาหารริมทาง (Street Food) ความสำคัญของอาหารริมทาง (Street Food) ร้านอาหารริมทาง (Street Food) ที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพมหานคร และสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมเกี่ยวอาหารริมทาง (Street Food) ในกรุงเทพมหานคร

2.1 ความหมายของอาหารริมทาง (Street Food)

องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations – FAO) กล่าวว่า¹ อาหารริมทางคืออาหารและเครื่องดื่มที่พร้อมรับประทาน โดยพ่อค้าแม่ค้าหาบเร่จะขายริมถนนหรือสถานที่ที่มีลักษณะใกล้เคียง

นอกจากนี้ยังมีการอธิบายเกี่ยวกับความหมายของอาหารริมทาง (Street Food) ไว้ดังนี้

อาหารริมทาง (Street Food) หมายถึงอาหารพร้อมรับประทาน หรือเครื่องดื่มที่จำหน่ายกันริมถนนหรือที่สาธารณะ มีทั้งที่เป็นซุ้มขายอาหาร รถเข็นอาหาร หรือรถบรรทุกอาหาร ทั้งนี้ส่วนใหญ่ราคาอาหารมักจะต่ำกว่าอาหารในภัตตาคาร และเป็นอาหารที่คนในท้องถิ่นนิยมรับประทาน ทำให้อาหารริมทางสะท้อนถึงวัฒนธรรมการกินในแหล่งนั้น ๆ²

Street food / ซดรีฟ ฟู้ด/ อาหารริมทาง อาหารที่ปรุง อุ่นขาย หรืออาหารปรุงสำเร็จ ให้บริการอยู่บนทางเท้า³

อาหารริมทาง คือ อาหารที่ปรุงแล้ว พร้อมรับประทานหรือดื่มทันที โดยผ่านวิธีขายแบบหาบเร่ ขายบนถนน ที่สาธารณะหรือสถานที่ที่มีลักษณะใกล้เคียง⁴

อาหารริมทาง หมายถึง อาหารซึ่งขายโดยพ่อค้าแม่ค้าที่อยู่ริมถนน ส่วนใหญ่มักพบในประเทศที่กำลังพัฒนา¹

¹ Food and Agriculture Organization of the United Nations. (2019). *Street Foods*. (Online). "Street foods are ready-to-eat foods and beverages prepared and/or sold by vendors or hawkers especially in the streets and other similar places."

² สถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม. (2560). *อาหารริมทาง (Street Food) ในประเทศไทย*. (ออนไลน์).

³ สัททิพงษ์ ยี่มนิยม. (2557). *พจนานุกรมศัพท์อุตสาหกรรมบริการ*. p. 421.

⁴ Viện nghiên cứu quản trị kinh doanh UCI. (2016). *Một số khái niệm dùng trong ngành Thực phẩm*. (trực tuyến). "Thức ăn đường phố là thực phẩm được chế biến dùng để ăn, uống ngay, trong thực tế được thực hiện thông qua hình thức bán rong, bày bán trên đường phố, nơi công cộng hoặc những nơi tương tự."

ในงานวิจัยนี้ อาหารริมทาง (Street Food) คือ อาหารประเภทของคาวที่ได้รับรางวัล บิบกูร์มอนด์ (Bib Gourmand) จากหนังสือ **มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และ พังงา ประจำปี 2019** ซึ่งเป็นประเภทอาหารที่มีการจัดเตรียมวัตถุดิบต่าง ๆ พร้อมปรุงตามความต้องการของผู้บริโภค ส่วนใหญ่เป็นร้านขายอาหารริมถนนแบบตึกแถวที่ตั้งอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีราคาเยาและเป็นที่นิยมของชาวไทยและชาวต่างชาติ

2.2 ความสำคัญของอาหารริมทาง (Street Food)

ข้อมูลจากองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติระบุว่า ผู้บริโภคทั่วโลก นิยมรับประทานอาหารริมทาง (Street Food) จำนวนเกือบ 2.5 พันล้านคนต่อวัน² โดยมีสาเหตุหลายประการ เช่น วิธีการใช้ชีวิตเร่งรีบตลอดเวลา ความนิยมการบริโภคของสังคม ผู้หญิงเปลี่ยนแปลงบทบาททางสังคมคือ เดิมมีหน้าที่ดูแลงานบ้านและรับผิดชอบเรื่องอาหารการกินของคนในครอบครัวเป็นหลัก ปัจจุบันผู้หญิงเริ่มมีส่วนร่วมในการทำงานมากขึ้น บางคนมีอำนาจและฐานะการงานเทียบเท่ากับผู้ชาย ทำให้ไม่มีเวลาดูแลงานบ้านครบวงจรเหมือนสมัยก่อน

อาหารริมทาง (Street Food) เป็นส่วนสำคัญของอาหารในประเทศบ่งบอกนิสัยการกินของคนท้องถิ่น ซึ่งกลายเป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก อาหารริมทาง (Street Food) มีบทบาทสำคัญในการช่วยรักษาและเผยแพร่วัฒนธรรมด้านอาหารท้องถิ่นซึ่งถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและสังคมของประเทศชาติ และช่วยดึงดูดชาวต่างชาติผู้ซึ่งต้องการแสวงหารสชาติแปลกใหม่และพร้อมเรียนรู้วัฒนธรรมอาหารการกินของประเทศที่ตนเดินทางมาเยี่ยมชม สิ่งเหล่านี้ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศ สร้างรายได้ให้คนขาย และเป็นโอกาสสำคัญสำหรับคนที่หางาน³

ตามขนบธรรมเนียมสมัยก่อน การทำอาหารและรับประทานอาหารที่บ้านเป็นเรื่องสำคัญมาก แต่เมื่อสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนไป วิธีการดำเนินชีวิตของผู้คนเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะเรื่องอาหารการกิน ดังตัวอย่างในประเทศเวียดนาม เมื่อสงครามระหว่างเวียดนามกับฝรั่งเศสและอเมริกายุติลง เวียดนามต้องเผชิญปัญหาหลายประการ เศรษฐกิจไม่ดี รัฐบาลจึงใช้นโยบาย “Đổi mới” (เปลี่ยนใหม่) เพื่อมุ่งเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้น คนส่วนใหญ่

¹ International Food Information Service. (2009). *Dictionary of Food Science and Technology*. p. 405. “Food is sold by street vendors, particularly in developing countries.”

² Peter Fellows and Martin Hilmi. (2011). *Selling street and snack foods*: FAO Diversification Booklets No. 18. p. 7.

³ Aybuke Ceyhan Sezgin and Nevin Sanlier. (2016). Street food consumption in terms of the food safety and health. *Journal of Human Sciences*. 13(3): 4072.

ต้องใช้เวลาปรับตัวให้เข้ากับงานใหม่หรือต้องออกไปทำงานไกลบ้านจึงไม่มีเวลาดูแลครอบครัว และกลับไปรับประทานอาหารด้วยกันที่บ้าน จึงเกิดวัฒนธรรมการกินแบบใหม่ คือ การรับประทานอาหารนอกบ้านที่ขายริมถนนหรือรถเข็น มีคำกล่าวว่า ชีวิตของชาวเวียดนามมักดำเนินที่ริมถนน โดยเฉพาะในเมืองที่แออัดและหนาแน่นจะพบผู้คนกำลังล้างจาน ทำธุรกิจ หรือ พูดคุยกับเพื่อน ๆ ที่ริมถนน การรับประทานอาหารริมทางจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของชาวเวียดนาม¹ ดังนั้นหากทราบความเป็นมาและลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางก็จะช่วยให้เข้าใจผู้คนและวิถีชีวิตของคนในประเทศหนึ่งได้เป็นอย่างดี

ชาวเวียดนามจำนวนนับล้านคนสนใจและชื่นชอบอาหารริมทาง นิยมรับประทานอาหารเป็นกลุ่ม ถึงแม้คนขายกับคนซื้อไม่รู้จักกัน แต่นิยมเรียกกันว่า พี่ น้อง ลุง ป้า น้า อา เหมือนคนในครอบครัว ทำให้บรรยากาศการรับประทานริมถนนเต็มไปด้วยความอบอุ่น และกลายเป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของชาวเวียดนาม²

เมื่อเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ สังคมเปลี่ยนไปและพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนเปลี่ยนตามไปด้วย การทำงานแข่งกับเวลาตั้งแต่เช้าถึงค่ำทำให้คนส่วนใหญ่สนใจรับประทานอาหารนอกบ้านตามแบบ “*cơm đường, cháo chợ*” (ข้าวริมถนน โจ๊กที่ตลาด) เพราะตอบสนองความต้องการเรื่องอาหารการกินอย่างสะดวกและรวดเร็ว ผู้ประกอบอาชีพค้าขายอาหารริมทางเป็นแหล่งรองรับผลผลิตจากการเกษตรที่ดี เปรียบเสมือนอุตสาหกรรมการแปรรูปและบริโภคอีกรูปแบบหนึ่งที่มีประสิทธิผลสูง³ อาหารริมทาง มีบทบาทสำคัญขึ้นอยู่กับมุมมองความคิดของผู้บริโภค ผู้ที่มีฐานะไม่ค่อยดีที่อาศัยอยู่ในเมืองและชนบท อาหารริมทาง คือแหล่งอาหารที่ราคาถูก สะดวก และมีโภชนาการสูง นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศเห็นว่าอาหารริมทางคือแหล่งรวบรวมอาหารหลากหลายชนิด แปลกตาและถูกปาก ที่สำคัญคือเป็นโอกาสได้ลิ้มลองรสชาติที่แปลกใหม่ ได้บันทึกผ่านคลายกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมการกินของคนในท้องถิ่น สำหรับคนที่ยังไม่มีงานทำ หรือคนที่มีฝีมือด้านการทำอาหาร ต้องการเปิดธุรกิจส่วนตัว แต่ยังไม่พร้อมทางด้านการเงิน อาหารริมทาง คือโอกาสที่ดี ช่วยให้ได้เริ่มต้นชีวิตใหม่ ได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์อันล้ำค่าในการทำธุรกิจด้านอาหารสำหรับคนที่มีฝันในอนาคต⁴ อาหารริมทางในประเทศเวียดนามจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในการดำเนินชีวิต ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวทั่วโลก ที่สำคัญคือช่วยผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติ

¹ Tracey Lister and Andreas Pohl. (2011). *Vietnamese street food*. p. 7.

² Tom Vandenberghe and Luk Thys. (2011). *Hanoi street food: cooking & travelling in Vietnam*. p. 9.

³ Nguyễn Quang Bình. (2017). *Thức ăn đường phố: “Một phần tất yếu của cuộc sống”*. (Trực tuyến).

⁴ Thiện Chí. (2010, 17 tháng 9). *Hai mặt của thức ăn đường phố*. (trực tuyến).

เยื้องเว้ญญ เหงียนตริ๋นนามคาง และ เหงียนถิถาวลี (Dương Quế Nhu, Nguyễn Tri Nam Khang và Nguyễn Thị Thảo Ly) วิจัยเรื่อง **เอกลักษณ์ของอาหารเวียดนามจากการประเมินของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ (Nét độc đáo của ẩm thực Việt Nam qua đánh giá của du khách quốc tế)**¹ โดยมีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาเอกลักษณ์ของอาหารเวียดนามเพื่อให้อาหารเป็นส่วนหนึ่งในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คณะผู้วิจัยศึกษาข้อมูลโดยให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวน 100 คน ที่ไปท่องเที่ยวจังหวัดเกิ่นเทอ (Cần Thơ) ทำแบบสอบถามและตอบสัมภาษณ์เชิงลึก นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในกลุ่มนี้มีทั้งเพศชาย เพศหญิง และมีความหลากหลายด้านสัญชาติ อายุ และอาชีพ การงาน ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติประเมินอาหารเวียดนามด้านรสชาติ ความหลากหลายของประเภทอาหาร และประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมด้านอาหารอยู่ในระดับสูง โดยเห็นว่า อาหารเวียดนามสด ใช้วัตถุดิบหลากหลายชนิด ที่สำคัญคือมีประโยชน์ต่อสุขภาพ และเป็นเอกลักษณ์ที่น่าสนใจมากสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมการกินของคนเวียดนามอย่างดี มีนักท่องเที่ยวกลุ่มหนึ่งเสนอให้สร้างสโลแกน “*Vietnamese Fastfood chairs*” เพราะการรับประทานอาหารบนเก้าอี้ตัวเล็กๆ คือเอกลักษณ์และเสน่ห์อย่างหนึ่งของคนเวียดนาม ซึ่งหาได้ยากจากประเทศอื่น จึงควรแนะนำให้เพื่อนๆ ทั่วโลกได้รู้จักผ่านการท่องเที่ยว

ฝามชวนเฮ้าและบ๊วยชวนธัง (Phạm Xuân Hậu và Bùi Xuân Thắng) ทำวิจัยเรื่อง **การพัฒนาอาหารริมทางที่นครโฮจิมินห์เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ (phát triển ẩm thực đường phố ở Thành phố Hồ Chí Minh để thu hút khách du lịch quốc tế)**² โดยมีวัตถุประสงค์คือ แสดงให้เห็นสภาพของอาหารริมทาง แผนการ และแนวทางในการพัฒนาอาหารริมทางที่นครโฮจิมินห์ เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ผลการศึกษาพบว่า บรรยาการการค้าขายอาหารริมทางที่นครโฮจิมินห์ คึกคักตั้งแต่เช้าตรู่จนถึงมืดค่ำ โดยเฉพาะช่วงเวลา 17.00 – 22.00 น. อาหารและเครื่องดื่มมีหลากหลายประเภท อาหารริมทางเป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของคนท้องถิ่นและชนชาติอื่นที่อาศัยร่วมกันในนครโฮจิมินห์ นักท่องเที่ยวประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับ

¹ Dương Quế Nhu, Nguyễn Tri Nam Khang và Nguyễn Thị Thảo Ly. (2014). Nét độc đáo của ẩm thực Việt Nam qua đánh giá của du khách quốc tế. *Tạp chí Khoa học trường Đại học Cần Thơ Phần D: Khoa học chính trị, kinh tế và pháp luật*, 30 (2014), 51-59.

² Phạm Xuân Hậu và Bùi Xuân Thắng. (2019). Phát triển ẩm thực đường phố ở Thành phố Hồ Chí Minh để thu hút khách du lịch quốc tế. *Tạp chí Khoa học: khoa học xã hội và nhân văn, trường Đại học Sư phạm Tp. HCM*, 16 (2): 123-137.

ความหลากหลาย รสชาติ และราคาของอาหารริมทางอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม การค้าขายอาหารริมทางยังพบปัญหาต่างๆ เช่น ที่ขายไม่เป็นระเบียบทำให้การจราจรติดขัด เรื่องสุขอนามัยในการประกอบอาหาร การบริการลูกค้า เป็นต้น คณะผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางในการพัฒนาศักยภาพอาหารริมทางในนครโฮจิมินห์ เช่น สร้างและขยายขอบเขตการขายอาหารริมทางที่สะอาดและปลอดภัย เชื่อมโยงและร่วมมือในการทำงานระหว่างบริษัทท่องเที่ยวและผู้ประกอบอาชีพค้าขายอาหารริมทางเพื่อจัดทัวร์แสวงหาอาหารริมทางแก่นักท่องเที่ยว หมั่นตรวจความสะอาดและความปลอดภัยของอาหารริมทาง จัดคอร์สอบรมระยะสั้นเกี่ยวกับสุขอนามัยในการประกอบอาหาร ภาษาที่ใช้สื่อสาร วัฒนธรรมอาหารให้ผู้ค้าขายอาหารริมทาง เป็นต้น ทั้งหมดนี้เพื่อสร้างนครโฮจิมินห์เป็นจุดหมายปลายทางที่เป็นมิตร ดึงดูด และปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

เหงียนกัมตุ๊ (Nguyễn Cẩm Tú) วิจัยเรื่อง **พัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยว: อาหารริมทางที่กรุงฮานอย (Phát triển sản phẩm du lịch ẩm thực đường phố tại Hà Nội)**¹ โดยมีวัตถุประสงค์คือ พัฒนาอาหารริมทางเพื่อผลักดันการท่องเที่ยวของกรุงฮานอย ผู้วิจัยเริ่มจากการสำรวจสภาพการขายอาหารริมทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่กรุงฮานอย จากนั้นเสนอแนวทางการพัฒนาอาหารริมทางให้เป็นผลิตภัณฑ์อย่างหนึ่งของการท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า กรุงฮานอยเป็นหนึ่งในเมืองที่มีชื่อเสียงเรื่องอาหารริมทางระดับโลกเพราะอร่อยและมีหลากหลายชนิด บ่งบอกลักษณะนิสัย ขนบธรรมเนียม วิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง ทำให้ชาวต่างชาติเข้าใจคนในท้องถิ่นมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การพัฒนาศักยภาพของอาหารริมทางส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับอาหารดั้งเดิมมากกว่าอาหารริมทางแบบสมัยใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมของวัยรุ่นที่ฮานอยในปัจจุบัน อีกประการหนึ่งคือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติยังกังวลเรื่องความสะอาดและปลอดภัยของอาหาร ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพของอาหารริมทางให้เป็นผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพต้องใส่ใจในรายละเอียดต่างๆ เช่น จัดโปรแกรมทัวร์หลากหลายและน่าสนใจ มัคคุเทศก์ คนทำอาหาร หรือผู้ให้บริการต้องใจดีเป็นมิตร และคล่องแคล่ว ที่สำคัญอาหารต้องสะอาดและปลอดภัย เป็นต้น

งานวิจัยเรื่อง **การศึกษาปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารริมทางของผู้บริโภคชาวไทย: กรณีศึกษาร้านอาหารริมทาง ย่านถนนเยาวราช**

¹ Nguyễn Cẩm Tú. (2017). *Phát triển sản phẩm du lịch ẩm thực đường phố tại Hà Nội* (Luận văn Thạc sĩ). Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn – Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.

กรุงเทพมหานคร¹ มีวัตถุประสงค์คือ ศึกษาปัจจัยผลักดันจากตัวผู้บริโภคและปัจจัยดึงดูดจากอาหารและสภาพแวดล้อมในย่านถนนเยาวราชที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารริมทางของผู้บริโภคชาวไทย โดยหาความสัมพันธ์ของปัจจัยดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาร้านอาหารริมทางในย่านถนนเยาวราช ให้ยังคงเป็นจุดหมายปลายทางร้านอาหารริมทางที่มีชื่อเสียงและมีเอกลักษณ์ด้านอาหารริมทางต่อไป ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยผลักดันจากตัวผู้บริโภคที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารริมทาง แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือความต้องการค้นหาวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ของย่านเยาวราช ได้ชิมอาหารดั้งเดิมซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ได้เห็นและสัมผัสวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของผู้คนในท้องถิ่น ด้านความต้องการความแตกต่างในชีวิตประจำวัน เช่น ความต้องการหาอาหารที่มีรสชาติแตกต่างจากเดิม ความต้องการเปลี่ยนบรรยากาศการรับประทานอาหาร และด้านความสนใจส่วนบุคคล เช่น ชอบหาประสบการณ์ใหม่ ชอบบรรยากาศและมีความสุขทุกครั้งที่ได้รับประทานอาหารริมทาง ส่วนปัจจัยดึงดูดจากอาหารและสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการเลือกบริโภคอาหารริมทาง แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับประสาทสัมผัส ด้านอาหารท้องถิ่น ด้านความหลากหลายของอาหารทั้งอาหารคาว อาหารหวาน และเครื่องดื่ม ด้านความคุ้มค่าของอาหาร และด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียงของอาหารริมทาง ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการรับประทานอาหารริมทางของผู้บริโภคชาวไทยคือ ปัจจัยดึงดูดด้านความหลากหลายของอาหาร และปัจจัยผลักดันด้านความต้องการหลีกเลี่ยงสิ่งซ้ำ ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยปัจจัยผลักดันมีอิทธิพลค่อนข้างมากในการบริโภคอาหารริมทางของชาวไทย

งานวิจัยเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า คนไทยต้องการแสวงหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมการกินผ่านอาหารไทย อาหารริมทางไทยช่วยให้คนไทยหลีกเลี่ยงการกระทำน่าเบื่อในชีวิตประจำวัน นิยมบรรยากาศการรับประทานอาหารแบบใหม่ที่สนุกและตื่นเต้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของชาวต่างชาติที่ว่า คนไทยเป็นคนรักสนุก ชอบความบันเทิง และชอบใช้ชีวิตเรียบง่าย สิ่งหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นชัดคือวิถีการใช้ชีวิตที่ไม่ชอบความจำเจ เปิดรับความคิดความเชื่อจากชาติอื่น และนำความรู้ใหม่มาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับวิถีชีวิตดั้งเดิมของตน²

¹ พิษญา แสงธูป และเจริญชัย เอกมาไพศาล. (2561, เมษายน - มิถุนายน). การศึกษาปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารริมทางของผู้บริโภคชาวไทย: กรณีศึกษาร้านอาหารริมทางย่านถนนเยาวราช กรุงเทพมหานคร. *วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์*. 40 (156): 103, 137 – 139.

² เปรม สอนสมุทร. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). ตำรับชาววัง: นวัตกรรมแห่งโภชนาการประณีต. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*. 5(2): 155.

งานวิจัยเรื่อง **ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาพลักษณ์อาหารริมทาง ทัศนคติ จุดหมายปลายทาง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจกลับมาจุดหมายปลายทางซ้ำของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาย่านเยาวราช¹** มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ ภาพลักษณ์อาหารริมทาง ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อจุดหมายปลายทาง การคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิงที่มีต่อความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวในย่านเยาวราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติจำนวน 235 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก ผลการวิจัยพบว่าความโดดเด่นของอาหารริมทางสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในใจของนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อจุดหมายปลายทาง ส่งผลให้นักท่องเที่ยวตั้งใจกลับมาเที่ยวอีกครั้ง งานวิจัยเรื่องนี้บ่งบอกถึงความสำคัญของภาพลักษณ์อาหารริมทางที่เยาวราชในสายตาของชาวไทยและชาวต่างชาติ เยาวราชคือชุมชนชาวจีน แหล่งการค้าขนาดใหญ่ โดยเฉพาะแหล่งอาหารริมทางหลายชนิด ซึ่งเป็นปัจจัยดึงดูดใจชาวไทยและชาวต่างชาติเพราะมีรสชาติอร่อยและมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมระหว่างไทยและจีน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า อาหารริมทาง (Street Food) มีบทบาทสำคัญยิ่งสำหรับประเทศไทย เวียดนาม และประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก อาหารริมทางตอบสนองเรื่องปากท้องได้ สะดวก รวดเร็ว และทันใจ ช่วยเหลือหินีการทำอาหารและรับประทานอาหารในชีวิตประจำวัน เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศการรับประทานอาหาร เป็นแหล่งอาหารที่มีราคาย่อมเยา และมีคุณค่าทางอาหาร เป็นโอกาสหางาน หรือแสดงฝีมือการทำอาหาร เป็นแหล่งรวมอาหารหลากหลายและมีรสชาติแปลกใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ต้องการหาประสบการณ์ใหม่ ๆ และพร้อมเรียนรู้วัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารการกินของประเทศที่ตนเยี่ยมชม อาหารริมทางเป็นแหล่งรองรับผลผลิตทางการเกษตรได้เป็นอย่างดี ช่วยกระจายรายได้สู่เกษตรกร ช่วยสนับสนุนและสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพค้าขายอาหารริมทาง อาหารริมทางเป็นสื่อกลางที่สามารถรักษาและเผยแพร่วัฒนธรรมด้านอาหารท้องถิ่นซึ่งถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและสังคมของประเทศชาติ ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วโลก ซึ่งส่งผลดีต่อการนำรายได้เข้าสู่ประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญด้านเศรษฐกิจของประเทศชาติ

¹ พิษานันท์ ช่อรักษ์. (2561, มกราคม - มิถุนายน). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาพลักษณ์อาหารริมทาง ทัศนคติ จุดหมายปลายทาง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจกลับมาจุดหมายปลายทางซ้ำของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาย่านเยาวราช. *วารสารเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ*. 9 (17): 1, 15.

2.3 ร้านอาหารริมทาง (Street Food) ที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพมหานคร

ร้านอาหารริมทางในกรุงเทพมหานครมีจำนวนมาก ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะร้านที่ปรากฏในหนังสือ **มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019**¹

มิชลินไกด์เป็นคู่มือแนะนำร้านอาหารและที่พัก ซึ่งจัดพิมพ์เป็นประจำทุกปีในประเทศฝรั่งเศสและประเทศอื่น บางคนเปรียบคู่มือฉบับนี้เหมือนสถาบัน บางคนเปรียบว่าเป็นคัมภีร์ของนักเดินทาง หรือเป็นบรรทัดฐานสำหรับผู้ชื่นชอบอาหารคุณภาพชั้นดี หลายทศวรรษที่ผ่านมา มิชลินไกด์ มีชื่อเสียงมากจนกลายเป็นหนึ่งในคู่มือที่ได้รับความนิยมสูงสุด² ดังนั้นการเลือกร้านอาหารริมทางที่ปรากฏในหนังสือ **มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019** จึงมีความน่าเชื่อถือ

ผู้ริเริ่มมิชลินไกด์ คือพี่น้องชาวฝรั่งเศส 2 คน ได้แก่ อองเดร และเอดูอาร์ มิชลิน (André and Édouard Michelin) อองเดร มิชลิน มีความรู้ด้านวิศวกรรม และ เอดูอาร์ มิชลิน เป็นศิลปิน ทั้งสองพี่น้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และเชื่อว่าการเดินทางจะทำให้มีพัฒนาการที่ก้าวไกล สิ่งประดิษฐ์ชิ้นแรกของพวกเขาคือยางรถจักรยานแบบถอดได้ ซึ่งสร้างชื่อเสียงอย่างรวดเร็ว เป็นแรงบันดาลใจผลักดันให้ทั้งสองคนตั้งเป้าหมายว่า ยางมิชลินของตนต้องโด่งดังในตลาดยานยนต์ที่เพิ่งเกิดใหม่ในช่วงนั้น ซึ่งประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหมายไว้ แต่เกิดปัญหาที่ผู้ขับขี่ยานยนต์ต้องเผชิญ เช่น ถนนไม่มีป้ายจราจร ถนนเป็นหลุมบ่อ และเครื่องยนต์ขัดข้องบ่อย ทั้งสองคนจึงเริ่มคิดค้นวิธีแก้ไข โดยจัดทำคู่มือเพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ขับขี่ เช่น สถานที่ตั้งของปั๊มน้ำมัน ศูนย์ซ่อมรถยนต์ ตลอดจนร้านอาหารและที่พักค้างคืน รวมทั้งการจัดตั้ง “แผนกวางแผนการเดินทาง” เดิมชื่อว่า “แผนกข้อมูลสำหรับการท่องเที่ยวด้วยยานยนต์” ซึ่งมีหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเส้นทางที่ดีที่สุดและสถานที่สำคัญต่าง ๆ ระหว่างทางแก่ผู้ขับขี่ และคือจุดเริ่มต้นของคู่มือมิชลินไกด์³

ผู้ตรวจสอบอาหารของมิชลินส่วนใหญ่มีประสบการณ์หลายปีในด้านร้านอาหารและโรงแรม เช่น หัวหน้าเชฟ หัวหน้าพนักงานเสิร์ฟ หรือพนักงานแนะนำไวน์ แต่ละคนต้องฝึกอบรมอย่างเข้มข้นเป็นระยะเวลา 6 เดือน โดยร่วมทำงานกับผู้ตรวจสอบที่มีประสบการณ์สูงเพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การคัดเลือก มิชลินจะไม่เปิดเผยตัวตนและปฏิบัติตัวเหมือนลูกค้าธรรมดาคนหนึ่ง

¹ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). *มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019*. หน้า 155-173; 215-218.

² Michelin Travel. (2017). *The Michelin Guide: Bangkok 2018*. Bangkok: Amarin book Center. No page number.

³ แหล่งเดิม. Pp. 12, 13, 21.

รวมถึงชำระค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด ทำให้มิชลินมีความเป็นกลางและเป็นอิสระ ผู้ตรวจสอบอาหารของมิชลินเป็นนักวิจารณ์อาหารมืออาชีพ เชี่ยวชาญในการแสวงหาสุดยอดร้านอาหาร ทั้งในด้านรสชาติ การตกแต่ง การบริการ และบรรยากาศของร้าน¹

หนังสือ **มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019** ได้คัดเลือกร้านอาหารและโรงแรมที่ดีที่สุด ครอบคลุมกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง รวมถึงภูเก็ตและพังงา รางวัลสำหรับร้านอาหารที่ผ่านการคัดเลือกประกอบด้วยสัญลักษณ์ 3 อย่างดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงรางวัลมิชลินเป็นสัญลักษณ์ต่าง ๆ

1.		ดาวมิชลิน ร้านอาหารที่นำเสนออาหารคุณภาพที่ดีที่สุด โดยพิจารณาจากคุณภาพของวัตถุดิบ เทคนิคการปรุงอาหาร รสชาติอาหาร ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความสมดุลอันสมบูรณ์แบบของคุณภาพและรสชาติอาหาร
		สุดยอดร้านอาหารที่ควรค่าแก่การเดินทางไกลเพื่อไปชิมสักครั้ง
		ร้านอาหารยอดเยี่ยมที่ควรค่าแก่การขับรถออกนอกเส้นทางเพื่อแวะชิม
		ร้านอาหารคุณภาพสูงที่ควรค่าแก่การหยุดแวะชิม
2.		บิบกูร์ม็องด์ ร้านอาหารที่มีคุณภาพดี อร่อย คุ่มค่าในราคาย่อมเยา ไม่เกิน 1,000 บาท (ไม่รวมเครื่องดื่ม) ซึ่งเป็นร้านโปรดของผู้ตรวจสอบมิชลิน
3.		มิชลินเพลท ร้านอาหารที่มีคุณภาพดีระดับหนึ่งที่ใช้วัตถุดิบสดใหม่และปรุงอย่างพิถีพิถัน

รายชื่อร้านอาหารริมทาง (Street Food) ในกรุงเทพมหานครที่ได้รับรางวัลมีจำนวน 45 ร้าน ประกอบด้วย ร้านประเภทอาหารคาวจำนวน 43 ร้าน และร้านประเภทอาหารหวานจำนวน 2 ร้าน ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับร้านอาหารริมทางประเภทอาหารคาว

เมื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับร้านอาหารริมทางประเภทอาหารคาวที่ได้รับรางวัลตามสัญลักษณ์ต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า

¹ Michelin Travel. (2017). *The Michelin Guide: Bangkok 2018*. Bangkok: Amarin book Center. p. 49, 51.

ร้านที่ได้รับรางวัลเป็นดาวมิชลินมีจำนวน 1 ร้าน

ร้านที่ได้รับรางวัลเป็นบิบกัวร์มอนด์มีจำนวน 30 ร้าน

ร้านที่ได้รับรางวัลเป็นมิชลินเพลทมีจำนวน 12 ร้าน

ตาราง 2 แสดงรายชื่อร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลเป็นดาวมิชลิน จำนวน 1 ร้าน

เขต	ชื่อร้าน	ชื่ออาหาร
ฝั่งพระนคร	พระนคร 1. เจ๊ไฝ	ไข่เจียวปู

ตาราง 3 แสดงรายชื่อร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลเป็นบิบกัวร์มอนด์ จำนวน 30 ร้าน

เขต	ชื่อร้าน	ชื่ออาหาร
ฝั่งพระนคร	1. แดน ก้วยเตี่ยวคั่วไก่	ก้วยเตี่ยวคั่วไก่
	ก้วยเตี่ยวคั่วไก่สวนมะลิ (สาขาสี่แยก	ก้วยเตี่ยวคั่วไก่
	2. โรงพยาบาลกลาง)	
	3. เอลวิส สุกี้ (สาขาซอยยศเส)	สุกี้
	4. เม้าเวอริค (สาขาซอยยศเส)	สุกี้
	5. พุนเลิศเหลาะงาทันเจ้าเก่า (สาขาห้าแยก	ข้าวหน้าไก่
ฝั่งพระนคร	พลับพลาไชย)	
	6. นายหมงหอยทอด	หอยทอด
	1. เทนชั่น	ก้วยเตี่ยวเนื้อ
	2. ผัดไทยไฟทะเล	ผัดไทย
	3. ราดหน้ายอดผักสูตร 40 ปี	ราดหน้า
	4. แซ่พุ้น	ข้าวหน้าไก่
	1. สว่างบะหมี่ก้ามปู (สาขาสี่พระยา)	บะหมี่ก้ามปู
	2. ตั้งซุ่ยเฮงโกชนา (สาขาพระราม 4)	บะหมี่เปิด
	3. เจริญแสงสีลม	ข้าวขาหมู
	4. โจ๊กปรินทร์	โจ๊ก
	1. ก้วยจ๊ับอ้วนโกชนา	ก้วยจ๊ับ
	2. ลิ้มเหล้าโหวว (สาขาเยาวราช)	บะหมี่
ราชเทวี	3. ข้าวผัดปูข้างเผือก (สาขาเวียงนครเกษม)	ข้าวผัดปู
	1. จ้ากกี้	ราดหน้า
	2. โกอ่างข้าวมันไก่ประตูน้ำ (สาขาประตูน้ำ)	ข้าวมันไก่

ตาราง 3 (ต่อ)

เขต	ชื่อร้าน	ชื่ออาหาร
ดินแดง	1. บ้านใหญ่ผัดไทย	ผัดไทย
คลองเตย	1. ก๋วยเตี๋ยวหมอรุ่งเรือง	ก๋วยเตี๋ยว
พญาไท	1. ออทอง	ข้าวซอย
ปทุมวัน	1. ไก่ทอดเจ็กี่ซอยโปโล (สาขาซอยโปโล)	ไก่ทอด
สาทร	1. เฮียหวานข้าวต้มปลา	ข้าวต้มปลา
บางคอแหลม	1. ก๋วยจั๊บบิสเตอร์โจ	ก๋วยจั๊บน้ำร้อน
ฝั่งธนบุรี	1. เจ้านายลูกชิ้นปลา	ก๋วยเตี๋ยว
	2. น้อย (สาขาพุทธมณฑลสาย 2)	บะหมี่
	1. สอาดเสวย	ก๋วยเตี๋ยว
	1. สมศักดิ์ปูบ (สาขาเจริญรัก)	ปูบวุ้นเส้น
	1. วาสนา ข้าวมันไก่	ข้าวมันไก่

ตาราง 4 แสดงรายชื่อร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลเป็นมิชลินเพลท จำนวน 12 ร้าน

เขต	ชื่อร้าน	ชื่ออาหาร
ปทุมวัน	1. ล้างเล้งลูกชิ้นปลา	ก๋วยเตี๋ยว
	2. เพ็งควักไก่ (สาขาทลาดสวนหลวง)	ก๋วยเตี๋ยวควักไก่
	3. ส้มตำแจ้แดง	ส้มตำ
ฝั่งพระนคร	1. นายอ้วนเย็นตาไฟบะเต็งเสาชิงช้า	เย็นตาไฟ
	2. ป. โกชยา	ไข่เจียวปู ¹
	1. เจ้เจียเย็นตาไฟ	เย็นตาไฟ
บางรัก	2. ทิพ หอยทอดภูเขาไฟ	หอยทอด
	1. ก๋วยจั๊บน้ำร้อน	ก๋วยจั๊บน้ำร้อน
สัมพันธวงศ์	2. ปาท่องโก๋เสวย (สาขาเยาวราช)	ปาท่องโก๋
	1. ข้าวต้มปลาภิรมย์	ข้าวต้มปลา
ฝั่งธนบุรี	1. วัฒนาพานิช (สาขาเอกมัย)	ก๋วยเตี๋ยวเนื้อตุ๋น
	1. โจ๊กคลองสาน	โจ๊ก

¹ ร้านนี้ยังมีรายการอาหารประเภทอื่นที่มิชลินไกด์แนะนำ ได้แก่ ปลากระพงราดพริกและผัดเป็ดย่าง

2.4 สถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมเกี่ยวกับอาหารริมทาง (Street Food) ใน กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาข้อมูล 2.3 ร้านอาหารริมทางที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพมหานคร พบว่าร้านอาหารริมทางประเภทของหวานที่ได้รับรางวัลบิวกูร์มอนด์ มีจำนวน 30 ร้าน ซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุดเมื่อเทียบกับร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลดาวมิชลินกับรางวัลมิชลินเพลท ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลบิวกูร์มอนด์ จากนั้นจัดกลุ่มร้านอาหารริมทางประเภทดังกล่าวตามเขตต่าง ๆ เพื่อต้องการทราบว่า ร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลบิวกูร์มอนด์ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตใด ผลการศึกษาพบว่า ร้านอาหารริมทางพบทั้งในฝั่งพระนครและฝั่งธนบุรี แต่กระจายที่ฝั่งพระนครมากกว่าฝั่งธนบุรี โดยฝั่งพระนครมีจำนวน 25 ร้าน ฝั่งธนบุรีมี 5 ร้าน ในฝั่งพระนครพบว่ามี 5 เขตที่มีร้านอาหารริมทางจำนวน 2 ร้านขึ้นไป โดยจัดเขตตามลำดับดังนี้

- เขตพระนครมีจำนวน 4 ร้าน
- เขตสัมพันธวงศ์มีจำนวน 3 ร้าน
- เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายมีจำนวน 6 ร้าน
- เขตบางรักมีจำนวน 4 ร้าน
- เขตราชเทวีมีจำนวน 2 ร้าน

ผู้วิจัยจึงศึกษาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมในเขตดังกล่าว โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 เขตพระนคร

คำว่า พระนคร หมายถึง เมืองหลวง ศูนย์กลางของประเทศ สมัยที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 ทรงย้ายเมืองหลวงจากฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา (ฝั่งธนบุรี) มาฝั่งตะวันออก (ฝั่งพระนคร) และสร้างพระบรมมหาราชวังในพื้นที่ดังกล่าว บริเวณนี้จึงเป็นศูนย์กลางของเมือง หรือเป็น “พระนคร” ของกรุงเทพมหานคร เขตพระนครมีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญจำนวนมาก เช่น พระบรมมหาราชวัง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) สนามหลวง พิพิธภัณฑ์ผ้าในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์) วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร (วัดสุทัศน์) เทวสถานโบสถ์พราหมณ์ เสาชิงช้า นิทรรศน์รัตนโกสินทร์ ถนนข้าวสาร โฉมงามราชินี วัดราชชนนีวรวิหาร เป็นต้น¹ จากการศึกษาที่อยู่ของร้านอาหาร

¹ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร. (2554). *บางกอก บอกเล่า (เรื่อง)*. หน้า 165-189. และ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2556). *ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยชุดภาคกลางและภาคตะวันออก กรุงเทพมหานคร*. หน้า 55-278.

ริมทางจำนวน 4 ร้านในเขตพระนคร พบว่า ร้านเหล่านี้ตั้งอยู่บนถนนวิสุทธิกษัตริย์ ถนนตะนาว ถนนดินสอ ถนนมหาราช ซึ่งอยู่ใกล้บริเวณย่านเสาชิงช้า และข้าวสาร ได้แก่ ร้านแซ่พุ้น (ข้าวหน้าไก่) ร้านราดหน้ายอดผักสูตร 40 ปี ร้านผัดไทยไฟทะเล และร้านเทชนไร่เทียมทาน (ก๋วยเตี๋ยวเนื้อ)¹

2.4.2 เขตสัมพันธวงศ์

ชื่อเขต “สัมพันธวงศ์” สันนิษฐานว่ามาจากชื่อ วัดสัมพันธวงศ์ ซึ่งเป็นวัดโบราณที่สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา เดิมชื่อว่า วัดเกาะแก้วลังการาม ต่อมารัชกาลที่ 4 เปลี่ยนชื่อเป็น วัดสัมพันธวงศ์ราชาม เขตนี้มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญต่าง ๆ เช่น วัดไตรมิตรวิทยาราม วรวิหาร วัดปทุมคงคาราชวรวิหาร โบสถ์กาลหว่าร์ วัดอุภัยราชบำรุง (วัดญวนตลาดน้อย) ตลาดสำเพ็ง เยาวราช ตลาดเก่าเยาวราช เป็นต้น² ในเขตสัมพันธวงศ์มีร้านอาหารริมทาง 3 ร้าน อยู่บนถนนทรงสวัสดิ์ 1 ร้านคือร้านลิ้มเหล่านอง (บะหมี่ลูกชิ้นปลา) และอีก 2 ร้านอยู่บนถนนเยาวราช คือร้านก๋วยจั๊บอ้วนโภชนาและร้านข้าวผัดปูข้างเผือก³ บริเวณถนนเยาวราชเป็นแหล่งชุมนุมของชาวจีนและชาวไทยเชื้อสายจีนเป็นจำนวนมาก ถนนสายนี้สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำการค้าแก่ชาวจีน ปัจจุบันเป็นย่านธุรกิจการค้า การเงิน การธนาคาร ร้านทอง ร้านอาหาร เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร⁴ เช่นเดียวกับสี่ลม และข้าวสาร เยาวราช เป็นแหล่งอาหารริมทางอันดับแรกๆที่ได้รับการแนะนำจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย⁵ ที่สำคัญคือในปี พ.ศ. 2560 เยาวราชเป็นแหล่งอาหารริมทางยอดนิยมที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานครจากการรับรองของ CNN⁶

¹ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). *มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019*. หน้า 157-167.

² สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร. (2554). *บางกอก บอกเล่า (เรื่อง)*. หน้า 230-243.

³ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). *มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019*. หน้า 159-163.

⁴ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2556). *ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยชุดภาคกลางและภาคตะวันออก กรุงเทพมหานคร*. หน้า 53.

⁵ Tourism Authority of Thailand. (2016). *Amazing Tastes of Thailand*. p. 18.

⁶ พิษณุทัต จันทร์พุ่ม; และ พิภู พุ่มแก้ว. (2560, 17 มีนาคม). *สี่ล้งยกกรุงเทพ เป็นสวรรค์แห่งสตรีทฟู้ด 2 ปีซ้อน “หอยทอด” ติดอันดับอาหารขึ้นชื่อระดับโลก*. [วีดิทัศน์].

2.4.3 เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

ป้อมปราบศัตรูพ่าย เป็นหนึ่งในป้อมปืนรักษาพระนคร 8 ป้อม ตั้งอยู่ตามแนวคลองผดุงกรุงเกษม พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ตั้งชื่อไว้คล้องจองดังนี้ ป้อมป้องปัจจุามิตร ป้อมปิดปัจจานึก ป้อมฮึกเหี่ยมหาญ ป้อมผลาญไพรีราบ ป้อมปราบศัตรูพ่าย ป้อมทำลายแรงปรักษ์ ป้อมหักกำลังดัสกร และป้อมพระนครรักษา ต่อมาเมื่อตัวเมืองขยายมากขึ้น ไม่มีความจำเป็นในการป้องกันศัตรูจึงมีการรื้อป้อม ปัจจุบันจึงเหลือแต่ชื่อเขตเท่านั้น เขตนี้มีสถานที่สำคัญเป็นจำนวนมาก เช่น คลองถม ตลาดนางเลิ้ง ตลาดโบ๊เบ๊ ชุมชนบ้านบาตร วัดเทพศิรินทราวาสราชวรวิหาร วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร วัดภูเขาทอง วัดมังกรกมลาวาส วัดพลับพลาไชย เป็นต้น¹ จากการศึกษาที่อยู่ของร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลบิบกัวร์มองด์ จำนวน 6 ร้านในเขตนี้ พบว่า มี 2 ร้านตั้งอยู่บนถนนหลวงได้แก่ ร้านก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่สวนมะลิ ร้านแอนก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่ และอีก 4 ร้านตั้งอยู่บนถนนพลับพลาไชย ได้แก่ ร้านสุกี้ยากี้เมาวริค ร้านเอลวิสสุกี้ ร้านพุนเลิศเหลาเงาทันเจ้าเก่า (ข้าวหน้าไก่) และร้านนายหมงหอยทอด²

2.4.4 เขตบางรัก

บางรักเป็นชุมชนชาวต่างชาติและเป็นย่านการค้าสำคัญในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ปัจจุบันเป็นชุมชนเก่าแก่แห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร ที่มาของคำว่า “บางรัก” สันนิษฐานว่า มาจากคำว่า “รักษ์” ในคำว่า รักษา เพราะบริเวณนี้เคยเป็นท่าเรือสำคัญของกรุงเทพมหานคร มีโรงหมอ*แห่งหนึ่งของชาวต่างชาติซึ่งมีชื่อเสียงมากในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บด้วยวิชาแพทย์แผนตะวันตก ทำให้ผู้คนรวมตัวมารักษาที่แห่งนี้ เขตบางรักมีสถานที่สำคัญ เช่น วัดหัวลำโพง วัดพระศรีมหาอุมาเทวี โบสถ์อัสสัมชัญ พิพิธภัณฑ์ชาวบางกอก โรงแรมแมนดารินโอเรียนเต็ล สีลม เป็นต้น³ ร้านอาหารริมทางจำนวน 4 ร้านในเขตบางรักตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน คือ ร้านสว่างบะหมี่ก้ามปู (บะหมี่เกี๊ยวก้ามปูหมูแดง) อยู่บนถนนสีพระยา ร้านตั้งสุขเฮงโภชนา (บะหมี่เป็ดหรือห่านพะโล้) อยู่บนถนนพระรามสี่ ร้านจิ๊กปริญญ์อยู่บนถนนเจริญกรุง และร้านเจริญแสงสีลม (ข้าวขาหมู) อยู่บนถนนสีลม⁴ สีลมนอกจากเป็นแหล่งเที่ยว

¹ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร. (2554). *บางกอก บอกเล่า (เรื่อง)*. หน้า 145-157.

² การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). *มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019*. หน้า 155-165.

* โรงหมอ หมายถึงที่รักษาโรคภัยไข้เจ็บให้คนเจ็บป่วย คล้ายกับคลินิกในปัจจุบัน

³ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร. (2554). *บางกอก บอกเล่า (เรื่อง)*. หน้า 116-123.

⁴ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). *มิชลิน ไกด์ 2019 กรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา*. หน้า 157-168.

กลางคืนที่มีชื่อเสียงแล้ว ยังมีชื่อเสียงเรื่องอาหารริมทาง เพราะเป็นหนึ่งในสถานที่สำคัญด้านอาหารริมทางในกรุงเทพมหานครที่ได้รับการแนะนำจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย¹

2.4.5 เขตราชเทวี

คำว่า ราชเทวี ตั้งชื่อตามสี่แยกราชเทวี มาจากชื่อสะพานข้ามคลองประแจจีนบนถนนพญาไท ซึ่งตั้งตามชื่อของสมเด็จพระนางเจ้าสุชมัยมาลมารศรี พระอัครราชเทวีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ว่า สะพานพระราชเทวี เขตนี้มีสถานที่สำคัญต่าง ๆ เช่น พระราชวังพญาไท อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ชุมชนบ้านครัวเหนือ วังสวนผักกาด บ้านตุ๊กตาบางกอกดอลล์ ตลาดน็อนและประตูน้ำ เป็นต้น² จากการศึกษาที่อยู่ของร้านอาหารริมทางจำนวน 2 ร้านในเขตราชเทวีพบว่า มี 1 ร้านอยู่บนถนนราชวิถีคือจ๊ากกี้ (ราดหน้าเนื้อ) และอีก 1 ร้านอยู่บนถนนเพชรบุรีคือร้านโกอังก๋ามันไก่ประตูน้ำ³ ซึ่งอยู่ใกล้บริเวณย่านประตูน้ำเป็นย่านการค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูป และเครื่องแต่งกายที่สำคัญแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร⁴ และเป็นหนึ่งในแหล่งอาหารริมทางที่มีชื่อเสียงโดยที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแนะนำ⁵

3. หนังสือแนะนำเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญยิ่ง สร้างรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก ทุกประเทศจึงมีนโยบายประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ประเพณี เทศกาล อาหาร ผลไม้ เป็นต้น เพื่อดึงดูดชาวต่างชาติให้เดินทางมาเยี่ยมชม จำนวนนักท่องเที่ยวจึงส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ หนังสือแนะนำเที่ยวเป็นหนึ่งในวิธีการประชาสัมพันธ์ประเทศที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยแบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของหนังสือแนะนำเที่ยว ประโยชน์ของหนังสือแนะนำเที่ยว และลักษณะของหนังสือแนะนำเที่ยว เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับหนังสือแนะนำเที่ยวมากขึ้น

¹ Tourism Authority of Thailand. (2016). *Amazing Tastes of Thailand*. p. 18.

² สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร. (2554). *บางกอก บอกเล่า (เรื่อง)*. หน้า 200-205.

³ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). *มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019*. หน้า 159-163.

⁴ สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร. (2554). *บางกอก บอกเล่า (เรื่อง)*. หน้า 203.

⁵ Tourism Authority of Thailand. (2016). *Thainess through Thai Food*. pp. 47-55.

3.1 ความหมายของหนังสือนำเที่ยว

หนังสือนำเที่ยว (guidebook) เป็นหนังสือชนิดหนึ่งที่เขียนขึ้นเพื่อช่วยนักท่องเที่ยว ลักษณะการเขียนมีตั้งแต่เขียนอย่างไม่ประณีตจนถึงการเขียนที่ใช้ภาษาสละสลวย หนังสือนำเที่ยวที่ดีที่สุด คือ หนังสือที่เด่นในด้านการให้ความรู้ ด้านลีลาการเขียน และน่าอ่าน¹

มีการอธิบายเกี่ยวกับความหมายของหนังสือนำเที่ยว หรือ guidebook ดังต่อไปนี้

หนังสือชนิดหนึ่งที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ แก่ผู้เดินทางหรือนักท่องเที่ยว²

หนังสือชนิดหนึ่งที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ เช่น เมือง พื้นที่ ภูมิภาค หรือ ประเทศแก่นักท่องเที่ยว หรือเป็นหนังสือที่ให้ข้อมูลหรือคำแนะนำต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถปฏิบัติตามหรือเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากขึ้น³

จากคำจำกัดความข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือนำเที่ยว คือ หนังสือชนิดหนึ่งที่ให้ข้อมูลหรือคำแนะนำต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานที่ เช่น เมือง ภูมิภาค หรือ ประเทศ แก่นักเดินทางหรือนักท่องเที่ยว ช่วยให้นักท่องเที่ยวหรือผู้อ่านสามารถปฏิบัติตามหรือเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากขึ้น ในงานวิจัยนี้ หนังสือนำเที่ยวคือ หนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารริมทางประเภทของคารที่ ตั้งอยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมในกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับรางวัลบิบิบูร์มอนด์จากหนังสือ **มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019** เพื่อช่วยให้นักศึกษาชาวเวียดนามพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร

3.2 ประโยชน์ของหนังสือนำเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมสำคัญของทุกประเทศ เพราะนำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก สร้างอาชีพ พัฒนาคุณภาพด้านการบริการ และผลักดันเรื่องสันติภาพและการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมระหว่างประเทศ การท่องเที่ยวจึงเป็นทรัพย์สินสมบัติที่ล้ำค่าของทุกประเทศ การสร้างและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ประเทศด้านการท่องเที่ยวคือหน้าที่สำคัญเพื่อให้เวียดนามเป็นจุดหมายปลายทางที่สร้างความประทับใจ “Impressive Vietnam” ในเวทีโลก รัฐบาลเวียดนามมีนโยบายหนึ่งในการสร้างและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของประเทศ

¹ ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. หน้า 204.

² A S Hornby, Leonie Hey and Suzanne Holloway. (2015). *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*. p. 677. “Guidebook is a book that gives information about a place for travelers or tourists.”

³ Heinle Cengage Learning. (2014). *Collins Cobuild Advanced Learner's English Dictionary*. p. 645. “Guidebook is a book that gives tourists information about a town, area, or country; a book that gives you information or instructions to help you do or understand something.”

ด้านการท่องเที่ยว คือ ให้ความสำคัญกับการตลาดด้านการท่องเที่ยว โดยให้ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือแนะนำเที่ยว คู่มือ แผนที่ โบรชัวร์ เป็นต้น¹

ข้อมูลต่าง ๆ ที่รวมอยู่ในหนังสือแนะนำเที่ยวมักได้รับการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว สำนักพิมพ์ Lonely Planet ผู้ผลิตหนังสือแนะนำเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลกและ Frommers ชุดหนังสือแนะนำเที่ยวที่มีชื่อเสียงประสบความสำเร็จอย่างมาก เพราะสามารถทำให้ทุกคนเชื่อมั่นในชื่อเสียงเกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่ดี หนังสือแนะนำเที่ยวให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้งหมดที่ผู้อ่านต้องการภายในเล่มเดียว โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาแบตเตอรี่หรืออินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าถึงแหล่งข้อมูล ซึ่งหมายความว่า เมื่อมีหนังสืออยู่ในมือก็จะมีข้อมูลที่ต้องการได้ทันที² แสดงให้เห็นว่าหนังสือแนะนำเที่ยวมีความน่าเชื่อถือและมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อนักเดินทางหรือนักท่องเที่ยว

โครงสร้างของหนังสือแนะนำเที่ยวมักสร้างขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ผู้อ่านเป็นชาวต่างชาติ และต้องการคำแนะนำในการเดินทาง อย่างไรก็ตาม หนังสือแนะนำเที่ยวมีความหมายมากกว่าการให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิคในการเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง เพราะหนังสือแนะนำเที่ยวบอกทั้งความมุ่งหมายของการเดินทางไปเยี่ยมชมและเหตุผลที่แท้จริงซึ่งอยู่เบื้องหลังความมุ่งหมายเหล่านั้น³

หนังสือแนะนำเที่ยวมีประโยชน์ สร้างความสุขหลากหลายรูปแบบ เพราะเป็นแหล่งความบันเทิงเมื่อเข้าร้านหนังสือและต้องการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว การหาหนังสือแนะนำเที่ยวเพื่อเปิดพลิกไปพลิกมา หรืออ่านและดูอย่างจริงจัง การเลือกอ่านหนังสือด้านการท่องเที่ยวเป็นหนทางนำสู่ความฝัน สร้างแรงบันดาลใจสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวในอนาคต และเป็นวิธีใช้เวลาอีกรูปแบบหนึ่ง⁴ เห็นได้ว่านอกจากให้ความรู้หลากหลายด้าน หนังสือแนะนำเที่ยวยังสร้างความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน

ข้อมูลในหนังสือแนะนำเที่ยวเป็นการประกันคุณภาพและมาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเกี่ยวกับที่พักและอาหาร⁵ หนังสือแนะนำเที่ยวมีข้อดี คือ จะไม่พบปัญหาเหมือนอุปกรณ์ดิจิทัล

¹ Nguyễn Anh Tuấn. (2019). *Xây dựng và quảng bá thương hiệu Du lịch Việt Nam*. (trực tuyến).

² Anne Sutherland Smith. (2019). *The Truth about Travel Guide books*. (Online).

³ Anna Blennow and Stefano Fogelberg Rota. (2019). *Rome and the Guidebook Tradition from the Middle Ages to the 20th Century*. p. 6.

⁴ Micol Mieli. (2017). *The value of travel guidebooks in the digital age (Master's thesis)*. Lund University, Sweden. p. 63.

⁵ Micol Mieli. (2017). *The value of travel guidebooks in the digital age (Master's thesis)*. Lund University, Sweden. p. 53. "In many cases, following the information given in a guidebook is an assurance of quality and standard, especially for accommodation and food."

เช่น แบตเตอรี่หมด หยุดทำงานกะทันหัน ไม่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต หรือโดนขโมย หนังสือนำเที่ยวจึงเป็นสิ่งที่เชื่อถือได้ ไม่บกพร่องในการทำงาน หรือโดนขโมยไประหว่างการท่องเที่ยว¹ ถึงแม้ผู้อ่านไม่สามารถโต้ตอบข้อมูลต่าง ๆ ในหนังสือนำเที่ยวได้เหมือนในอุปกรณ์ดิจิทัล แต่ผู้อ่านสามารถเขียนบันทึกและแสดงความเห็นโดยเน้นข้อความสำคัญให้เห็นชัด วงกลมทำเครื่องหมายช่วยจำหรือแนบสิ่งของที่ต้องการได้ เป็นต้น ยิ่งกว่านั้นคือ หนังสือนำเที่ยวมีความเป็นส่วนตัว การเขียนบันทึกหรือทำเครื่องหมายต่าง ๆ ทำให้หนังสือนำเที่ยวมีเอกลักษณ์เฉพาะ และเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดินทางของเจ้าของ² การพกพาหนังสือติดตัวตลอดจะทำให้ผู้เดินทางหรือนักท่องเที่ยวเชื่อมั่นในตัวเองมากขึ้นถ้าเกิดปัญหาที่ไม่คาดหมายระหว่างการเดินทาง

ข้อมูลจากการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า หนังสือนำเที่ยวมีบทบาทสำคัญช่วยเสริมสร้างและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยวของประเทศ และมีประโยชน์ต่อผู้อ่านและนักท่องเที่ยว หนังสือนำเที่ยวมีข้อมูลหลากหลายที่น่าสนใจและน่าเชื่อถือ ทำให้ทราบความมุ่งหมายและเหตุผลที่แท้จริงของการเดินทาง สามารถเขียนบันทึกส่วนตัวหรือทำเครื่องหมายต่าง ๆ และแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับอุปกรณ์ดิจิทัล หนังสือนำเที่ยวจึงเป็นแหล่งความบันเทิงรูปแบบหนึ่ง

3.3 ลักษณะของหนังสือนำเที่ยว

เพื่อให้เข้าใจลักษณะของหนังสือนำเที่ยวมากขึ้น ผู้วิจัยจึงศึกษารูปแบบและเนื้อหาของหนังสือนำเที่ยวของประเทศไทย ประเทศเวียดนาม ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศเกาหลีใต้ และประเทศญี่ปุ่น จำนวนทั้งหมด 5 เล่ม ได้แก่ หนังสือนำเที่ยวจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา Vietnam Tourist Guidebook, Panduan Wisata Jawa Tengah, Around the World in Seoul Around the World in Seoul (World Travel in Seoul-Story Guidebook) และ Osaka Guidebook ซึ่งเป็นของหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมการท่องเที่ยวแห่งชาติเวียดนาม กรมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมจังหวัดชวากลางแห่งประเทศไทยอินโดนีเซีย

¹ Micol Mieli. (2017). *The value of travel guidebooks in the digital age (Master's thesis)*. Lund University, Sweden. p. 58. "The reliability of the guidebook is especially brought up in consideration of the shortcomings of technology: while a digital device can run out of battery, stop working for any reason, not connect to the internet or be stolen, the guidebook is a reliable object that will not likely break or be stolen during the trip."

² Micol Mieli. (2017). *The value of travel guidebooks in the digital age (Master's thesis)*. Lund University, Sweden. pp. 64, 65.

กรมนโยบายด้านการท่องเที่ยวกรุงโซล เกาหลี และกรมการท่องเที่ยวและแบบแผนเมืองโอซาก้า แห่งประเทศญี่ปุ่น ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 แสดงรายชื่อหนังสือแนะนำเที่ยวของ 5 ประเทศ

ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	ประเทศ
1. หนังสือแนะนำเที่ยวจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (Tourism Authority of Thailand)	ไทย
2. Vietnam Tourist Guidebook	กรมการท่องเที่ยวแห่งชาติเวียดนาม (Viet Nam National Administration of Tourism)	เวียดนาม
3. Panduan Wisata Jawa Tengah	กรมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมจังหวัด ชวากลางแห่งประเทศอินโดนีเซีย (Dinas Kebudayaan Dan Pariwisata Provinsi Jawa Tengah)	อินโดนีเซีย
4. Around the World in Seoul (World Travel in Seoul-Story Guidebook)	กรมนโยบายด้านการท่องเที่ยวกรุงโซล เกาหลี (Seoul Metropolitan Government, Tourism Policy Division, Republic of Korea)	เกาหลีใต้
5. Osaka Guidebook	กรมการท่องเที่ยวและแบบแผนเมืองโอซาก้าแห่งประเทศญี่ปุ่น (Osaka Convention & Tourism Bureau)	ญี่ปุ่น

หนังสือแนะนำเที่ยวจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา¹ ให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต กิจกรรมการท่องเที่ยว เทศกาลและงานประเพณีต่าง ๆ ของคนท้องถิ่นใน จังหวัดภูเก็ต กระบี่ และพังงา เริ่มต้นนำเสนอด้วยภาพแผนที่จังหวัด จากนั้นคือการจัดลำดับ เนื้อหาด้านต่าง ๆ โดยมีตัวอักษรมากกว่าภาพประกอบ ภาพประกอบจะแทรกในเนื้อหาหรือ จัดแยกหน้าเดี่ยวต่างหาก ส่วนท้ายเล่มมีข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง เรื่องที่พัก อาหารพื้นเมือง สินค้าที่ระลึก

Vietnam Tourist Guidebook² เป็นหนังสือแนะนำเที่ยวที่ให้ความรู้เกี่ยวกับภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ชุดการแต่งกาย อาหารการกิน วิถีชีวิตของชาวเวียดนาม

¹ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). หนังสือแนะนำเที่ยวจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา.

² Vietnam National Administration of Tourism. (2016). *Vietnam Tourist Guidebook*.

และสถานที่ท่องเที่ยว 63 จังหวัดในประเทศไทย โดยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว เช่น แผนที่แต่ละจังหวัด การขอวีซ่า การเดินทาง ที่พัก ร้านอาหาร ที่ซื้อของ แหล่งบันเทิง และดัชนีท้ายเล่ม โดยภาพประกอบในหนังสือมีน้อย

หนังสือนำเที่ยว *Panduan Wisata Jawa Tengah*¹ ให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมา สถานที่ท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เทศกาล งานหัตถกรรมท้องถิ่น และอาหารการกิน โดยเริ่มต้นด้วยแผนที่ระบุตำแหน่งแต่ละเมืองในเกาะชวา จากนั้นจึงให้ข้อมูลในด้านต่างๆ ตามที่กำหนดไว้

หนังสือนำเที่ยว *Around the World in Seoul (World Travel in Seoul-Story Guidebook)*² เล่าเรื่องโดยใช้ตัวการ์ตูนชาวต่างชาติเป็นผู้รายงานข่าวด้านการท่องเที่ยวของวารสาร ชีวิตและไลฟ์สไตล์ยอดนิยม (Living & a popular Lifestyle magazine) เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนชาติต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในกรุงโซล เช่น จีน ญี่ปุ่น เวียดนาม ฟิลิปปินส์ อเมริกา เยอรมัน เป็นต้น แสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่สำคัญ อาหารการกิน วิถีชีวิต เป็นต้น มีแผนที่ช่วยบอกทางในแต่ละพื้นที่ ท้ายเล่มมีพื้นที่ให้เจ้าของหนังสือจดบันทึก แสดงความคิดเห็นและประสบการณ์ของตนเอง และให้ข้อมูลสำคัญที่นักท่องเที่ยวจำเป็นต้องทราบ เช่น เครื่องแบบและโทรศัพท์ของตำรวจการท่องเที่ยว เครื่องแบบของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว และศูนย์บริการฟ้องร้องจากนักท่องเที่ยว หนังสือเล่มนี้มีการจัดแต่งภาพประกอบแผนที่ เครื่องหมายต่างๆ

หนังสือนำเที่ยว *Guidebook of Osaka*³ ให้ความรู้เกี่ยวกับเมืองโอซาก้า ตั้งแต่แผนที่การเดินทาง วัฒนธรรม อาหารการกิน ขนบธรรมเนียมและประเพณีของคนท้องถิ่น กิจกรรมการท่องเที่ยว กีฬา แหล่งซื้อของหรือแหล่งบันเทิงยามค่ำคืน ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานที่นักท่องเที่ยวควรทราบ เป็นต้น ซึ่งเป็นเนื้อหาที่คล้ายกับหนังสือนำเที่ยวเล่มอื่น สิ่งที่พิเศษคือ การใช้สัญลักษณ์แทนตัวอักษร มีการปรับเปลี่ยนขนาดภาพประกอบอย่างเหมาะสม จัดแต่งสัญลักษณ์และภาพประกอบอย่างสวยงาม ที่สำคัญคือการเพิ่มรหัสคิวอาร์ (คิวอาร์โค้ด) สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญเพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้

การศึกษาตัวอย่างเนื้อหาจากหนังสือนำเที่ยวของประเทศไทยและต่างประเทศ พบว่า หนังสือนำเที่ยวส่วนใหญ่เริ่มต้นด้วยแผนที่ระบุตำแหน่งของสถานที่ เมือง จังหวัด ประเทศ

¹ Dinas kebudayaan dan. *Panduan Wisata Jawa Tengah*.

² Seoul Metropolitan Government, Tourism Policy Division, Republic of Korea. (2015). *Around the World in Seoul World Travel in Seoul-Story Guidebook*.

³ Osaka Convention and Tourism Bureau. *Guidebook of Osaka*.

หรือบอกทางโดยการแทรกแผนที่เล็ก ๆ ในสถานที่ของแต่ละบท จากนั้นคือการแบ่งเนื้อหาและให้ความรู้หลายด้าน เช่น ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี อาหาร การกิน เป็นต้น ในส่วนท้ายเล่มมักจะมีข้อมูลพื้นฐานที่มีประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ร้านอาหาร แหล่งซื้อของ สถานที่และหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อตำรวจการท่องเที่ยว ศูนย์รับการฟ้องร้องจากนักท่องเที่ยว เป็นต้น และมีส่วนเขียนบันทึกแสดงความคิดเห็นและประสบการณ์ของตน พร้อมทั้งดัชนีท้ายเล่มเพื่อค้นหาสิ่งที่ต้องการอย่างสะดวกและรวดเร็ว ลักษณะสำคัญของหนังสือนำเที่ยวคือการจัดแต่งและขนาดของภาพประกอบที่สวยงาม เพิ่มการใช้สัญลักษณ์แทนการอธิบายด้วยตัวอักษรในกรณีจำเป็น และสามารถเพิ่มรหัสคิวอาร์ (คิวอาร์โค้ด) เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวเมื่อต้องการสอบถามข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาสร้างหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามในลำดับต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

จุดประสงค์ของการทำวิจัยครั้งนี้คือ การสร้างหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม เพื่อช่วยให้นักศึกษาชาวเวียดนามพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทย ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองเบื้องต้น กรณี one shot case study¹ คือ ทดลองกับกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเดียว และไม่มีการทดสอบก่อนการทดลอง หลังจากนั้นจึงนำผลการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูลแล้วสรุปผลตามที่ค้นพบ โดยดำเนินการวิจัยตาม 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือวิจัย
2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย
3. การหาคุณภาพของหนังสือนำเที่ยว

1. การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัยโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งของไทยและเวียดนาม และสร้างเครื่องมือวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยแบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 3 ประเด็น ได้แก่

1.1.1 ศึกษาอาหารและวัฒนธรรม ได้แก่ ด้านความหมายของอาหารและวัฒนธรรมซึ่งประกอบด้วยความหมายของอาหารและความหมายของวัฒนธรรม ด้านอาหารไทยซึ่งประกอบด้วยการศึกษาความสัมพันธ์ของชาวต่างชาติที่มีต่ออาหารไทย และลักษณะเฉพาะของอาหารไทย ได้แก่ วัตถุดิบ และรสชาติ

1.1.2 ศึกษาอาหารริมทาง (Street Food) โดยแบ่งการศึกษาเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของอาหารริมทาง ความสำคัญของอาหารริมทาง ร้านอาหารริมทางที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพมหานคร โดยคัดเลือกเฉพาะร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ประเภทบิบกูร์ม็องด์ (Bib Gourmand) ที่ปรากฏในหนังสือ มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019 เนื่องจากร้านอาหารริมทางในกรุงเทพฯ ได้รับรางวัลประเภทดังกล่าวมี

¹ ประสาท เนืองเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. หน้า 120.

จำนวนมากที่สุด และสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมในกรุงเทพมหานครที่มีชื่อเสียงเรื่องอาหารริมทาง (Street Food)

1.1.3 ศึกษาหนังสือแนะนำเที่ยว โดยแบ่งการศึกษาเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ความหมายของหนังสือแนะนำเที่ยว ประโยชน์ของหนังสือแนะนำเที่ยว และลักษณะของหนังสือแนะนำเที่ยว

1.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามที่ประเทศไทยและที่เวียดนาม ดังนี้

1.2.1 การเก็บข้อมูลภาคสนามที่ประเทศไทย ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับร้านอาหารริมทางที่ปรากฏในหนังสือ **มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี 2019** พบว่า ร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ประเภทบิบกูร์มอนด์ (Bib Gourmand) มีจำนวน 30 ร้าน โดยกระจายอยู่ในฝั่งพระนครจำนวน 25 ร้าน และฝั่งธนบุรีจำนวน 5 ร้าน ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาเฉพาะฝั่งพระนคร พบว่า เขตที่มีร้านอาหารริมทางจำนวน 2 ร้านขึ้นไป ได้แก่ เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตบางรัก และเขตราชเทวี ผู้วิจัยจึงสำรวจร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ประเภทบิบกูร์มอนด์ (Bib Gourmand) และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงด้านอาหารริมทางใน 5 เขตดังกล่าวเพื่อสังเกตสัมภาษณ์ เก็บภาพ และรับประทานอาหาร เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาสร้างเป็นบทอ่านหลัก

1.2.2 การเก็บข้อมูลภาคสนามที่ประเทศเวียดนาม ผู้วิจัยสำรวจอาหารริมทางที่กรุงฮานอยและนครโฮจิมินห์ สังเกตบรรยากาศการขายอาหารริมทาง เก็บภาพและรับประทานอาหารริมทางที่นครโฮจิมินห์เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม – 15 ตุลาคม พ.ศ. 2562 และกรุงฮานอยเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน – 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 เพื่อนำข้อมูลมาสร้างเป็นบทอ่านเสริมเกี่ยวกับอาหารริมทางเวียดนามที่มีลักษณะใกล้เคียงกับอาหารริมทางไทยเพื่อช่วยให้นักศึกษาชาวเวียดนามเข้าใจง่ายขึ้น

1.3 การสร้างเครื่องมือวิจัย

1.3.1 ผู้วิจัยสร้างหนังสือแนะนำเที่ยว 8 บท ได้แก่

บทที่ 1 กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง กล่าวถึงความเป็นมาของกรุงเทพมหานคร สถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมเรื่องอาหารริมทางและความหลากหลายของอาหารริมทางในกรุงเทพมหานครทั้งในด้านการขายและประเภทอาหารริมทาง และความหลากหลายของอาหารริมทางเวียดนาม

บทที่ 2 อาหารริมทางกับการเดินทาง กล่าวถึงภาพรวม 5 เขตที่มีชื่อเสียงด้านอาหารริมทาง ได้แก่ เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตบางรัก และเขตราชเทวี การเดินทางไปถึงร้านอาหารริมทาง เช่น ตึกตึก เรือรถจักรยานยนต์รับจ้าง แท็กซี่

รถประจำทาง รถไฟฟ้า และรถไฟฟ้าใต้ดิน และการเดินทางในประเทศเวียดนาม เช่น รถซิกโล (xe xích lô) รถจักรยานยนต์รับจ้าง แท็กซี่ รถประจำทาง

บทที่ 3 ผัดไทยเสาชิงช้า กล่าวถึงความเป็นมาของเขตพระนคร แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมในเขต คือ เสาชิงช้า เทวสถาน นิทรรศน์รัตนโกสินทร์ จากนั้นกล่าวถึงลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ ได้แก่ ผัดไทย ก๋วยเตี๋ยวเนื้อ ราดหน้า ข้าวหน้าไก่ และเฟอซ่าว (phở xào) ซึ่งเป็นอาหารริมทางเวียดนามที่มีลักษณะใกล้เคียงกับผัดไทย

บทที่ 4 บะหมี่เยาวราช กล่าวถึงความเป็นมาของเขตสัมพันธวงศ์ แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม คือ เยาวราชและวัดไตรมิตร จากนั้นกล่าวถึงลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ ได้แก่ บะหมี่ลูกชิ้นปลา ก๋วยจั๊บ ข้าวผัดปู และ บะหมี่ลูกชิ้นปลาผงกะหรี่ (Mì cá viên cà ri) ซึ่งเป็นอาหารริมทางเวียดนามที่มีลักษณะใกล้เคียงกับบะหมี่ลูกชิ้นปลาของไทย

บทที่ 5 สุกี้ภูเขาทอง กล่าวถึงความเป็นมาของเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม คือ วัดสระเกศ (วัดภูเขาทอง) และตลาดนางเลิ้ง จากนั้นกล่าวถึงลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ ได้แก่ สุกี้ ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่ ข้าวหน้าไก่ และหอยทอด และเหลา (Lẩu) ซึ่งเป็นอาหารริมทางเวียดนามที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสุกี้ไทยประเภทหม้อไฟ

บทที่ 6 ข้าวขาหมูสีลม กล่าวถึงความเป็นมาของเขตบางรัก แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม คือ สีลมและวัดพระศรีมหาอุมาเทวี จากนั้นกล่าวถึงลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ ได้แก่ ข้าวขาหมู บะหมี่เป็ดพะโล้ บะหมี่เกี๊ยวกุ้งหมูแดง และโจ๊ก และเกมถิดคอเต่า (Com thịt kho trúng) ซึ่งเป็นอาหารริมทางเวียดนามที่มีลักษณะใกล้เคียงกับข้าวขาหมู

บทที่ 7 ข้าวมันไก่ประตูน้ำ กล่าวถึงความเป็นมาของเขตราชเทวี แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม คือ ประตูน้ำและตลาดน็อน จากนั้นกล่าวถึงลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ ได้แก่ ข้าวมันไก่และราดหน้าเนื้อ และเกมก่าตามกี (Com gà Tam Kỳ) ซึ่งเป็นอาหารริมทางเวียดนามที่มีลักษณะใกล้เคียงกับข้าวมันไก่

บทที่ 8 อาหารริมทางกับวิถีชีวิตของคนไทยในกรุงเทพมหานคร กล่าวถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความหลากหลายของอาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร บ่งบอกวิถีชีวิตของคนไทยในเมืองหลวงที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง และกล่าวถึงวิถีชีวิตของชาวเวียดนามที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง

1.3.2 สร้างแบบทดสอบท้ายบท แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารริมทางในกรุงเทพมหานครหลังอ่านจบแต่ละบท เกณฑ์การผ่านคือร้อยละ 60

1.3.3 สร้างแบบทดสอบหลังเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวนทั้งหมด 50 ข้อ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารริมทางในกรุงเทพมหานครหลังจากอ่านหนังสือแนะนำเที่ยวและวัดประสิทธิภาพของหนังสือแนะนำเที่ยว เกณฑ์การผ่านคือร้อยละ 60

1.3.4 นำหนังสือแนะนำเที่ยวที่สร้างเสร็จสมบูรณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบครั้งสุดท้าย จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

เครื่องมือวิจัยครั้งนี้ต้องการกลุ่มเป้าหมายที่เรียนภาษาไทยระดับสูง ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาชาวเวียดนาม ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาญี่ปุ่น - เกาหลี - ไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดานัง (University of Foreign Languages Studies, The University of Danang) เนื่องจากในหลักสูตรนี้มีรายวิชาอารยธรรมไทย ซึ่งมีเนื้อหาส่วนหนึ่งเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

3. การหาคุณภาพของหนังสือแนะนำเที่ยว

หนังสือแนะนำเที่ยวเป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติมรูปแบบหนึ่ง เพราะเป็นหนังสือที่เสริมสร้างความเข้าใจและให้ความรู้หลายด้าน เช่น ภูมิประเทศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม อาหาร การกิน เป็นต้น ดังนั้นการหาคุณภาพของหนังสือแนะนำเที่ยวจึงมีลักษณะเช่นเดียวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม โดยมี 2 ขั้นตอน ได้แก่ การหาคุณภาพของหนังสือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และการหาคุณภาพของหนังสือโดยการนำไปทดลองกับนักศึกษาชาวเวียดนาม

3.1 การหาคุณภาพของหนังสือจากผู้เชี่ยวชาญ

ในการหาคุณภาพของหนังสือครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมิน 2 ชนิด ได้แก่ แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ทางการเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 สร้างแบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งเนื้อหาการประเมินเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปเล่ม ด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ กำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับคุณภาพของหนังสือเป็น 5 ระดับ ดังนี้¹

คะแนน 5 (มากที่สุด)	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
คะแนน 4 (มาก)	หมายถึง	คุณภาพดี
คะแนน 3 (ปานกลาง)	หมายถึง	คุณภาพปานกลาง
คะแนน 2 (น้อย)	หมายถึง	ต้องปรับปรุงคุณภาพ
คะแนน 1 (น้อยที่สุด)	หมายถึง	ไม่มีคุณภาพ

3.1.2 สร้างแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ทางการเรียน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินว่า คำถามในแบบทดสอบท้ายบทและแบบทดสอบหลังเรียนวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้²

ถ้าแน่ใจว่า คำถามวัดได้ตรงจุดประสงค์	ได้	+ 1 คะแนน
ถ้าไม่แน่ใจว่า คำถามนั้นวัดได้ตรงจุดประสงค์	ได้	0 คะแนน
ถ้าแน่ใจว่า คำถามวัดได้ไม่ตรงจุดประสงค์	ได้	- 1 คะแนน

3.1.3 นำแบบประเมิน 2 ชนิดดังกล่าวส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ตรวจสอบความถูกต้อง เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัย พร้อมกับแบบประเมิน 2 ชนิดข้างต้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวินธ์ เรืองรอง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทร เพื่อช่วยประเมินคุณภาพของหนังสือนำเที่ยว

3.1.4 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านมาคำนวณเพื่อประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.4.1 ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือนำเที่ยวจากแบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้³

¹ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2554). สถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา: เอกสารการสอนชุดวิชา 20302 (หน่วยที่ 9-15). หน้า 10-34.

² ประสาท เนืองเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนการสอน. หน้า 189.

³ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ). (2550, 1 ตุลาคม 2551 - 30 กันยายน). รายงานประจำปี 2551. หน้า 19.

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00	หมายถึง	ผลการประเมินระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50	หมายถึง	ผลการประเมินระดับดี
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50	หมายถึง	ผลการประเมินพอใช้
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50	หมายถึง	ผลการประเมินควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50	หมายถึง	ผลการประเมินต้องปรับปรุง

ตาราง 6 แสดงคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

รายการการประเมิน	คะแนนจาก			ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน				
	1	2	3		
1. ด้านรูปล่ม					
1.1 ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม	5	4	4	4.33	ดี
1.2 ลักษณะตัวอักษรเหมาะสมชัดเจน	3	2	4	3	พอใช้
1.3 ภาพประกอบเหมาะสม สื่อความหมาย	3	4	4	3.67	ดี
2.ด้านเนื้อหา					
2.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4	4	3	3.67	ดี
2.2 มีความถูกต้องทางวิชาการ	3	4	4	3.67	ดี
2.3 การอธิบายเนื้อหาชัดเจน	4	4	5	4.33	ดี
2.4 จัดลำดับเนื้อหาเหมาะสมกับลักษณะ ของผู้เรียนชาวเวียดนาม	5	4	4	4.33	ดี
3. ด้านภาษา					
3.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย	4	5	5	4.67	ดีมาก
3.2 ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน	4	5	4	4.33	ดี
4. ด้านแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
4.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในเนื้อหา	4	4	4	4	ดี
4.2 มีความง่าย-ยากเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	3	4	4	3.67	ดี
4.3 คำถามชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหา	3	3	4	3.33	พอใช้

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการการประเมิน	คะแนนจาก			ค่าเฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน				
	1	2	3		
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ					
5.1 ให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวอดนียมใน กรุงเทพฯ แก่ผู้เรียน	4	5	5	4.67	ดีมาก
5.2 ให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารริมทาง (Street Food) ที่มี ชื่อเสียงในกรุงเทพฯ แก่ผู้เรียน	4	5	5	4.67	ดีมาก
5.3 ช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมอาหาร ริมทาง (Street Food) และวงศ์ศัพท์แก่ผู้เรียน	4	5	5	4.67	ดีมาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.8	4.13	4.27	4.07	ดี

คะแนนเฉลี่ยในการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเกี่ยวกับคุณภาพของเครื่องมือวิจัยในตารางที่ 6 คือ 4.07 แสดงว่า หนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

3.1.4.2 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ทางการเรียน ผู้วิจัยนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร ดังนี้¹

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การคัดเลือกคำถาม

- คำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 หมายถึง ใช้ได้
- คำถามที่มีค่า ต่ำกว่า 0.5 หมายถึง ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

¹ ประสาท เนืองเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. หน้า 190.

ตาราง 7 แสดงคะแนนการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ทางการเรียนจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

	รายการ	คะแนน			ค่า IOC
		ความสอดคล้องจาก			
		ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน			
		1	2	3	
1	แบบทดสอบท้ายบทที่ 1 “กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหาร ริมทาง” สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 1	+1	+1	+1	1
2	แบบทดสอบท้ายบทที่ 2 “อาหารริมทางกับการเดินทาง” สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 2	+1	+1	+1	1
3	แบบทดสอบท้ายบทที่ 3 “ผัดไทยเสาชิงช้า” สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 3	+1	+1	+1	1
4	แบบทดสอบท้ายบทที่ 4 “บะหมี่เกี๊ยวราช” สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 4	+1	+1	+1	1
5	แบบทดสอบท้ายบทที่ 5 “สุกี้เขาค้อ” สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 5	+1	+1	+1	1
6	แบบทดสอบท้ายบทที่ 6 “ข้าวหมูสามชั้น” สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 6	+1	+1	+1	1
7	แบบทดสอบท้ายบทที่ 7 “ข้าวมันไก่ประตูน้ำ” สอดคล้องกับ จุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 7	+1	+1	+1	1
8	แบบทดสอบท้ายบทที่ 8 “อาหารริมทางกับวิถีชีวิตของ คนไทยในกรุงเทพมหานคร” สอดคล้องกับจุดประสงค์ของ เนื้อหาบทที่ 8	+1	+1	+1	1
9	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ ของทุกบท	+1	+1	+1	1

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่า IOC ของคำถามในแบบทดสอบท้ายบทตั้งแต่
บทที่ 1 - 8 และแบบทดสอบหลังเรียนมีค่า IOC เท่ากัน คือ $IOC = 1$ ผ่านเกณฑ์กำหนด แสดงให้
เห็นว่า คำถามในแบบทดสอบท้ายบทของแต่ละบทและคำถามในแบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้อง
กับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3.1.5 ผู้วิจัยนำผลดังกล่าวรายงานกับอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท จากนั้นดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน โดยนำประเด็นที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านให้คำแนะนำเหมือนกันมาทำเป็นตารางแล้วแก้ไขตามคำแนะนำ ดังนี้

ตาราง 8 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
บทที่ 1	16	ขนาดตัวอักษรของคำศัพท์ที่อยู่ข้างล่าง คือ 10	ขนาดเล็กไป	ขยายเป็น 12 (ทุกหน้า)
		ภาพประกอบที่ 11, 12, 13, 14	ภาพเล็กไป	ขยายทั้ง 4 ภาพให้ใหญ่ขึ้น
แบบทดสอบท้ายบทที่ 4	61	8. ข้อใดเหมือนกันระหว่างบะหมี่ลูกชิ้นปลาไทยกับบะหมี่ลูกชิ้นปลาผกกระหี่เวียดนาม (ความเข้าใจ) ก. ร้านตั้งอยู่ในแหล่งอาศัยของชาวจีน ข. ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ ค. ลูกชิ้นปลาผสมแป้ง ง. หอมกลิ่นเครื่องเทศ	ปรับใหม่	8. “วันนี้ เอื่องพาสามีไปทานบะหมี่ลูกชิ้นปลาผกกระหี่ที่ร้านคุณหุ่ง” คำพูดในข้อใดของส้มแสดงให้เห็นว่า บะหมี่ไทยกับบะหมี่เวียดนามเหมือนกัน (การวิเคราะห์) ก. “เอี่ยม...ฉันขอเพิ่มอีกชามหนึ่งนะ” ข. “โห...บะหมี่ร้านนี้มีน้ำจิ้มด้วยหรอ” ค. “เฮ้...ในที่สุดฉันก็ได้ทานบะหมี่ลูกชิ้นปลาผกกระหี่แล้ว” ง. “อู๋...เอื่องช่วยกินผักให้หน่อยดิ บะหมี่ทั่วโลกคงหนีไม่พ้นผักชนิดนี้เน้อ”
		10. “เพชรอยากให้เพื่อนพาไปร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลพิเศษ เพราะเธอเชื่อว่าอาหารของร้านเหล่านั้นจะอร่อยแน่นอน” ร้านอาหารริมทางใดที่เพื่อนของเธอควรพาเธอไปมากที่สุด (ความเข้าใจ) ก. ผัดไทยไฟทะลุ ข. บะหมี่ลูกชิ้นปลา ค. ข้าวผัดปูข้างเผือก ง. ก๋วยจั๊บอ้วนโภชนา	ปรับคำถาม	10. “เพื่อนของเพชรมาชวนไปกินข้าวขณะที่เราพักกำลังดื่มน้ำหนัก” อาหารริมทางชนิดใดเหมาะกับเพชรมากที่สุด (ความเข้าใจ) ก. ผัดไทยไฟทะลุ ข. บะหมี่ลูกชิ้นปลา ค. ข้าวผัดปูข้างเผือก ง. ราดหน้าเส้นใหญ่ทะเล

ตาราง 8 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
บทที่ 7	90	จุดมุ่งหมายของบทนี้ คือ ผู้อ่านสามารถ 1. บอกความเป็นมาของเขตบางรักได้	ข้อ 1. เขตราชเทวี	จุดมุ่งหมายของบทนี้ คือ ผู้อ่านสามารถ 1. บอกความเป็นมาของเขตราชเทวีได้
แบบทดสอบท้ายบทที่ 7	99	4. ตลาดน็อนเปิดให้บริการเวลาใด (ความรู้ความจำ) ก. 15.00 - 23.00 น. ข. 16.00 - 24.00 น. ค. 17.00 - 01.00 น. ง. 18.00 - 02.00 น.	ง่ายขึ้นไป ปรับใหม่	4. ใครกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของตลาดน็อน (ความเข้าใจ) ก. ฟ้า: “แม่คะ เข้าใจเราไปซื้อของที่ตลาดน็อนน็อนกันเถอะ” ข. ลาน: “ตลาดน็อนเป็นตลาดน้ำแห่งเดียวในกรุงเทพฯ หรือ” ค. ดาว: “แก้วควรไปซื้อของที่ตลาดน็อนนะ คนไม่เยอะเดินสบายดี” ง. ฮวา: “โอโฮ ตลาดน็อนเหมือนขายทุกอย่างเลย คนฝรั่งก็เยอะมาก”
บทที่ 8	106	บนโต๊ะอาหารของคนไทยจะมีเครื่องปรุงรสหลายชนิด ช่วยให้อาหารเข้มข้นและถูกปากผู้บริโภคมากขึ้น	ปรับใหม่ โดยเพิ่มประเด็นว่า - ลักษณะนิสัยของคนไทยคือชอบอิสระตามใจตัวเองจึงชอบปรุงรสตามใจตัวเอง - คนไทยมีวัฒนธรรมการปรุงอาหาร	ลักษณะนิสัยของคนไทยคือชอบอิสระ ตามใจตัวเอง จึงชอบปรุงรสตามใจชอบจนกลายเป็นวัฒนธรรมการปรุงอาหาร ดังนั้น บนโต๊ะอาหารของคนไทยจึงมีเครื่องปรุงรสหลายชนิดเพื่อช่วยให้อาหารเข้มข้นและถูกปากคนปรุงมากขึ้น

ตาราง 8 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
แบบ ทดสอบ หลังเรียน	116	4. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะเด่นของ “กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง” (ความเข้าใจ) ก. พ้าภูมิใจที่ได้แนะนำอาหารริมทางในกรุงเทพฯ ให้เพื่อนชาวต่างชาติ ข. จอห์นไปเที่ยวกรุงเทพฯ บ่อย เพราะมีของกินอร่อยและน่าสนใจ ค. ชู้ยไม่อยากไปเที่ยวตอนกลางคืนเพราะมีคนเยอะ ง. แก้วกินอาหารริมทางทุกวันแต่ไม่เคยเบื่อ	ปรับตัวเลือกข้อ ค. การไปเที่ยวกลางคืนไม่เกี่ยวข้องกับ การรับประทาน อาหาร	4. ข้อใดไม่แสดงให้เห็นว่า “กรุงเทพมหานครเป็นสวรรค์แห่งอาหารริมทาง” (ความเข้าใจ) ก. พ้าภูมิใจที่ได้แนะนำอาหารริมทางในกรุงเทพฯ ให้เพื่อนชาวต่างชาติ ข. จอห์นไปเที่ยวกรุงเทพฯ บ่อย เพราะมีของกินอร่อยและน่าสนใจ ค. ชู้ยขี่จักรยานออกไปซื้อข้าวข้างนอกเพราะร้านอาหารอยู่ไกล ง. แก้วกินอาหารริมทางทุกวันแต่ไม่เคยเบื่อ
แบบ ทดสอบ หลังเรียน	121	26. “เพชรพาเพื่อนๆ ไปรับประทานเหลาเวียดนาม เพื่อนส่วนใหญ่ไม่รับประทานเนื้อวัว มีคนหนึ่งไม่รับประทานปลาร้า และอีกคนหนึ่งแพ้งู” เพชรควรสั่งอาหารชนิดใดให้เพื่อนทุกคนรับประทานได้ (การนำไปใช้) ก. เหลาปลา ข. เหลาเนื้อวัว ค. เหลาปลาร้า ง. เหลาอาหารทะเล	มีคำตอบในคำถาม ปรับใหม่	26. “เพชรพาเพื่อน 3 คนไปรับประทานเหลาเวียดนาม เพื่อนคนแรกนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู คนที่สองแพ้งู คนที่สามรักแพะมาก” เพชรควรสั่งอาหารชนิดใดเพื่อให้เพื่อนทุกคนสามารถรับประทานอาหารพร้อมกันได้ (การนำไปใช้) ก. เหลาปลา ข. เหลาเนื้อวัว ค. เหลาเนื้อแพะ ง. เหลาอาหารทะเล

ตาราง 8 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
แบบ ทดสอบ หลังเรียน	122	33. ข้อใดไม่เข้าพวก (ความเข้าใจ) ก. รวดหน้าเส้นใหญ่ ข. กว้างเดี่ยวเส้นเล็กหมู ค. กว้างจับเครื่องในหมู สุกหมู	ปรับใหม่	33. ข้อใดไม่เข้าพวก (ความเข้าใจ) ก. โจ๊กหมูใส่ไข่ลวก ข. ข้าวผัดกุ้งหมูกรอบ ค. รวดหน้าเส้นใหญ่หมู ง. รวดข้าวไข่เจียว หมูสับ

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านให้คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขที่แตกต่างกัน
ดังต่อไปนี้

รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย แนะนำให้ปรับปรุงเกี่ยวกับเนื้อหา
และการใช้คำสำคัญในตัวบท เช่น คำศัพท์เฉพาะ เช่น องค์ศาสนูปถัมภก ปรับการอธิบายเนื้อหา
ในบางย่อหน้าให้สมเหตุสมผลมากขึ้น การใส่อ้างอิงเชิงบรรณานุกรมทำให้ข้อมูลน่าเชื่อถือมากขึ้น และ
การใช้คำเชื่อมเพื่อลำดับย่อหน้าต่างๆ ให้เชื่อมโยงกันและต่อเนื่องกัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวินธ์ เรืองรอง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้
คำกริยาให้หลากหลายในจุดมุ่งหมายของบทอ่านแต่ละบท เช่น ระบุ แยกแยะ จำแนก เป็นต้น
ส่วนแบบทดสอบท้ายบทควรวัดความสามารถของผู้อ่านในระดับอื่นนอกเหนือจากความรู้ความจำ
เช่น ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทร ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแบบทดสอบ
ท้ายบทและแบบทดสอบหลังเรียน เช่น คำถามบางข้อมีเจตนาโยงเกินไป หรือ กำกวม ตัวเลือกใน
บางข้อมีคำตอบปรากฏในคำถามจึงแนะนำให้ปรับใหม่ ส่วนเนื้อหาให้ตัดคำว่า “ที่สุด” ออก

ตาราง 9 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของรองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
คำนำ		ผู้วิจัยหวังว่า หนังสือเล่มนี้จะมีประโยชน์ต่อนักศึกษาชาวเวียดนามในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนไทยและวัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารริมทางไทยมากขึ้น	อยากให้เพิ่ม “เพราะอาหารเป็น สิ่งที่อยู่ใกล้ตัว มนุษย์ที่สุด และ เกี่ยวข้องกับบริบท ต่างๆ ทางสังคม อย่างน่าสนใจ”	ผู้วิจัยหวังว่า หนังสือเล่มนี้ จะมีประโยชน์ต่อนักศึกษา ชาวเวียดนามในการ พัฒนาความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับคนไทยและ วัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหาร ริมทางไทยมากขึ้น เพราะ อาหารเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว มนุษย์ที่สุด และเกี่ยวข้องกับ บริบทต่างๆ ทางสังคม อย่างน่าสนใจ
บทที่ 1	13	ได้รับการยกย่องจาก CNN ว่า “สวรรค์แห่งอาหารริมทาง”	ควรบอก แหล่งอ้างอิงเป็น เชิงอรรถ	* พิชญ์พัทธ์ จันทรพุม และ พิภู พุ่มแก้ว. (2560, 17 มีนาคม). สื่อดังยก กรุงเทพฯ เป็นสวรรค์แห่ง สตรีทฟู้ด 2 ปีซ้อน “หอยทอด” ติดอันดับ อาหารขึ้นชื่อระดับโลก. [วิดีโอ]. กรุงเทพฯ: เรื่องเล่าเช้านี้.
บทที่ 2	25	แผนที่ของแต่ละเขตในผังพระนคร	แผนที่เล็กไป ไม่ชัดเจน	ตัดแผนที่แต่ละเขตออก ขยายแผนที่ 5 เขตให้ใหญ่ ขึ้น
	28	คนขับรถจะจอดเรียงกันเป็นแถว ตามลำดับหมายเลขเพื่อรอรับ ผู้โดยสาร	คนขับมอเตอร์ไซด์ รับจ้างไม่ได้ จอดรอตามลำดับ หมายเลข ใครมา ก่อนก็จอดรอก่อน ตามคิว หมายเลข ไม่สำคัญ	คนขับรถจะจอดเรียงกัน เป็นแถวตามลำดับเพื่อรอ รับผู้โดยสาร

ตาราง 9 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
บทที่ 3	38	รัชกาลที่ 1 โปรดเกล้าฯ ให้สร้าง เทวสถานและเสาชิงช้าเมื่อ ปี พ.ศ. 2327	เพิ่ม “เนื่องจาก สังคมไทยมี ความเชื่อผสมผสาน ของพุทธและ พราหมณ์มา ช้านาน”	รัชกาลที่ 1 โปรดเกล้าฯ ให้สร้าง เทวสถานและเสาชิงช้าเมื่อปี พ.ศ. 2327 เนื่องจากสังคมไทยมี ความเชื่อผสมผสานของพุทธและ พราหมณ์มาช้านาน
บทที่ 4	53	ถนนเยาวราชจึงมีชื่อเรียก อีกอย่างหนึ่งว่า ถนนมังกร	ยังไม่สมเหตุสมผล เหตุผลที่เรียกว่า ถนนมังกรเพราะมี ความคดโค้ง ไม่เป็นแนวตรงแบบ ถนนทั่วไป อย่างไรก็ตาม นี่กลับเป็น โอกาสให้เกิด ความเป็นสิริมงคล ขึ้นตามความเชื่อ ของชาวจีน	ถนนเส้นนี้มีความคดโค้ง ไม่เป็น แนวตรงแบบถนนทั่วไป แต่กลับ เป็นโอกาสทำให้เกิด ความเป็นสิริมงคลขึ้นตาม ความเชื่อของชาวจีน เยาวราชจึง เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ถนนมังกร
บทที่ 6	85	บะหมี่เปี๊ยะคือบะหมี่เส้นใหญ่ เหนียวหนึบ	เพิ่มคำว่า แบน	บะหมี่เปี๊ยะคือบะหมี่เส้นใหญ่แบน เหนียวหนึบ
บทที่ 8	103	เมื่อมีคนหลากหลายเชื้อชาติจึง เกิดความหลากหลายทางศาสนา เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์ฮินดู ศาสนา อิสลาม แม้จะนับถือศาสนาต่างกัน แต่ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่าง กลมกลืนและสงบสุข	เพิ่ม เตา ขงจื้อ และอยากให้อธิบาย เพิ่มคำว่า “เอกัศร- ศาสนูปถัมภก”	เมื่อมีคนหลากหลายเชื้อชาติจึง เกิดความหลากหลายทางศาสนา เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์ฮินดู ศาสนา อิสลาม เตา ขงจื้อ แต่ด้วย ความเมตตาและอุปถัมภ์ของ พระมหากษัตริย์ไทย ผู้ทรงเป็น “เอกัศรศาสนูปถัมภก” ทรงสนับสนุนทุกศาสนาให้เป็น หนึ่งเดียว ทำให้ทุกคนสามารถอยู่ ร่วมกันได้อย่างกลมกลืนและสบ สุข ถึงแม้จะนับถือศาสนาต่างกัน

ตาราง 9 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
บทที่ 8	104	คนไทยศรัทธาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะพระมหากษัตริย์ไทยให้ความช่วยเหลือ และดูแลประชาชนอย่างดี ประเทศไทยจึงอยู่ดีมีสุข คนไทยส่วนมากจะมีรูปของพระมหากษัตริย์ในบ้านเพื่อบูชาและกราบไหว้ สังคมไทยเชื่อว่าพระมหากษัตริย์คือพระนารายณ์ อวตารลงมาเกิดในโลกมนุษย์เพื่อดูแลและบรรเทาความทุกข์ให้มนุษย์ กรุงเทพมหานครจึงเป็นศูนย์กลางขององค์การทางศาสนา การปกครอง การศึกษา การคมนาคมทั้งทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ เชื่อมโยงเส้นทางทั่วประเทศและต่างประเทศ เป็นศูนย์กลางการส่งออกและนำเข้าสินค้าจากนานาประเทศ เป็นแหล่งรวมธุรกิจการค้าทุกประเภท และเป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ ธนาคาร โรงแรม เป็นต้น	สองย่อหน้านี้ไม่ต่อเนื่องกัน	สังคมไทยจึงศรัทธาและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์มาก เพราะพระมหากษัตริย์ไทยนอกจากอุปถัมภ์ทุกศาสนาแล้ว ยังให้ความช่วยเหลือและดูแลประชาชนทุกคนอย่างดี ประเทศไทยจึงอยู่ดีมีสุข คนไทยส่วนมากจะมีรูปของพระมหากษัตริย์ในบ้านเพื่อบูชาและกราบไหว้ เพราะเชื่อว่าพระมหากษัตริย์คือพระนารายณ์อวตารลงมาเกิดในโลกมนุษย์เพื่อดูแลและบรรเทาความทุกข์ให้มนุษย์ ลักษณะสำคัญดังกล่าวทำให้กรุงเทพมหานครเหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลางของประเทศในทุกด้าน เช่น ศูนย์กลางขององค์การทางศาสนา การปกครอง การศึกษา การคมนาคมทั้งทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ เชื่อมโยงเส้นทางทั่วประเทศและต่างประเทศ ศูนย์กลางการส่งออกและนำเข้าสินค้าจากนานาประเทศ เป็นแหล่งรวมธุรกิจการค้าทุกประเภท และเป็นที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ ธนาคาร โรงแรม เป็นต้น

ตาราง 9 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
	106	คนไทยและคนต่างชาติอยู่ด้วยกันมานานจึงเรียนรู้และซึมซับวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน อาหารริมทางไทยส่วนใหญ่จึงเป็นอาหารที่รับอิทธิพลจากอาหารของชาติอื่น คนไทยนำมาดัดแปลงให้เข้ากับ สิ่งแวดล้อมและรสชาติของตน เช่น อาหารประเภทเส้น ผัด ทอด และใช้เนื้อหมู เป็นอาหารที่รับอิทธิพลจากชาวจีน (จิ้นกวางตุ้งและไหหลำ) สุกี้และผงซูสเป็นอาหารที่รับอิทธิพลจากชาวญี่ปุ่น พริกัรับอิทธิพลจากชาวโปรตุเกส การรับประทานเนื้อวัวรับอิทธิพลจากชาวตะวันตก เครื่องเทศรับอิทธิพลจากชาวอินเดีย คนไทยนิยมใช้สมุนไพรจีนและเครื่องเทศเพื่อดับกลิ่นคาวของเนื้อสัตว์และเพิ่มกลิ่นหอม	เขียนใหม่ อยากให้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ความหลากหลายของอาหารริมทางที่เกิดขึ้นจาก ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งทั้งหมดเริ่มจาก “เอกอัคร ศาสานุปลั้มภก”	อาหารริมทางไทยมี ความหลากหลาย ทั้งอาหารไทยดั้งเดิมและอาหารที่ดัดแปลงจากอาหารของชาวต่างชาติ สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นมาได้เพราะการอุปถัมภ์ของพระมหากษัตริย์ไทย ผู้ทรงเป็น “เอกอัคร-ศาสนูปถัมภก” ทรงเมตตาให้คนต่างเชื้อชาติสามารถอาศัยและทำมาหากินร่วมกับคนไทยได้ ก่อให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมซึ่งนำไปสู่ความหลากหลายทางอาหาร เช่น อาหารประเภทเส้น ผัด ทอด และใช้เนื้อสัตว์ต่างๆ เช่น หมู เป็ด ไก่ เป็นอาหารที่รับอิทธิพลจากชาวจีน สุกี้และผงซูสเป็นอาหารที่รับอิทธิพลจากชาวญี่ปุ่น พริกัรับอิทธิพลจากชาวโปรตุเกส การรับประทานเนื้อสัตว์ขนาดใหญ่ เช่น เนื้อวัวรับอิทธิพลจากชาวตะวันตก เครื่องเทศรับอิทธิพลจากแขก คนไทยประยุกต์ใช้สมุนไพรจีนและเครื่องเทศเพื่อดับกลิ่นคาวของเนื้อสัตว์และเพิ่มกลิ่นหอมของอาหาร
	108	อีกประเภทหนึ่งคืออาหารประเภทเส้น นิยมรับประทานเส้นสดมากกว่าเส้นแห้งเพราะนุ่มและหอมกว่า	แป้งของเวียดนามทำสดใหม่ทุกวันจึงปลอดภัยกว่าแป้งกวนเตี่ยวแบบไทยที่อาจมีสารปนเปื้อนเพื่อยืดอายุ	อีกประเภทหนึ่งคืออาหารประเภทเส้น นิยมรับประทานเส้นสดมากกว่าเส้นแห้งเพราะทำสดใหม่ทุกวันจึงนุ่ม หอม และปลอดภัย

ตาราง 9 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
	108	คนเวียดนามนิยมรับประทาน อาหารเป็นกลุ่มหรือครอบครัว และ นั่งบนเก้าอี้ตัวเล็กๆ เพราะเคลื่อนที่ สะดวก	เพิ่ม การนั่งบน เก้าอี้ตัวเล็กๆ เป็น เส้นหนึ่งอย่างหนึ่ง ของอาหารริมทาง เวียดนาม	คนเวียดนามนิยม รับประทานอาหารเป็นกลุ่ม หรือครอบครัว และนั่งบน เก้าอี้ตัวเล็กๆ เพราะ เคลื่อนที่สะดวก ซึ่งเป็น เส้นหนึ่งอย่างหนึ่งของอาหาร ริมทางเวียดนาม

ตาราง 10 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครวิทย์
เรืองรอง

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
บทที่ 1	10	จุดมุ่งหมายของบทนี้ คือ ผู้อ่าน สามารถ 1. บอกความเป็นมาของกรุงเทพฯ ได้ 2. บอกแหล่งอาหารริมทางที่มี ชื่อเสียงในกรุงเทพฯ ได้ 3. ระบุความหลากหลายของ อาหารริมทางในกรุงเทพฯ ได้ 4. เข้าใจความหมาย "กรุงเทพมหานครเป็นสวรรค์แห่ง อาหารริมทาง" ได้ 5. บอกประเภทอาหารและ แหล่งอาหารริมทางที่มีชื่อเสียง ในประเทศเวียดนามได้	ควรใช้คำกริยาให้ หลากหลาย	จุดมุ่งหมายของบทนี้ คือ ผู้อ่านสามารถ 1. บอกความเป็นมาของ กรุงเทพฯ ได้ 2. บอกชื่อแหล่งอาหาร ริมทางที่มีชื่อเสียงใน กรุงเทพฯ ได้ 3. ระบุความหลากหลาย ของอาหารริมทางใน กรุงเทพฯ ได้ 4. เข้าใจความหมาย "กรุงเทพมหานครเป็น สวรรค์แห่งอาหาร ริมทาง" ได้ 5. เลือกประเภทอาหาร และแหล่งอาหาร ริมทางที่มีชื่อเสียงใน ประเทศเวียดนามได้

ตาราง 10 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
แบบ ทดสอบ ท้ายบท ที่ 1	22	9. เมืองใดมีชื่อเสียงเรื่องอาหาร ริมทางมากที่สุดในเวียดนาม (ความรู้ความจำ) ก. ฮานอย ข. เกิ่นเทอ ค. ฟานเถียด ง. หลูตรวง	ปรับใหม่	9. “ค่าวเป็นนักศึกษา เวียดนาม เรียนเอกไทย ศึกษาอยู่ที่ภาคใต้ อาทิตย์หน้าเธอต้องนำเสนอ งานเกี่ยวกับอาหารริมทาง เวียดนามให้อาจารย์คนไทย ฟัง” ค่าวควรเลือกทำอาหาร ริมทางที่ใด งานของเธอจึง จะโดดเด่นและสมกับ ความเป็นจริงมากที่สุด (การนำไปใช้) ก. อาหารริมทางที่ นครโฮจิมินห์ ข. อาหารริมทางที่ฮานอย ค. อาหารริมทางที่ดานัง ง. อาหารริมทางที่ไ้
แบบ ทดสอบ ท้ายบท ที่ 4	61	8. ข้อใดเหมือนกันระหว่างบะหมี่ ลูกชิ้นปลาไทยกับบะหมี่ลูกชิ้นปลา ผงกะหรี่เวียดนาม (ความเข้าใจ) ก. ร้านตั้งอยู่ในแหล่งอาศัย ของชาวจีน ข. ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ ค. ลูกชิ้นปลาผสมแป้ง ง. หอมกลิ่นเครื่องเทศ	ปรับใหม่	8. “วันนี้ เอื่องพาสามีไปทาน บะหมี่ลูกชิ้นปลาผงกะหรี่ที่ ร้านคุณนุ่น” คำพูดในข้อใด ของส้มแสดงให้เห็นว่า บะหมี่ ไทยกับบะหมี่เวียดนาม เหมือนกัน (การวิเคราะห์) ก. “เยี่ยม...ฉันขอเพิ่มอีก สามหนึ่งนะ” ข. “โห...บะหมี่ร้านนี้มีน้ำจิ้ม ด้วยหรอ” ค. “เฮ้ย...ในที่สุดฉันก็ได้ทาน บะหมี่ลูกชิ้นปลาผงกะหรี่ แล้ว” ง. “อู๋...เอื่องช่วยกินผักให้ หน่อยดิ บะหมี่ทั่วโลกคง หนีไม่พ้นผักชนิดนี้นี่นา”

ตาราง 10 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
แบบทดสอบท้ายบทที่ 5	76	8. ข้อใดคือความแตกต่างระหว่างสุกี้ไทยกับเหลาเวียดนาม (ความเข้าใจ) ก. เป็นอาหารที่รับอิทธิพลจากอาหารของชาวต่างชาติ ข. ต้องใช้เตาไฟขณะรับประทานอาหาร ค. ใช้เส้นและน้ำจิ้มคนละประเภท ง. มีเนื้อสัตว์หลากหลายชนิด	ปรับปรุงใหม่	8. ข้อใดแสดงให้เห็นว่าพิกกำลังรับประทานเหลาอยู่ (ความเข้าใจ) ก. “ขอไข่เจียวเพิ่มอีกสองจานค่ะ” ข. “เอาน้ำปลาเพิ่มอีกสองถ้วยค่ะ” ค. “เอาซอสพริกเพิ่มอีกหนึ่งถ้วยค่ะ” ง. “ขอข้าวเปล่าเพิ่มอีกหนึ่งจานค่ะ”
	119	18. อาหารชนิดใดมีเส้นเป็นสีเหลือง (ความรู้ความจำ) ก. ราดหน้าหมี่กรอบ ข. ก๋วยเตี๋ยวเส้นเล็ก ค. ก๋วยจั๊บ ง. ผัดไทย		18. อาหารชนิดใดไม่สามารถใช้เส้นชนิดเดียวกันได้ (ความเข้าใจ) ก. บะหมี่และก๋วยจั๊บ ข. ราดหน้าและบะหมี่ ค. ผัดไทยและก๋วยเตี๋ยว ง. ราดหน้าและก๋วยเตี๋ยว
แบบทดสอบหลังเรียน	120	24. อะไรทำให้สุกี้มีกลิ่นหอมมากที่สุด (ความรู้ความจำ) ก. เต้าหู้ยี้ ข. งาขาวคั่ว ค. พริกแดงตำ ง. กระเทียมสับ		24. “ลานชอบทำอาหารไทย เพราะสามีเป็นคนไทย ตั้งแต่แต่งงานมา เธอทำอาหารไทยได้หลายอย่าง แต่อาหารจานโปรดของสามีกลับทำไม่ได้ เพราะหาซื้อวัตถุดิบที่เวียดนามไม่ครบ” ข้อใดคืออาหารจานโปรดของสามีลาน (การนำไปใช้) ก. สุกี้ ข. ก๋วยจั๊บ ค. หอยนางรมทอด ง. บะหมี่ลูกชิ้นปลา

ตาราง 11 แสดงตัวอย่างการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เปรม สอนสมุทร

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
บทที่ 1	13	ปัจจุบัน กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลาง ของประเทศไทยหลายด้าน เช่น การปกครอง การศึกษา การคมนาคมขนส่ง เศรษฐกิจ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานครมีจำนวนนักท่องเที่ยว มากที่สุดในประเทศไทย	ตัดที่สุดออก ปรับภาษา	ปัจจุบัน กรุงเทพมหานครเป็น ศูนย์รวมความเจริญของ ประเทศไทยหลายด้าน เช่น การปกครอง การศึกษา การคมนาคมขนส่ง เศรษฐกิจ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว ทุกปีมีนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติจำนวนมากมา เที่ยวกรุงเทพมหานคร
แบบ ทดสอบ ท้ายบท ที่ 1	21	2. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับ กรุงเทพฯ (ความรู้ความจำ) ก. การคมนาคมพัฒนามาก ข. อาหารริมทางมีชื่อเสียง ระดับโลก ค. เป็นศูนย์กลางการปกครองของ ประเทศ ง. มีจำนวนนักท่องเที่ยวมากอันดับ สองของไทย	ปรับตัวเลือก	2. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับกรุงเทพฯ (ความรู้ความจำ) ก. กรุงเทพฯ มีความหมาย ว่า เป็นเมืองของ พระราชา ข. เป็นแหล่งอาหารริมทาง ที่มีชื่อเสียงมาก ค. เป็นศูนย์กลาง การปกครองของ ประเทศ ง. เป็นเมืองหลวงที่มีชื่อ ยาวที่สุดในโลก
บทที่ 3	38	ตามคติความเชื่อ พระพิฆเนศเป็นองค์ ประธานของหมู่เทพ จึงควรกราบไหว้ เป็นอันดับแรก ดังนั้น นักท่องเที่ยวควร ศึกษาลำดับการกราบไหว้ที่ระบุตรง ป้ายข้อมูล	ปรับเนื้อหา	ก่อนเข้าไปกราบไหว้เทพเจ้า องค์ต่างๆ นักท่องเที่ยวควร ศึกษาลำดับการกราบไหว้ที่ ระบุตรงป้ายข้อมูลภายใน โบสถ์
บทที่ 4	52	สิ่งสำคัญที่สุดภายในวัดคือ พระพุทธรูป ทองคำ ทำจากเนื้อทองคำบริสุทธิ์ กิน เนสบูค (The Guinness Book of Records) บันทึกว่า เป็นวัตถุศักดิ์สิทธิ์ที่ มีมูลค่าสูงที่สุดในโลก	ตัดที่สุดออก ปรับใหม่	สิ่งสำคัญมากภายในวัดคือ พระพุทธรูปทองคำ ทำจาก เนื้อทองคำบริสุทธิ์

ตาราง 11 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
แบบทดสอบท้ายบทที่ 7	100	8. วัดถดถิบชนิดใดมีในเกิร่ก่าตามก่ไ่แต่ไ่มีในข้าวมันไ่ (ความเข้าใจ) ก. ข้าวเหนียว ข. แดงกวา ค. ข้าว ง. ไ่	ปรับ	8. “ลานเป็นคณเวียคณนรทํางานอยู่ไ่ไทย เธอมีแฟนเป็นคณไทยวันนี้เธอจะทําก่ก่าตามก่ไ่ให้พ่อแม่แฟนรับประทาน” เมื่อไปตลาดลานควรเลือกวัดถดถิบชนิดใดเพื่อให้เกิร่ก่าตามก่ไ่ยังคงรสชาติดั้งเดิมให้ไ่มากที่สุด (การนำไปใช้) ก. ข้าวเหนียว ไ่ดำ ชิง ข. ข้าวหอมมะลิ ไ่บ้าน ชมัน ค. ข้าวสารธรรมดา ไ่เลี้ยงฟาร์ม ชมัน ง. ข้าวกล้อง (ข้าวเพื่อสุขภาพ) ไ่บ้าน ชิง
บทที่ 8	103	กรุงเทพมหานคร มีประวัติยาวนานกว่า 200 ปี เป็นศูนย์รวมความเจริญ เป็นเมืองที่มีประชากรหนาแน่นที่สุด ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยชาวต่างชาติเข้ามาเพื่อติดต่อค้าขาย เผยแผ่ศาสนา หรือหนีภัยจากประเทศของตน เพื่อมาสร้างชีวิตใหม่ ดังนั้น กรุงเทพฯ จึงเป็นแหล่งอาศัยของคนหลากหลายเชื้อชาติ เช่น ไทย จีน ญวน แขก เป็นต้น	หลังคำว่า เป็นต้น ให้เพิ่ม ในอดีตมีการแบ่งพื้นที่ในการตั้งถิ่นฐานของคนเหล่านี้ตามย่านต่างๆ ของกรุงเทพฯ อาทิ	กรุงเทพมหานคร มีประวัติยาวนานกว่า 200 ปี เป็นศูนย์รวมความเจริญ เป็นเมืองที่มีประชากรหนาแน่นที่สุด ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยชาวต่างชาติเข้ามาเพื่อติดต่อค้าขาย เผยแผ่ศาสนาหรือหนีภัยจากประเทศของตนเพื่อมาสร้างชีวิตใหม่ ดังนั้น กรุงเทพฯ จึงเป็นแหล่งอาศัยของคนหลากหลายเชื้อชาติ เช่น ไทย จีน ญวน แขก เป็นต้น ในอดีตมีการแบ่งพื้นที่ในการตั้งถิ่นฐานของคนเหล่านี้ตามย่านต่างๆ ของกรุงเทพฯ เช่น

ตาราง 11 (ต่อ)

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
	106	บนโต๊ะอาหารของคนไทยจึงมีเครื่องปรุงรสหลายชนิด ช่วยให้อาหารเข้มข้นและถูกปากคนปรุงมากขึ้น	หลังคำว่า ชนิด เพิ่ม คนไทยมีวัฒนธรรมการปรุงอาหารบนโต๊ะเพื่อ	บนโต๊ะอาหารของคนไทยจึงมีเครื่องปรุงรสหลายชนิด คนไทยมีวัฒนธรรมการปรุงอาหารบนโต๊ะเพื่อช่วยให้อาหารเข้มข้นและถูกปากคนปรุงมากขึ้น
แบบทดสอบท้ายบทที่ 8	110	4. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทางไทย (ความรู้ความจำ) ก. มีราคาถูก ข. ขายตามริมถนน ค. สะท้อนวิถีชีวิตของคนไทย ง. ไม่ใช่อาหารที่นิยมของคนไทยในกรุงเทพฯ	ข้อ ก. ราคาไม่แพง ข้อ ข. เปิดขายริมถนน ข้อ ค. เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนไทย ข้อ ง. ปรับข้อความ	4. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับอาหารริมทางไทย (ความรู้ความจำ) ก. มีราคาไม่แพง ข. เปิดขายตามริมถนน ค. มีเพียงอาหารไทยดั้งเดิม ง. เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของคนไทย
แบบทดสอบหลังเรียน	120	22. ใครควรรับประทานก๋วยจั๊บอันโภชนาการที่สุด (ความเข้าใจ) ก. ตาชอบรับประทานก๋วยจั๊บทุกชนิดที่ไม่เผ็ด ข. น้ำชอบรับประทานเครื่องในหมูที่แม่ทำเท่านั้น ค. ดาวชอบรับประทานอาหารที่หอมกลิ่นพริกไทย ง. แก้วชอบรับประทานอาหารอร่อยแต่ไม่ชอบเย็นรอนาน	ข้อ ก. ควรเปลี่ยนเป็น ตาชอบรับประทานอาหารเส้นทุกชนิดแต่ไม่ชอบเผ็ด ข้อ ข. ตัดคำว่าเท่านั้น ข้อ ง. แก้วไม่ชอบรับประทานอาหารที่ต้องเข้าคิวรอนาน	22. ใครควรรับประทานก๋วยจั๊บอันโภชนาการที่สุด (ความเข้าใจ) ก. น้ำชอบรับประทานเครื่องในหมูที่แม่ทำรับประทานอาหารที่หอมกลิ่นพริกไทย ค. แก้วไม่ชอบรับประทานอาหารที่ต้องเข้าคิวรอนาน ง. ตาชอบรับประทานอาหารเส้นทุกชนิดแต่ไม่ชอบรสเผ็ด

3.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยนำไปทดลองกับนักศึกษาชาวเวียดนาม

เมื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน แล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทช่วยตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปทดลองกับนักศึกษาชาวเวียดนาม

ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยไปทดลองกับกลุ่มทดลอง 2 ครั้ง โดยในแต่ละครั้ง กลุ่มทดลองจะอ่านบทอ่านแล้วทำแบบทดสอบท้ายบทในแต่ละบท และแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งคะแนนของกลุ่มทดลองจะประเมินตามเกณฑ์ดังนี้¹

คะแนน 0 – 49	หมายถึง	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ
คะแนน 50 – 59	หมายถึง	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด
คะแนน 60 – 69	หมายถึง	ผลการเรียนปานกลาง
คะแนน 70 – 79	หมายถึง	ผลการเรียนดี
คะแนน 80 – 100	หมายถึง	ผลการเรียนดีมาก

3.2.1 การทดลองครั้งที่ 1

การทดลองครั้งที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1.1 กลุ่มทดลองครั้งที่ 1

กลุ่มทดลองครั้งที่ 1 เป็นนักศึกษาชาวเวียดนามระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาญี่ปุ่น - เกาหลี - ไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดานัง จำนวน 3 คน สถานที่เก็บข้อมูล คือ ห้องเรียนที่มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดานัง

3.2.1.2 ผลการทดลองครั้งที่ 1

ผู้วิจัยคิดคะแนนจากแบบทดสอบท้ายบทจำนวน 8 บท บทละ 10 ข้อ คะแนนเต็มคือ 100 คะแนน ข้อละ 10 คะแนน และแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 50 ข้อ คะแนนเต็มคือ 100 คะแนน ข้อละ 2 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังนี้

¹ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2554). สถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา: เอกสารการสอนชุดวิชา 20302 (หน่วยที่ 1-8). หน้า 8-42.

ตาราง 12 แสดงคะแนนแบบทดสอบท้ายบทและแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลองครั้งที่ 1

ข้อบท	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คะแนนเฉลี่ย/บท
บทที่ 1 กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง	90	90	60	80
บทที่ 2 อาหารริมทางกับการเดินทาง	80	80	70	76.7
บทที่ 3 ผัดไทยเสาชิงช้า	100	100	60	86.7
บทที่ 4 บะหมี่เยาวราช	90	90	60	80
บทที่ 5 สุกี้ภูเขาทอง	90	90	100	93.3
บทที่ 6 ข้าวขาหมูสีลม	100	100	60	86.7
บทที่ 7 ข้าวมันไก่ประตูน้ำ	100	100	80	93.3
บทที่ 8 อาหารริมทางกับวิถีชีวิตของคนไทยในกรุงเทพมหานคร	100	90	70	86.7
คะแนนเฉลี่ย/รายบุคคล (8 บท)	93.8	92.5	70	85.4
แบบทดสอบหลังเรียน	90	90	88	89.3

จากตารางที่ 12 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบท้ายบทอยู่ในช่วง 70-100 คะแนน ซึ่งจัดอยู่ในผลการเรียนดีถึงดีมาก คะแนนเฉลี่ยของผู้ทดลองคนที่ 1, 2 และ 3 เมื่อทำแบบทดสอบท้ายบทจำนวน 8 บทตามลำดับ คือ 93.8 92.5 และ 70 คะแนน หมายความว่า คนที่ 1 และคนที่ 2 มีผลการเรียน (การอ่านและทำแบบทดสอบ) อยู่ในระดับดีมาก ส่วนคนที่ 3 อยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นว่า ผู้ทดลองทั้ง 3 คนอ่านและเข้าใจเนื้อหาของแต่ละบทได้เป็นอย่างดี

บทที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันมี 2 บท คือ บทที่ 5 สุกี้ภูเขาทอง และบทที่ 7 ข้าวมันไก่ประตูน้ำ ได้คะแนน 93.3 คะแนน แม้ว่าบทที่ 5 มีเนื้อหายาวกว่าบทอื่น แต่รายการอาหารบางประเภทซ้ำกัน ต่างกันตรงที่ว่าเป็นคนละร้าน เช่น สุกี้ ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่ ข้าวหน้าไก่ ทำให้ผู้ทดลองจำลักษณะของอาหารได้ ส่วนบทที่ 7 มีเนื้อหาน้อยที่สุด เพราะร้านอาหารริมทางมีเพียง 2 ร้าน ผู้ทดลองคนที่ 2 และคนที่ 3 แสดงความคิดเห็นตามลำดับไว้ว่า

บทนี้มีร้านอาหารริมทางแค่ 2 ร้าน ไม่ได้มีเยอะเหมือนบทอื่นๆ อีกอย่างหนูชอบประตูน้ำมากค่ะ อยากไปซื้อของ และกินข้าวมันไก่

บทที่ 5 มีเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารริมทางยาวกว่าบทอื่น แต่ลักษณะอาหารมีความเหมือนกัน ทำให้หนูจดจำลักษณะของอาหารแม่นขึ้น เขตนี้มีร้านอาหารริมทางทั้งหมด 6 ร้าน ซึ่งในจำนวนนั้น สุกี้มี 2 ร้าน ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่มี 2 ร้าน การอ่านอาหารซ้ำกัน 2 ครั้งทำให้จดจำลักษณะของอาหารได้นาน นอกจากนี้ ยังมีข้าวหน้าไก่ 1 ร้านซึ่งมีลักษณะคล้ายกับข้าวหน้าไก่ร้านอื่นที่ได้อ่านไปในบทก่อนหน้านี้แล้ว

บทที่ 2 อาหารริมทางกับการเดินทางเป็นบทที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 76.7 คะแนน เพราะผู้ทดลองอ่านโจทย์คำถามไม่ละเอียด โดยเฉพาะคำถามที่มีคำปฏิเสธ คือคำว่า “ไม่” หรือคำถามเชิงนำไปใช้ที่เป็นสถานการณ์ซึ่งต้องใช้การพิจารณา ผู้ทดลองให้ความเห็นว่า เมื่อเรียนภาษาไทยในชั้นเรียน ส่วนใหญ่คุ้นชินกับคำถามแนวความรู้ความจำมากกว่า

ผู้ทดลองทั้ง 3 คนแสดงความคิดเห็นว่า หนังสือแนะนำสำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามเล่มนี้มีประโยชน์มาก เพราะทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวไทย อาหารริมทางไทยที่มีชื่อเสียง และวิถีชีวิตวัฒนธรรมของคนไทยที่เกี่ยวข้องกับอาหารมากขึ้น ผู้ทดลองคนที่ 1 กล่าวไว้ว่า

หนูไม่เคยไปเที่ยวเมืองไทยเลยคะ การได้อ่านหนังสือเล่มนี้ทำให้หนูมีคำศัพท์เยอะมาก หนูชอบคำศัพท์ที่ระบุไว้ข้างล่างคะ อ่านความหมายแล้วเข้าใจได้เลย ได้รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวและอาหารริมทางต่างๆ ที่มีชื่อเสียงของไทยมากขึ้น หนูไม่เคยรู้จักอาหารไทยอย่างอื่นนอกจากผัดไทย ต้มยำกุ้ง ส้มตำคะ หนูเข้าใจแล้วว่าทำไมอาหารริมทางในกรุงเทพฯ มีความหลากหลายอย่างนั้น ถ้าได้มีโอกาสไปเที่ยวเมืองไทย หนูจะไปเที่ยวและไปกินอาหารริมทางไทยคะ ถ้ามีหนังสือเล่มนี้ด้วยก็จะดีมากคะ

คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบท้ายบท (8 บท) คือ 85.4 รวมถึงคะแนนของแบบทดสอบหลังเรียนของผู้ทดลองแต่ละคน คือ 90, 90 และ 88 คะแนนตามลำดับหมายความว่า ผลการเรียนรู้ในระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่า เมื่อศึกษาหนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้จบแล้ว ผู้ทดลองมีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวอดนิยามและลักษณะของอาหารริมทางไทยมากขึ้น เสริมความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทางไทยดีขึ้น

เมื่อทดลองเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยสรุปและรายงานผลการทดลองครั้งที่ 1 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโททราบ แล้วดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของกลุ่มทดลองครั้งที่ 1 ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 13 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของกลุ่มทดลองครั้งที่ 1

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
บทที่ 3	43	ผิดไทยไฟทะลุ	ไม่รู้ว่า เป็นชื่อร้านหรือชื่ออาหาร ควรระบุคำว่า ร้าน ก่อนชื่อร้านต่างๆ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนระหว่างชื่อร้านกับชื่ออาหาร	เดิมคำว่า ร้านนำหน้าชื่อร้านทุกร้านที่ปรากฏในบทที่มีอาหาร ตั้งแต่บทที่ 3 - บทที่ 7
บทที่ 5	76	5. ข้อใดไม่เข้าพวก ก. ผัดไทย ข. ก๋วยจั๊บ ค. หอยทอด ง. ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่	มีคำตอบถูกต้องมากกว่าหนึ่ง	5. ข้อใดไม่เข้าพวก ก. สุกี้ทะเล ข. ก๋วยจั๊บหมู ค. ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่ ง. ก๋วยเตี๋ยวเส้นเล็กไก่
บทที่ 7	100	9. ข้อใดไม่เข้าพวก ก. ข้าวมันไก่ ข. ข้าวผัดไก่ ค. ข้าวหน้าไก่ ง. เก็มก่าตามกี้	มีคำตอบถูกต้องมากกว่าหนึ่ง	9. ข้อใดไม่เข้าพวก ก. ข้าวผัดปู ข. ข้าวขาหมู ค. ข้าวมันไก่ ง. ข้าวหน้าไก่

3.2.2 การทดลองครั้งที่ 2

หลังจากการทดลองครั้งที่ 1 และการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทแล้ว ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยไปทดลองครั้งที่ 2 เพื่อหาคุณภาพของหนังสือแนะนำ โดยมียาวละเอียดดังนี้

3.2.2.1 กลุ่มทดลองครั้งที่ 2

กลุ่มทดลองครั้งที่ 2 เป็นนักศึกษาชาวเวียดนามระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาญี่ปุ่น - เกาหลี - ไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดานัง จำนวน 6 คน สถานที่เก็บข้อมูล คือ ห้องภาษาไทยที่มหาวิทยาลัย

ภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดำนิง ดำเนินการทดลองตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 รวมระยะเวลา 9 ครั้ง

3.2.2.2 ผลการทดลองครั้งที่ 2

ผู้วิจัยคิดคะแนนจากแบบทดสอบท้ายบท 8 บท บทละ 10 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน และแบบทดสอบหลังเรียน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 14 แสดงคะแนนแบบทดสอบท้ายบทและแบบทดสอบหลังเรียนของการทดลองครั้งที่ 2

ชื่อบท	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คะแนนเฉลี่ย/บท
บทที่ 1 กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง	90	90	100	90	80	100	91.7
บทที่ 2 อาหารริมทางกับการเดินทาง	100	90	80	70	90	90	86.7
บทที่ 3 ผัดไทยเสาชิงช้า	90	80	70	80	70	90	80
บทที่ 4 บะหมี่เยาวราช	90	80	90	80	60	80	80
บทที่ 5 สุกี้ภูเขาทอง	80	80	60	70	70	80	73.3
บทที่ 6 ข้าวขาหมูสีลม	100	60	60	60	50	60	65
บทที่ 7 ข้าวมันไก่ประตูน้ำ	100	100	70	90	100	100	93.3
บทที่ 8 อาหารริมทางกับ วิถีชีวิตของคนไทยใน กรุงเทพมหานคร	80	90	80	90	90	90	86.6
คะแนนเฉลี่ย/รายบุคคล (8 บท)	91.3	85	77.5	80	77.5	87.5	83.1
แบบทดสอบหลังเรียน	90	78	90	88	86	94	87.7

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่า บทที่ 7 ข้าวมันไก่ประตูน้ำเป็นบทที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ 93.3 คะแนน ซึ่งเป็นบทสุดท้ายที่กล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมและลักษณะเฉพาะของอาหารริมทาง บทนี้กล่าวถึงประตูน้ำและตลาดนืออนซึ่งเป็นแหล่งมีชื่อเสียงเรื่องขายเสื้อผ้าและของที่ระลึก ผู้ทดลองกลุ่มนี้ทั้งหมดเป็นผู้หญิงจึงชอบประตูน้ำเป็นพิเศษเพราะรักการช้อปปิ้งมาก บางคนเคยไปเที่ยวกรุงเทพมหานคร มาแล้วจึงรู้จักที่นี่เป็นอย่างดี อีกประการ

หนึ่งคือ บทนี้กล่าวถึงลักษณะอาหารริมทางเพียง 2 ประเภทคือ ข้าวมันไก่กับราดหน้าเนื้อจึงมีเนื้อหาให้จําน้อยกว่าอาหารในบทอื่น ผู้ทดลองคนที่ 2 แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “หนูเคยไปเที่ยวกรุงเทพฯ ค่ะ หนูชอบไปประตูน้ำมาก ๆ เพราะหนูชอบซื้อของกลับไปฝากครอบครัวและเพื่อนๆ ตอนไปครั้งนั้น หนูไม่รู้ว่ามีตลาดนีออนด้วย ส่วนอาหารหนูเคยกินข้าวมันไก่ อร่อยจริงๆ ค่ะ หากมีโอกาสได้ไปอีกครั้ง หนูจะไปประตูน้ำและจะลองไปหลายที่ กินอาหารหลายอย่างที่มีในหนังสือเล่มนี้ค่ะ”

บทที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือบทที่ 6 คือ ข้าวขาหมูสีลม ได้ 65 คะแนน บทนี้มีผู้ทดลองคนเดียวที่ได้คะแนนเต็มร้อย ส่วนคนอื่นได้คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ทดลองส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า ทำคะแนนต่ำไม่ใช่เพราะเนื้อหาเยอะมาก แต่เพราะผู้ทดลองอ่านเนื้อหาในตัวบทและโจทย์คำถามในแบบทดสอบทำยบทไม่ละเอียดเท่ากับบทอื่น

ผู้วิจัยพบว่า ผู้ทดลองแต่ละคนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 70 คะแนน หมายความว่า ผู้ทดลองมีผลการเรียนอยู่ในระดับดีถึงดีมาก โดยเฉพาะคะแนนของแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบประมวลความรู้ทั้งหมดหลังจากที่อ่านหนังสือแนะนำเที่ยว โจทย์คำถามส่วนใหญ่เป็นเชิงนำไปใช้ แต่ผู้ทดลองทุกคนสามารถทำคะแนนได้สูงมาก แสดงให้เห็นว่า หลังจากที่ได้อ่านหนังสือแนะนำเที่ยวจบ ผู้ทดลองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารริมทางไทยและวัฒนธรรม วิถีชีวิตคนไทยที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทางไทยมากขึ้น ผู้ทดลองคนที่ 1 กล่าวไว้ว่า “ปกติทุกครั้งที่ได้กินข้าว หนูจะคิดแค่ว่า อาหารร้านนี้อร่อยมั๊ย ราคาถูกมั๊ย มีคนมากินเยอะมั๊ย อยู่ใกล้มั๊ย แต่หนูไม่เคยสังเกตหรือคิดถึงประเด็นวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารเลยคะ หนังสือเล่มนี้ช่วยเปิดโลกทัศน์ให้หนูจริงๆ ค่ะ ต่อไปหนูจะลองฝึกสังเกตดูคะ”

การอ่านหนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้ทำให้ผู้ทดลองมีจำนวนคำศัพท์มากขึ้น โดยเฉพาะคำศัพท์เกี่ยวกับอาหารและคำราชาศัพท์ มีคำศัพท์หลายคำที่ผู้ทดลองไม่มีความหมายในภาษาเวียดนาม ผู้ทดลองชาวเวียดนามกล่าวว่า อาหารไทยหลายประเภทไม่เหมือนอาหารเวียดนาม สำหรับผู้ที่ไม่เคยไปเมืองไทยจะไม่รู้จักอาหารไทยนอกจากผัดไทย ส้มตำ ต้มยำกุ้ง ข้าวเหนียวหมูปิ้ง บางคนเคยไปเที่ยวเมืองไทยมาแล้ว แต่ยังจำชื่ออาหารไทยไม่ค่อยได้ หนังสือเล่มนี้จึงช่วยให้ผู้ทดลองรู้จักชื่ออาหารริมทางไทยมากขึ้น ผู้ทดลองคนที่ 5 แสดงความคิดเห็นไว้ว่า “อาจารย์อาสาสมัครคนไทยเคยสอนพวกหนูทำส้มตำและยำวันแสน อาจารย์ชาวเวียดนามเคยให้เรียนเกี่ยวกับอาหารไทยที่มีชื่อเสียง เช่น ผัดไทย ต้มยำกุ้ง ส้มตำ แกงเขียวหวาน และขนมมงคลไทย อาหารชนิดอื่นพวกหนูแทบไม่ค่อยรู้จักเลยคะ”

เมื่อทดลองเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยสรุปและรายงานผลการทดลองครั้งที่ 2 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโททราบ แล้วแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของกลุ่มทดลองครั้งที่ 2 ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 15 แสดงการแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของกลุ่มทดลองครั้งที่ 2

บท	หน้า	ก่อนแก้ไข	ข้อเสนอแนะ	สิ่งที่แก้ไข
บทที่ 5	69	เตาถ่าน	ยังไม่ให้ความหมาย	เตาถ่าน: bép than
แบบทดสอบหลังเรียน	123	40. ข้อใดไม่เข้าพวก ก. กว๋ยเตี่ยวเส้นเล็กต้มยำลูกชิ้นหมู ข. กว๋ยเตี่ยวเส้นเล็กหมูแห้ง ค. ผัดไทยหมูสับ ง. สุกี้หมู	มีคำตอบถูกต้องมากกว่าหนึ่ง	40. ข้อใดไม่เข้าพวก ก. กว๋ยเตี่ยวเส้นใหญ่ต้มยำลูกชิ้นหมู ข. ราดหน้าเส้นใหญ่ทะเล ค. กว๋ยเตี่ยวคั่วไก่ ง. สุกี้ไก่

จากการนำหนังสือแนะนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามไปทดลองกับกลุ่มทดลอง 2 ครั้ง พบว่า ผู้ทดลองเห็นว่า หนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้มีประโยชน์มาก ทำให้ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับอาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร และสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงด้านอาหารริมทาง นอกจากนั้นยังเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนไทยที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทางด้วย หลังจากผู้ทดลองได้อ่านและทำแบบทดสอบแล้ว ได้ผลคะแนนระดับดีถึงดีมาก แสดงให้เห็นว่า หนังสือเล่มนี้มีคุณภาพสามารถนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายต่อไปได้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำ “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพของเนื้อหาและความสอดคล้องระหว่างคำถามในแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลการประเมินพบว่า หนังสือแนะนำเล่มนี้ได้คะแนนเฉลี่ย 4.07 หมายความว่า หนังสือมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และค่าเฉลี่ย $IOC = 1$ แสดงให้เห็นว่า คำถามในแบบทดสอบท้ายบทและแบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยปรับแก้เครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบแล้วนำเครื่องมือวิจัยไปทดลองกับกลุ่มทดลองซึ่งเป็นนักศึกษาชาวเวียดนามระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาญี่ปุ่น - เกาหลี - ไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดานัง จำนวน 2 ครั้ง ผลการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยของการทดลองครั้งที่ 1 คือ 85.4 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยของการทดลองครั้งที่ 2 คือ 83.1 คะแนน ซึ่งผลคะแนนของการทดสอบทั้ง 2 ครั้งอยู่ในช่วงคะแนน 80 – 100 คะแนน หมายถึงผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก แสดงว่า หนังสือแนะนำเล่มนี้มีคุณภาพ สามารถนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายได้

ก่อนจะดำเนินการทดลองกับกลุ่มเป้าหมายและวิเคราะห์ผลการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยศึกษาสัญลักษณ์และสถิติที่ต้องใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของนักศึกษาจากการทำแบบทดสอบท้ายบท
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของนักศึกษาจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละซึ่งได้มาจากการทำแบบทดสอบท้ายบท
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละ ซึ่งได้มาจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เกณฑ์ประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัยหมายถึงระดับประสิทธิภาพของเครื่องมือที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ได้มาจากการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท ได้แก่ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) กำหนดเป็น E1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) และ พฤติกรรมสุดท้าย (ผลลัพธ์) กำหนดเป็น E2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ E1/E2 ขึ้นอยู่กับการพิจารณาพิสัยการเรียนรู้ที่จำแนกเป็นวิทยพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย สำหรับวิทยพิสัยที่มีเนื้อหาเป็นความรู้ความจำ จะตั้งไว้สูงสุดแล้วลดลงมาตามลำดับ คือ 90/90 85/85 80/80 ส่วนเนื้อหาที่เป็นจิตพิสัยหรือทักษะพิสัยจะไม่สามารถตั้งเกณฑ์สูง ได้เพราะผู้เรียนจำเป็นต้องใช้เวลาฝึกฝนและพัฒนา ไม่สามารถผ่านเกณฑ์ที่กำหนดภายในเวลาที่จำกัด (ในห้องเรียนหรือขณะที่เรียนอยู่) จึงกำหนดเป็น 80/80 75/75 แต่ไม่ต่ำกว่า 75/75

ผู้วิจัยจึงกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม คือ $E1/E2 = 85/85$ เพราะเครื่องมือวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาชาวเวียดนามซึ่งเป็นชาวต่างชาติมีความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหารริมทางในกรุงเทพฯ สูตรที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพเป็นดังนี้¹

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

E_1 = ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum x$ = คะแนนรวมของแบบทดสอบท้ายบทที่นักศึกษาทั้งหมดทำได้

A = คะแนนเต็มของแบบทดสอบท้ายบททุกชิ้นรวมกัน

N = จำนวนนักศึกษา

¹ ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มกราคม-มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(1): 7-20.

สูตรที่ 2

$$E_2 = \frac{\frac{\sum f}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 = ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum f$ = คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียนที่นักศึกษาทั้งหมดทำได้

B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

N = จำนวนนักศึกษา

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยทดลองกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาชาวเวียดนามระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 เอกภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาญี่ปุ่น - เกาหลี - ไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดานัง ระยะเวลาทดลองตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม – 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 ณ ห้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองที่หอสมุดวิทยาศาสตร์ร่วมดานัง (Da Nang General Sciences Library)

ภาพประกอบ 1 บรรยากาศการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย¹

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

¹ รูปถ่ายโดย Miss Nguyen Kieu Yen เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 ณ ห้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองที่หอสมุดวิทยาศาสตร์ร่วมแห่งเมืองดานัง (Da Nang General Sciences Library).

จากตารางที่ 16 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการคือ $E1 = 90.4$ หมายความว่า อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E1 = 85$) แสดงให้เห็นว่า หนังสือแนะนำนี้มีคุณภาพทำให้นักศึกษาชาวเวียดนามเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง หมายถึง นักศึกษาได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหารริมทางมากขึ้น

บทที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือบทที่ 2 อาหารริมทางกับการเดินทาง ได้ 97 คะแนน เพราะเป็นบทที่มีเนื้อหาง่าย กล่าวถึงการเดินทางในกรุงเทพมหานครโดยใช้ยานพาหนะต่างๆ เช่น เรือ รถตุ๊กตุ๊ก รถประจำทาง รถจักรยานยนต์รับจ้าง รถไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่คล้ายกับการเดินทางในประเทศไทย เวียดนาม ทำให้นักศึกษาชาวเวียดนามอ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย บทที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงรองลงมาคือบทที่ 8 อาหารริมทางกับวิถีชีวิตของคนไทยในกรุงเทพมหานคร ได้ 95 คะแนน เพราะนักศึกษากลุ่มเป้าหมายสนใจการอ่านเกี่ยวกับวัฒนธรรมเป็นพิเศษ นักศึกษากลุ่มนี้แสดงความคิดเห็นว่า ส่วนใหญ่เมื่อรับประทานอาหารไม่ค่อยได้ใส่ใจเรื่องวัฒนธรรมในอาหาร เพียงนึกถึงเรื่องรสชาติ ราคา และบรรยากาศการรับประทานอาหาร การอ่านบทนี้ทำให้นักศึกษาสนใจวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารมากขึ้น เพราะช่วยให้เข้าใจลักษณะนิสัยและวิถีชีวิตวัฒนธรรมของคนไทยที่แสดงให้เห็นผ่านอาหารริมทางมากขึ้น เกิดการเปรียบเทียบอยากเรียนรู้เรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทางระหว่างประเทศไทยกับประเวียดนาม

บทที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือบทที่ 4 บะหมี่เยาวราช ได้ 81 คะแนน บทนี้กล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมในเขตสัมพันธวงศ์ เช่น เยาวราช วัดไตรมิตร และลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางไทยที่มีชื่อเสียง เช่น บะหมี่ลูกชิ้นปลา ก๋วยจั๊บ และข้าวผัดปู นักศึกษากลุ่มเป้าหมายให้ความเห็นว่า อ่านโจทย์คำถามไม่ละเอียด โดยเฉพาะคำถามที่เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางซึ่งต้องตีความตัวเลือก เช่น คำถามข้อที่ 8 “วันนี้ เอื่องพาสัมไปทานบะหมี่ลูกชิ้นปลา ผงกะหรี่ (Mì cá viên cà ri) ที่ร้านคุณหุ้ง” คำพูดในข้อใดของส้มแสดงให้เห็นว่า บะหมี่ไทยกับบะหมี่เวียดนามเหมือนกัน

ก. “เยี่ยม...ฉันขอเพิ่มอีกชามหนึ่งนะ”

ข. “โห...บะหมี่ร้านนี้มีน้ำจิ้มด้วยเธอ”

ค. “เฮ้...ในที่สุดฉันก็ได้ทานบะหมี่ลูกชิ้นปลาผงกะหรี่แล้ว”

ง. “อู๋...เอื่องช่วยกินผักให้หน่อยดิ บะหมี่ทั่วโลกคงหนีไม่พ้นผักชนิดนี้นั่นเอง”

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาต้องจำและแยกลักษณะเฉพาะของบะหมี่ลูกชิ้นปลาไทยและบะหมี่ลูกชิ้นปลาผงกะหรี่ (Mì cá viên cà ri) ได้ก่อน จากนั้นถึงอ่านตัวเลือก

แต่ละข้อ แล้วต้องเข้าใจจุดประสงค์การสื่อสารของผู้พูดจึงจะเลือกคำตอบที่ถูกต้องได้ ดังนั้น
ถ้านักศึกษาชาวเวียดนามอ่านไม่รอบคอบและตีความไม่ถูกต้องจะเลือกคำตอบผิด

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2)

แบบทดสอบหลังเรียนเป็นข้อสอบประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็มคือ 100 คะแนน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 17 แสดงคะแนนของแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

คนที่	แบบทดสอบหลังเรียน
1	96
2	92
3	88
4	92
5	90
6	80
7	92
8	92
9	92
10	94
$\sum f$	908
N	10
B	100
E2	90.8

จากตารางที่ 17 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คือ $E2 = 90.8$ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ($E2 = 85$) แสดงให้เห็นว่า เมื่ออ่านหนังสือแนะนำเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาชาวเวียดนามสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ได้ เพราะคำถามในแบบทดสอบหลังเรียนเป็นคำถามเชิงประมวลความรู้ความเข้าใจ ส่วนใหญ่จึงเป็นคำถามเชิงนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ

นักศึกษาที่ทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนสูงสุดคือคนที่ 1 ได้ 96 คะแนน หมายความว่า มีผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก หากสังเกตคะแนนการทำแบบทดสอบท้ายบทของ นักศึกษาคนนี้ตั้งแต่บทที่ 1 – 8 จะพบว่า อยู่ในช่วง 80 – 100 คะแนน โดยได้คะแนนเฉลี่ย 90 คะแนน (ดูตารางที่ 19) แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนอย่างต่อเนื่อง ผลการเรียนอยู่ในระดับดีมากเพราะเคยได้รับทุนการศึกษาจากสถานกงสุลใหญ่ไทย ประจำนครโฮจิมินห์ ได้ไปทัศนศึกษาในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด มีความสนใจเรียนรู้เรื่อง อาหาร และกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งแปลกใหม่ทั้งของไทยและเวียดนาม

ผลจากการทดลองพบว่า ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ คือ $E1 = 90.4$ และ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คือ $E2 = 90.8$ ซึ่งมีค่าประสิทธิภาพที่ใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่า เครื่องมือวิจัยมีความสอดคล้องกัน ได้รับการออกแบบและพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพดังที่ชัยยงค์ พรหมวงศ์ กล่าวไว้ว่า¹

หากคะแนน E1 หรือ E2 ห่างกันเกิน 5% แสดงว่า กิจกรรมที่ให้นักเรียนทำกับการ สอบหลังเรียนไม่สอดคล้องกัน เช่น ค่า E1 มากกว่า E2 แสดงว่า งานที่มอบหมายอาจจะ ง่ายกว่าการสอบ หรือ หากค่า E2 มากกว่าค่า E1 แสดงว่าการสอบง่ายกว่าหรือไม่สอดคล้อง กับงานที่มอบหมายให้ทำ จำเป็นที่จะต้องปรับแก้ หากสื่อหรือชุดการสอนได้รับการ ออกแบบและพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ค่า E1 หรือ E2 ที่คำนวณได้จากการทดสอบ ประสิทธิภาพจะต้องใกล้เคียงกันและห่างกันไม่เกิน 5% ซึ่งเป็นตัวชี้ที่จะยืนยันได้ว่า นักเรียนได้มีการเปลี่ยนพฤติกรรมต่อเนื่องตามลำดับขั้นหรือไม่ก่อนที่จะมีการเปลี่ยน พฤติกรรมขั้นสุดท้าย หรืออีกนัยหนึ่งต้องประกันได้ว่านักเรียนมีความรู้จริง ไม่ใช่ทำกิจกรรม หรือทำสอบได้เพราะเดา

สรุปได้ว่าหนังสือแนะนำเที่ยวมีค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 90.4/90.8$ อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ($E1/E2 = 85/85$) มีค่า E1 และ E2 สอดคล้องกัน จึงมีคุณภาพที่จะช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่อง วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทางแก่นักศึกษาชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทย

¹ ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มกราคม-มิถุนายน). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. *วารสารศิลปการ ศึกษาสตรีวิจัย*. 5(1): 7-20. หน้า 11.

3. วิเคราะห์ความสำคัญของหนังสือแนะนำเกี่ยวกับการช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารริมทางแก่นักศึกษาชาวเวียดนาม

การทดลองกับกลุ่มเป้าหมายครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มเป้าหมายเพิ่มเติมเกี่ยวกับหนังสือแนะนำเพื่อต้องการทราบรายละเอียดเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของหนังสือเล่มนี้ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ประเด็นคือ การพัฒนาด้านความรู้ และการพัฒนาด้านความเข้าใจ

3.1 การพัฒนาด้านความรู้

หนังสือแนะนำ “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามมีความสำคัญต่อนักศึกษาชาวเวียดนามในการช่วยพัฒนาความรู้หลายด้าน เช่น อาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร สถานที่ท่องเที่ยว คำศัพท์ และข้อมูลเพิ่มเติม

3.1.1 ความรู้ด้านอาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร

บทที่มีความรู้เกี่ยวกับอาหารริมทางคือ บทที่ 1 กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง ซึ่งมีเนื้อหากล่าวถึงความหลากหลายของอาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร ทั้งด้านประเภทอาหาร เช่น อาหารคาว อาหารหวาน เครื่องดื่ม ผลไม้ และด้านรูปแบบการขายอาหารริมทาง เช่น หาบเร่ รถเข็น ชุ้มขายอาหาร ร้านแบบตึกแถว โดยร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินส่วนใหญ่อยู่บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเรื่องอาหารริมทาง เช่น เสาชิงช้า เยาวราช ภูเขาทอง สี่ลม และประตูน้ำ

บทอ่านหลักในบทที่ 3 ถึงบทที่ 7 มีเนื้อหาส่วนหนึ่งกล่าวถึงลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ ซึ่งมีหลากหลายชนิด ตั้งแต่อาหารประเภทข้าว เช่น ข้าวหน้าไก่ ข้าวมันไก่ ข้าวผัดปู ข้าวขาหมู โจ๊ก อาหารประเภทเส้น เช่น ผัดไทย ก๋วยเตี๋ยวเนื้อ ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่ ก๋วยจั๊บ สุกี้ ราดหน้า บะหมี่ ตลอดจนอาหารประเภทอื่น เช่น หอยทอด อาหารริมทางแต่ละประเภทมีวัตถุดิบแตกต่างกันและมีเทคนิคการปรุงอาหารไม่เหมือนกัน ทำให้อาหารริมทางแต่ละประเภทอร่อยและโดดเด่น

เรื่องราวของ ผัดไทย

ในช่วงเศรษฐกิจฝืดเคืองค้า ข้าวแพง นายกรัฐมนตรีไทยในสมัยนั้น คือ จอมพล ป. พิบูลสงครามจึงมีพระราชโองการให้คนไทยรับประทานก๋วยเตี๋ยว แทนข้าวเพื่อลดปริมาณการบริโภคข้าว แต่ก๋วยเตี๋ยวผัดเป็นอาหารที่ไม่ได้รับอิทธิพลจากชาวจีน จึงเปลี่ยนวัตถุดิบบางชนิดเป็นของไทยและตั้งชื่อใหม่เป็น ก๋วยเตี๋ยวผัดไทย ในที่สุดผัดไทยก็กลายเป็นอาหารยอดนิยม

ปัจจุบัน ผัดไทยเป็นอาหารที่มีชื่อเสียงทั่วโลก ชาวต่างชาติรู้จักเป็นอย่างดี ผัดไทยมีหลายประเภท เช่น ผัดไทยกุ้งแห้ง ผัดไทยกุ้งสด ผัดไทยหมูสับ เป็นต้น

3 ร้านผัดไทยพะรุส

ภาพที่ 11. ผัดไทยพะรุส

ร้านผัดไทยพะรุสอยู่ใกล้อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ผัดไทยร้านนี้ลักษณะพิเศษหลายประการ เช่น มีกลิ่นหอมเฉพาะ คำว่า "พะรุส" (Pharus) เกิดจากการใช้ไฟแรงและผัด เปรียบได้กับลูกประดาน 1-1.5 เมตร เพื่อต้องการให้ลูกจากความร้อนที่ข้างในและข้างนอก เส้นที่ผัดคือเส้นเล็ก นุ่มและไม่ติดกัน ใช้ในเครื่องอาหาร ไม่เหนียว และโรยหน้าด้วยกากหมู ที่ใส่คือไข่ ร้านนี้จะผัดทีละจานเพื่อให้รสชาติกลมกล่อม ร้านเปิดเพียงหลอมห้า เป็นการช่วยผ่อนคลาภาระช่วงรับประทวนอาหาร

2 ร้านราดหน้ายอดผักสูตร 40 ปี

ร้านราดหน้ายอดผักสูตร 40 ปี อยู่ใกล้ศาลเจ้าพ่อเสือซึ่งเป็นศาลเจ้าศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวไทยและชาวจีนนิยมไปกราบไหว้

รายการอาหารยอดผักสูตร 40 ปี มีเส้น 3 ชนิดให้เลือก คือ เส้นใหญ่ เส้นหมี่ และหมี่กรอบ ร้านนี้ใช้วัตถุดิบสดใหม่ทุกวันและมีสูตรพิเศษ คือ ผักคะน้าลวกกรอบเพราะแช่ผักก่อนแช่น้ำแข็ง น้ำราดทำจากแป้งมันมีความกลมกล่อม ส่วนหมี่กรอบของร้านคือเส้นบะหมี่ กรอบ หอม เพราะใช้น้ำมันทอดและไม่เก็บค่าคืน

ภาพที่ 9. หมี่กรอบ

ภาพที่ 10. ราดหน้าผักสูตรของร้าน

ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างความรู้ด้านอาหารริมทางในหนังสือแนะนำเที่ยว

นักศึกษาชาวเวียดนามส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า ไม่ค่อยมีความรู้เรื่องอาหารไทย รู้จักเพียงอาหารไม่กี่ชนิดที่มีชื่อเสียงของไทย เช่น ต้มยำกุ้ง ส้มตำ ผัดไทย ขนมนมสด หลายชนิด เพราะอาจารย์ชาวเวียดนามสอนและเล่าให้ฟัง รู้จักยำวุ้นเส้นเพราะอาจารย์อาสาสมัครเคยสอนทำ การได้อ่านหนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้ช่วยให้นักศึกษารู้จักชื่อเรียกและลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางแต่ละชนิดที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพมหานคร ถ้ามีโอกาสไปเมืองไทย หรือดูจากภาพก็จะสามารถแยกอาหารแต่ละชนิดที่เคยอ่านมาได้ นักศึกษาที่เคยไปเมืองไทยมาแล้วหรือยังไม่เคยไปต่างสนใจอาหารชนิดที่ไม่รู้จักมาก่อน เช่น ราดหน้า หอยทอด ก๋วยเตี๋ยว ข้าวไก่ ข้าวขาหมู สุกี้ ก๋วยจั๊บ เป็นต้น และหวังว่า หากมีโอกาสได้ไปเมืองไทยในอนาคตจะลงแวะไปรับประทานอาหารเหล่านี้ นักศึกษาคนที่ 9 แสดงความคิดเห็นว่า

หนูกับเพื่อนๆ ในห้องรู้จักอาหารไทยไม่กี่อย่างหรอกค่ะ เช่น ส้มตำ ผัดไทย ต้มยำกุ้ง รู้จักวุ้นเส้นเพราะอาจารย์อาสาสมัครเคยสอนทำ ตอนนั้นอาจารย์ปรับรสชาติให้ถูกปากพวกหนู พวกหนูเลยไม่รู้รสชาติอาหารไทยที่แท้จริงเป็นยังไงค่ะ เพราะหนูก็ไม่เคยไปเมืองไทยค่ะ หนูก็เลยไม่รู้จักอาหารไทยอย่างอื่นเลยคะ อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว แม้ว่าตอนนี้หนูยังสับสนบางชนิดอยู่บ้าง เพราะอาหารมีเยอะมาก แต่ที่แน่ๆ ก็คือ หนูรู้จักชื่ออาหารไทยมากขึ้น และพอจะแยกลักษณะของอาหารริมทางไทยได้ค่ะ

นักศึกษาบางคนเคยมาเมืองไทยแต่ไม่ค่อยมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาหารไทยจึงพบปัญหาในการซื้ออาหารมารับประทาน เพราะไม่รู้จักชื่อของอาหารไทย ส่วนใหญ่คือใช้นิ้วชี้ หรือเลือกที่จะซื้ออาหารที่ตนรู้จักและคุ้นเคย หนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้ช่วยให้มีความมั่นใจเกี่ยวกับความรู้เรื่องอาหารริมทางไทยมากขึ้น จะสามารถเลือกได้ว่า ควรรับประทานอาหารชนิดใด

เพราะบางชนิดมีวัตถุดิบที่ตนไม่ชอบหรือรับประทานแล้วแพ้ก็จะหลีกเลี่ยงอาหารเหล่านั้นได้ นักศึกษาทุกคนสรุปว่า อาจจะได้ใช้หนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้หากวันหนึ่งได้มาเมืองไทย นักศึกษาคนที่ 4 และคนที่ 7 แสดงความคิดเห็นตามลำดับไว้ว่า

สำหรับผม หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้ผมมากมาย ผมอาจจะเคยได้ยินเกี่ยวกับอาหารไทยมาบ้าง แต่บอกตรงๆ ความรู้ของผมเกี่ยวกับอาหารริมทางไทยคือศูนย์ครับ ครั้งแรกที่ผมรู้จักก็ครับ แต่โชคดีที่มีการเปรียบเทียบกับอาหารริมทางของเวียดนามคือเหลา ทำให้ผมนึกภาพง่ายและเข้าใจได้ชัดขึ้น ผมเป็นคนไม่ค่อยสนใจเรื่องอาหารเท่าไร ครั้งแรกที่ผมไปเมืองไทย ภาษาไทยตอนนั้นยังอ่อน ผมก็เลยเห็นแล้วเลือกเอาครับ การอ่านครั้งนี้มีคุณค่าและมีประโยชน์มากครับ ทำให้ความรู้ของผมจากศูนย์ขึ้นเป็นหลายเท่าครับ

หนูชอบการออกแบบของหนังสือเล่มนี้ค่ะ ดูชัดเจนดีค่ะ หนูเป็นคนไม่รู้จักอะไรเกี่ยวกับอาหารไทย และก็ไม่เคยไปเที่ยวเมืองไทยค่ะ แต่หนูชอบหนังสือเล่มนี้ มันทำให้หนูมีความรู้เรื่องอาหารริมทางไทยมากขึ้น เมื่อหนูรู้ส่วนประกอบและวัตถุดิบต่างๆ ของอาหารริมทางไทยแต่ละอย่างแล้ว หนูจะเลือกกินได้ถูกค่ะ เพราะบางอย่างกินแล้วแพ้ หนูก็จะไม่กิน หรือบางวัตถุดิบกลิ่นแรงหนูไม่ชอบก็จะไม่กินเหมือนกันค่ะ

3.1.2 ความรู้ด้านสถานที่ท่องเที่ยวอดนียมเรื่องอาหารริมทาง

เนื้อหาตั้งแต่บทที่ 3 ถึงบทที่ 7 มีส่วนหนึ่งแนะนำประวัติความเป็นมาและจุดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในแต่ละเขต ได้แก่ เขตพระนครมีสถานที่ท่องเที่ยว เช่น พระบรมมหาราชวัง วัดพระแก้ว วัดโพธิ์ วัดสุทัศน์ เทวสถาน เสาชิงช้า และนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ เขตสัมพันธวงศ์มีสถานที่ท่องเที่ยว คือ วัดสัมพันธวงศ์ วัดปทุมคงคา โบสถ์กาลหว่าร์ วัดอุภัยราชบำรุง (Chùa Khánh Vân) วัดไตรมิตร และเยาวราช เขตป้อมปราบศัตรูพ่ายมีสถานที่ท่องเที่ยว เช่น วัดมังกร ชุมชนบ้านบาตร ตลาดโบ๊เบ๊ ตลาดนางเลิ้ง วัดสระเกศ เขตบางรักมีสถานที่ท่องเที่ยว เช่น วัดหัวลำโพง วัดพระศรีมหาอุมาวราชเทวี พิพิธภัณฑ์ชาวบางกอก สีส้ม และเขตราษฎร์ธานีมีสถานที่ท่องเที่ยว เช่น พระราชวังพญาไท ชุมชนบ้านครัวเหนือ ตึกตาดบางกอกดอลด์ ตลาดน็อนและประตูน้ำ

สถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม

รัชกาลที่ 1 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างหลวงสถาน และเสาชิงช้าเมื่อปี พ.ศ. 2327 เนื่องจากสังคมไทยมีความเชื่อผละสถานของพุทธและพราหมณ์มาช้านาน

หลวงสถานเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า โบสถ์พราหมณ์ ภายในประกอบด้วยอาคาร 3 หลัง ได้แก่ สถานพระอิศวร (พระศิวะ) สถานพระพิฆเนศ และสถานพระนารายณ์ (พระวิฆณุ) ด้านหน้ามีที่บูชาพระพรหม ก่อนเข้าไปกราบไหว้เทพเจ้าองค์ต่างๆ นักท่องเที่ยวควรศึกษาลำดับการกราบไหว้ที่ระบุตรงป้ายข้อมูลภายในโบสถ์

เทวสถาน เสาชิงช้า

ภาพที่ 2. เทวสถาน

เสาชิงช้าเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของกรุงเทพฯ เป็นโบราณสถานสำคัญของชาติ เดิมสร้างขึ้นหน้าเทวสถานเพื่อประกอบพิธีไล่สิ่งชั่ว ซึ่งเป็นพิธีที่ย้ายไปทำด่อนรับปีใหม่ของศาสนาพราหมณ์ โดยมีความเชื่อว่าจะทำให้บ้านเมืองนั้นคงและสงบสุข ต่อมาย้ายไปสร้างใหม่บริเวณหน้าวัดสุทัศน์

สถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม

ประตูน้ำ

คำว่า "ประตูน้ำ" มาจากคำว่า "ประตูน้ำพระปทุมวัน" ซึ่งเป็นประตูน้ำที่รัชกาลที่ 9 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นในคลองแสนแสบที่สะพานพระปทุมวัน เพื่อเก็บกักน้ำและระบายน้ำให้อยู่ในระดับเหมาะสมแก่การใช้งานของชาวบ้าน

เมื่อประตูน้ำเป็นแหล่งการค้าและแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ประกอบด้วยร้านอาหาร โรงภาพยนตร์ และห้างสรรพสินค้า ต่อมาเมื่อมีการสร้างตึกสูง โดยเฉพาะห้างเอสทีเอ็ม ทำให้ประตูน้ำเป็นศูนย์กลางการค้าขนาดใหญ่และสำคัญแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร มีชื่อเสียงเรื่องการขายเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายด้วยราคาถูกและราคาถูก สืบต่อกันมาจนมีที่ผลิตในประเทศและนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ทุกวันมีลูกค้าชาวไทยและชาวต่างชาติมาเยี่ยมชมและซื้อของเป็นจำนวนมาก ด้วยความสำคัญดังกล่าวและเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทาง ทำให้ประตูน้ำจึงเป็นพื้นที่ศูนย์กลางของเรือโดยสารคลองแสนแสบ

ภาพที่ 2. ห้างเอสทีเอ็ม

ภาพที่ 3. เสื้อผ้าในห้างเอสทีเอ็ม

ภาพประกอบ 3 ตัวอย่างความรู้ด้านสถานที่ท่องเที่ยวในหนังสือแนะนำเที่ยว

เมื่อเรียนวิชาการอ่านในชั้นเรียน นักศึกษาชาวเวียดนามที่ดำนังได้เรียนเกี่ยวกับสถานที่สำคัญในเมืองไทยแต่น้อยมาก เช่น พระบรมมหาราชวัง วัดพระแก้ว เขาวราชอยุธยา แต่เรียนในลักษณะที่เน้นรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ นักศึกษาที่ไม่เคยมาเมืองไทยมีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครค่อนข้างน้อย ยกเว้นที่ได้เรียนมาหรือเคยได้ยินจากญาติพี่น้อง เพื่อนๆ ที่ไปเที่ยวมาแล้วเล่าให้ฟัง การอ่านหนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้จึงทำให้มีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของแต่ละเขตในกรุงเทพฯ มากขึ้น นักศึกษาที่เคยมาเที่ยวแล้วไม่รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวหลายที่ เช่น วัดภูเขาทอง วัดญวนตลาดน้อย ตลาดนางเลิ้ง ตลาดน็อน เป็นต้น นักศึกษาทุกคนหวังว่าจะมีโอกาสมาเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ในอนาคต เช่น สีลม เขาวราช เสาชิงช้า โดยเฉพาะประตูน้ำ ตลาดน็อนซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางที่น่าสนใจยิ่งสำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามที่เป็นผู้หญิง ดังความเห็นของนักศึกษาคนที่ 5 และคนที่ 1 ตามลำดับต่อไปนี้

หนูไม่เคยไปเมืองไทยเลยคะ หนูก็เลยไม่รู้จะอะไรเกี่ยวกับกรุงเทพฯ เลยคะ หลังจากที่ได้หนูอ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว หนูรู้สึกชอบมาก เพราะทำให้หนูรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวเยอะมาก หนูรู้แค่วัดพระแก้ว พระบรมมหาราชวัง เขาวราช เพราะอาจารย์เคย

สอนเกี่ยวกับสถานที่นี้ แต่ไม่เยอะค่ะ อีกอย่างเน้นสอนด้านประวัติศาสตร์ บางทีหนูก็ไม่เข้าใจทั้งหมดเพราะมันยากค่ะ แต่หนังสือเล่มนี้ใช้ภาษาเข้าใจง่ายกว่าค่ะ

ผมเคยไปเมืองไทยมาสองครั้งแล้วครับ แต่ส่วนใหญ่เลือกไปที่ที่คุ้นเคยคือ วัดพระแก้ว วัดโพธิ์ วัดอรุณ ตลาดนัดจตุจักร ประตูน้ํา นอกจากนั้น ผมไม่ค่อยรู้จักครับ ไม่มีความรู้ด้วยจึงไม่ค่อยกล้าไปเที่ยวที่อื่นเองครับ ถ้าผมได้ไปเที่ยวอีกครั้ง ผมน่าจะกล้าไปที่อื่นมากขึ้นนะครับ ผมจะลองไปสืลม วัดภูเขาทอง เป็นต้น เพราะอ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว ผมรู้จักหลายที่มากขึ้น รู้ว่าแต่ละเขตมีสถานที่ท่องเที่ยวอะไรบ้าง แต่ละที่มีลักษณะอย่างไร มีชื่อเสียงในด้านไหน แล้วมันเหมาะกับผมหรือเปล่า ผมควรไปหรือไม่ไปครับ

3.1.3 ความรู้ด้านคำศัพท์

คำศัพท์ที่ปรากฏในเนื้อหาเป็นตัวเข้ม เขียนไว้ข้างล่างกระดาษ มีความหมายเป็นภาษาเวียดนาม สำหรับคำศัพท์ที่อ่านยาก ผู้วิจัยจะเขียนคำอ่านไว้ ส่วนคำศัพท์ที่มีความหมาย 2 ความหมายขึ้นไปจะใช้เครื่องหมาย * กำกับไว้ ซึ่งระบุเฉพาะความหมายที่ตรงกับบริบทของเนื้อหา คำศัพท์ตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 8 แบ่งเป็นหลายด้าน เช่น คำราชาศัพท์ เช่น พระอัครราชเทวี /พระ-อัคร-กระ-ราด-ชะ-เท-วี/: Hoàng Quý phi ประพรม: vẩy nước พระราชทาน /พระ-ราด-ชะ-ทาน/: ban tặng คำศัพท์เกี่ยวกับศาสนา เช่น อัญเชิญ: rước (tượng Phật) จำพรรษา: ở/sống (dùng cho Su) พระพิฆเนศ/พระ-พิ-คะ-เนด/: Thần voi Ganesha คำศัพท์เกี่ยวกับวัตถุดิบที่ใช้ทำอาหาร เช่น ผงพะโล้: món kho tàu เต้าหู้ยี้: chao หมูแดง: thịt xá xíu

ภาพที่ 7. ข้าวชาหมู

ภาพที่ 4. เจดีย์ภูเขาทอง

ภาพที่ 5. กรุงเทพฯ มองจากภูเขาทอง

ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำแหน่ง: ซอยเจริญกรุง 49 ป้ายถนนสีลม ห่างจากกึ่งถนนประมาณ 1.3 km

การเดินทาง: MRT สีลม ต่อด้วยรถตุ๊กตุ๊กหรือรถจักรยานยนต์รับจ้าง

วันขาย: ทุกวัน

เวลาขาย: 08.00 - 13.00 น.

ราคา: 50 - 200 บาท ข้าวเปล่า 5 บาท

ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำแหน่ง: ถนนจักรพรรดิพงษ์

การเดินทาง: บันไดโดยทางคอนกรีตแบบลงทางบันไดลิฟท์ แล้วเดินไปบนถนน

รถประจำทางสาย: 8 15 37 47 49 ป.อ. 37

วันทำการ: ทุกวัน

เวลา: 08.00 - 17.00 น.

ค่าเข้าชม: 50 บาท (ชาวต่างชาติ)

ข้อมูลเพิ่มเติม

สิ่งอื่น: chich lay

ชื่ออื่น: nân chí, chun bubo

คำศัพท์: lòi phé binh, lòi ché trach

ชื่ออื่น: com goi theo món

คำศัพท์: chich lay, chich lay, chich lay

คำศัพท์: chich lay, chich lay, chich lay

ข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่ออื่น: chich lay

ชื่ออื่น: nân chí, chun bubo

คำศัพท์: lòi phé binh, lòi ché trach

ชื่ออื่น: chich lay

ชื่ออื่น: nân chí, chun bubo

คำศัพท์: lòi phé binh, lòi ché trach

ภาพประกอบ 4 ตัวอย่างความรู้ด้านคำศัพท์ในหนังสือแนะนำเที่ยว

นักศึกษาชาวเวียดนามเห็นว่า หนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้ออกแบบดี โดยเฉพาะการจัดคำศัพท์ที่อยู่ข้างล่างกระดาษ คำศัพท์ที่แปลตรงเป็นภาษาเวียดนามช่วยให้นักศึกษาเข้าใจความหมายโดยตรง จะไม่เกิดความผิดพลาดเมื่อต้องแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาไทยแล้วแปลอีกรอบเป็นภาษาเวียดนามเอง เพราะนักศึกษาชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทยมีความสามารถในการแปลภาษาไม่เท่าเทียมกัน อีกประการหนึ่งคือ คำศัพท์จำนวนมากในหนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้เป็นคำราชาศัพท์ และเป็นคำศัพท์เฉพาะในวงการอาหาร ทำให้นักศึกษามีวงศััพท์มากขึ้น และคำศัพท์เหล่านี้จะมีประโยชน์มากสำหรับนักศึกษาเมื่อเรียนภาษาไทยในชั้นปีที่ 4 เพราะต้องเรียนรายวิชาการแปลและล่ามจากภาษาไทยเป็นภาษาเวียดนาม การรู้ความหมายเวียดนามโดยตรงจะช่วยให้นักศึกษาแปลภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสมมากขึ้น นักศึกษาคนที่ 6 กล่าวไว้ว่า

ตอนแรกหนูคิดว่า หนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้น่าจะอ่านยาก แต่พอได้อ่านไปเรื่อย ๆ รู้สึกว่า ไม่ได้เป็นอย่างที่คิดไว้ แม้มีคำศัพท์ที่เป็นคำยาก เช่น คำราชาศัพท์ คำศัพท์เกี่ยวกับวัตถุดิบของอาหาร ซึ่งมีหลายคำมากเลยที่หนูไม่เคยรู้มาก่อน แต่พอได้อ่านไปแล้วมองไปข้างล่างก็มีคำศัพท์ที่แปลเป็นภาษาเวียดนามให้เลย ดูง่ายแล้วเข้าใจง่ายขึ้น เหมาะสำหรับเพื่อนๆ ชาวเวียดนาม หนูคิดว่าสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ค่ะ

คำศัพท์ในหนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้มีประโยชน์สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทยและนักศึกษาชาวไทยที่เรียนภาษาเวียดนามด้วย เพราะช่วยเสริมความรู้ด้านคำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาหารริมทางทั้งของไทยและเวียดนาม นักศึกษาคนที่ 1 แสดงความคิดเห็นว่า

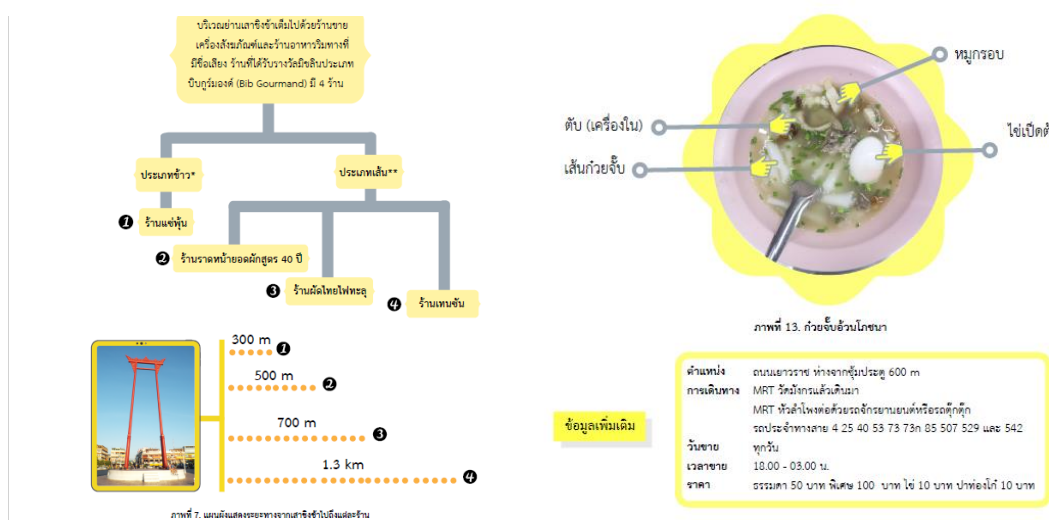
ผมชอบหนังสือเล่มนี้มาก เพราะทำให้ผมเรียนรู้คำศัพท์ใหม่เยอะมาก โดยเฉพาะคำศัพท์ที่เป็นชื่อเรียกอาหารไทยและเวียดนาม ชื่อวัตถุดิบที่นำไปทำอาหารด้วย จริงๆ ถ้าไม่อ่านก็จะไม่รู้คำศัพท์พวกนี้ครับ และผมคิดว่า คนไทยที่เรียนภาษาเวียดนาม ถ้าได้อ่านหนังสือเล่มนี้น่าจะชอบเหมือนกัน ทำให้เขามีคำศัพท์และความรู้เกี่ยวกับอาหารริมทางของเวียดนามมากขึ้น เหมือนที่ผมได้รู้เกี่ยวกับอาหารริมทางไทยในตอนนี้นะ

3.1.4 ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลเพิ่มเติม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของหนังสือแนะนำเที่ยวมาประยุกต์ใช้กับหนังสือแนะนำเที่ยวของตน โดยมีแผนภูมิแสดงระยะทางจากจุดหมาย¹ ไปถึงแต่ละร้านในแต่ละเขต

¹ หมายเหตุ หมายถึง จุดสังเกตที่โดดเด่นในแต่ละเขต เช่น เสาชิงช้า ชุมประตูลิမ်พระเกียจติ 6 รอบพระชนมพรรษา ภูเขาทอง เครื่องสลิ้ม และท่าเรือประตูลิ่ม

และข้อมูลเพิ่มเติมเข้าไปในเนื้อหาที่เกี่ยวกับร้านอาหารริมทาง เช่น ตำแหน่งที่ตั้ง การเดินทาง ราคา วันและเวลาเปิดให้บริการ ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านหรือนักท่องเที่ยวสามารถเลือกร้านที่เหมาะสมกับความต้องการของตนและรู้จักวิธีการเดินทาง

ภาพประกอบ 5 ตัวอย่างความรู้เกี่ยวกับข้อมูลเพิ่มเติมในหนังสือแนะนำเที่ยว

กลุ่มเป้าหมายหลายคน โดยเฉพาะนักศึกษาชายชื่นชอบส่วนข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับร้านอาหารริมทาง เช่น ตำแหน่งที่ตั้ง การเดินทาง ราคา เวลาเปิดหรือปิดการให้บริการ และแผนภูมิบ่งบอกระยะทางจากจุดหมายแต่ละที่ไปถึงแต่ละร้าน ข้อมูลเหล่านี้มีประโยชน์มากต่อนักศึกษาเพราะช่วยให้พิจารณาและเลือกร้านอาหารริมทางเหมาะสมที่ตนต้องการไป นักศึกษาคนที่ 10 แสดงความคิดเห็นว่า “ผมชอบส่วนข้อมูลเพิ่มเติมและแผนภูมิแสดงระยะทางในบทอ่านมากครับ ทำให้ผมรู้ระยะทางใกล้ไกลของอาหารแต่ละร้านและรู้จักราคา วันเปิดขายก่อนที่จะตัดสินใจไปร้านไหน เพราะถ้าไม่รู้ พอถึงร้านแล้วอาจจะไม่ได้กินเพราะร้านปิดก็ได้ หรืออาหารมีราคาสูงเกินที่เราจะจ่ายได้” หรือ นักศึกษาคนที่ 3 กล่าวไว้ว่า

หนูเคยไปเที่ยวเมืองไทยหลายครั้งค่ะ แต่ส่วนใหญ่ไปเที่ยวต่างจังหวัด ปกติเมื่อไปเที่ยว หนูไม่รู้ว่ใกล้สถานที่ไปเที่ยวนั้นมีร้านไหนอร่อย เห็นร้านไหนอยู่ใกล้ก็เข้าไปกิน บางทีก็เจอร้านขายอาหารไม่อร่อย ทำให้รู้สึกเซ็งๆ แต่หนังสือเล่มนี้มีประโยชน์มาก เพราะทำให้หนูรู้จักร้านอาหารริมทางอร่อยหลายที่ หากได้ไปครั้งหน้า หนูคิดว่าการไปเที่ยวของหนูก็จะไม่น่าเบื่อเหมือนที่เคยไปค่ะ

3.2 การพัฒนาความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง

หนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามนอกจากมีความสำคัญด้านความรู้ต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว ยังมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาความเข้าใจของนักศึกษาชาวเวียดนาม ได้แก่ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย ความหลากหลายทางเชื้อชาติ วิถีชีวิตของชาวไทยในกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง และลักษณะร่วมของอาหารริมทางไทยและเวียดนาม

3.2.1 ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย

หนังสือนำเที่ยวเล่มนี้แสดงให้เห็นว่า สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยมีความสำคัญต่อการปกครองและบริหารประเทศตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังปรากฏในบทอ่านว่า พระมหากษัตริย์ไทยมีบทบาทสำคัญหลายด้าน ตั้งแต่การสร้างวัฒนาอาราม ตลอดจนจนถึงการอุดหนุนและให้ความช่วยเหลือกลุ่มชนชาติต่างๆ ที่เข้ามาอาศัยในแผ่นดินไทย ชาวต่างชาติมีหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มเผยแพร่ศาสนา กลุ่มมาติดต่อดำขาย กลุ่มที่อพยพเพื่อมาสร้างรากฐานใหม่ในเมืองไทย พระมหากษัตริย์ไทยทรงเมตตาให้ที่อยู่อาศัยแก่ชาวต่างชาติและให้ชาวต่างชาติทำมาหากินร่วมกับคนไทยอย่างเท่าเทียมกัน ให้ทุกคนมีอิสระในการนับถือศาสนาและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของตนจึงได้รับการยกย่องว่าเป็น “องค์ศาสนูปถัมภก” ผู้คุ้มครองและสนับสนุนศาสนาทุกศาสนาในเมืองไทย พระองค์เป็นบุคคลสำคัญทำให้มีความหลากหลายทางด้านอาหารริมทางของไทย การอ่านหนังสือนำเที่ยวเล่มนี้ช่วยให้นักศึกษาชาวเวียดนามมีความรู้เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ไทยมากขึ้น นักศึกษาคนที่ 8 กล่าวไว้ว่า

ถ้าหนูไม่อ่านบทที่ 8 หนูก็จะไม่รู้ว่ามีบทบาทสำคัญที่สุดในการช่วยสร้างความหลากหลายทางด้านอาหารริมทางของไทยคือพระมหากษัตริย์ไทยค่ะ ถ้าให้หนูเดา หนูคงเดาได้ว่า เพราะมีคนต่างชาติหลายคนมาอยู่เยอะ อาหารไทยก็เลยมีหลากหลายประเภทค่ะ หนูก็พอจะเข้าใจได้ว่า ทำไมคนไทยถึงรักและเคารพพระมหากษัตริย์ไทยมาก ทำไมพระมหากษัตริย์ไทยสำคัญต่อประเทศไทยจนถึงทุกวันนี้

3.2.2 ความหลากหลายทางเชื้อชาติ

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีประชากรอาศัยหนาแน่นมาก ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ หลากหลายเชื้อชาติ ชาวต่างชาติแต่ละชาติจะมีพื้นที่อาศัยเฉพาะของตนตามความคุ้มครองและช่วยเหลือของพระมหากษัตริย์ไทย นักศึกษาชาวเวียดนามส่วนใหญ่รู้เพียงว่า ชาวจีนอยู่ที่เยาวราช ชาวตะวันตกอยู่ที่สีลม แต่ยังมีคนชาติอื่นที่พักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครเช่นเดียวกัน เช่น คนเวียดนามอยู่ที่สามเสน สะพานขาว คนแขกอยู่บริเวณสะพานช้างโรงสี บางรัก

ชาวตะวันตกอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา สีส้ม เป็นต้น ชาวต่างชาติเหล่านี้นับถือศาสนาต่างกัน เช่น ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศาสนาอิสลาม เป็นต้น แม้นับถือศาสนาไม่เหมือนกัน แต่ชาวไทยและชาวต่างชาติอยู่ด้วยกันอย่างสันติ การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันมานานประกอบกับความหลากหลายทางด้านศาสนาส่งผลต่อความหลากหลายทางด้านอาหารริมทางของไทย หนังสือนำเที่ยวเล่มนี้จึงช่วยเสริมความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของชาวต่างชาติที่ก่อให้เกิดความหลากหลายของอาหารไทย ทำให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับคนไทยและคนต่างชาติในกรุงเทพมหานครมากขึ้น เกิดการเปรียบเทียบกับความหลากหลายของอาหารริมทางในเวียดนาม ซึ่งมีส่วนหนึ่งแตกต่างกับเมืองไทยคือ อิทธิพลของชาวต่างชาติที่ปกครองเวียดนามในช่วงสงครามเวียดนาม นักศึกษาคนที่ 7 แสดงความคิดเห็นว่า “หนูอ่านหนังสือเล่มนี้แล้วถึงจะรู้ว่าอาหารริมทางไทยและเวียดนามบางชนิดมีความเหมือนกันอย่างนี้ ไม่เคยคิดว่า ชาวต่างชาติจะมีบทบาทสำคัญต่ออาหารริมทางของไทยและเวียดนามมากค่ะ บางอย่างเราใช้ทำอาหารจนเคยชิน เช่น พริก จนคิดว่าเป็นของบ้านเราค่ะ หนังสือเล่มนี้ช่วยเปิดโลกทัศน์ให้หนูมากๆ ค่ะ”

3.2.3 วิถีชีวิตของชาวไทยในกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทย การพัฒนาเศรษฐกิจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม คนในเมืองหลวงส่วนใหญ่มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบมากขึ้นจึงไม่ค่อยมีเวลาสำหรับการทำอาหารที่บ้าน ทำให้สนใจรับประทานอาหารนอกบ้าน เช่น อาหารริมทาง ชาวต่างชาติเมื่อมาเที่ยวกรุงเทพมหานคร มักจะพบภาพคนไทยต่อแถวซื้ออาหาร เข้าแล้วรีบเดินไปทำงาน หรือภาพคนไทยไปรับประทานอาหารริมทางหลังเลิกงานที่เยาวราช สีส้ม ช่วงเย็น เป็นต้น แสดงให้เห็นว่า การรับประทานอาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร สะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมการใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบ นักศึกษาคนที่ 9 แสดงความคิดเห็นว่า

หนูไม่เคยไปเมืองไทยค่ะ แต่พออ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว หนูเห็นว่า ทั้งคนไทยและคนเวียดนามต่างก็ชอบกินอาหารริมทางเหมือนกัน โดยเฉพาะวัยรุ่นและคนงาน การใช้ชีวิตของคนไทยในกรุงเทพฯ และคนเวียดนามในเมืองดานังหรือนครโฮจิมินห์ก็คล้ายกัน เดี่ยวนี้คนเวียดนามในเมืองใหญ่ชอบกินเฟอ ชนมจีนหุ่มย่าง ชนมปังฝรั่งเศส เป็นต้น เพราะมันสะดวก น้อยคนที่ทำและกินอาหารเข้าที่บ้านค่ะ แต่ที่ต่างจังหวัดยังมีอะค่ะ

คนไทยมีวัฒนธรรมการปรุงรสอาหารที่แตกต่างจากชาติอื่น บนโต๊ะอาหารริมทางของคนไทยพบเครื่องปรุงรสหลากหลายชนิด เช่น พริกคองน้ำส้มสายชู น้ำตาล น้ำปลา พริกป่น พริกไทย เป็นต้น แม้บางครั้งอาหารอร่อยแล้ว แต่คนไทยชอบปรุงเพิ่มเพื่อให้ถูกปากตน นักศึกษาคนที่ 8 กล่าวไว้ว่า “หนูเคยกินอาหารไทยในกรุงเทพฯ แล้วค่ะ สำหรับหนูอาหาร

ไทยเผ็ด เบี้ยวและหวานกว่าอาหารเวียดนามค่ะ หนูเห็นคนไทยชอบปรุงน้ำตาลและพริกป่นที่สุด อันนี้จะแตกต่างกับคนเวียดนาม เพราะอาหารประเทศเราไม่ได้เข้มข้นเหมือนอาหารไทย และหนูก็ไม่ค่อยเห็นมีใครปรุงรสมากมายเหมือนคนไทยค่ะ”

คนไทยใส่ใจเรื่องรสชาติและกลิ่นหอมของอาหารเป็นพิเศษ รสชาติอาหารที่อร่อยสำหรับคนไทยคือต้องสมดุลกันระหว่างรสชาติ 4 รส คือ รสเปรี้ยว รสหวาน รสเค็ม รสเผ็ด โดยไม่มีรสใดโดดเด่นขึ้นมา กลิ่นหอมของอาหารก็สำคัญเช่นกัน คนไทยจึงเลือกใช้เครื่องเทศอย่างเหมาะสมเพื่อดับกลิ่นคาวของเนื้อสัตว์และสร้างกลิ่นหอมให้อาหารน่ารับประทานมากขึ้น คนไทยนิยมใช้เตาถ่านเมื่อปรุงอาหารริมทางบางชนิด เช่น ผัดไทย ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่ หอยทอด เพื่อสร้างกลิ่นหอมเฉพาะดังกล่าวว่า “หลังสุกก่อนไหม้” หรือทำเส้นบะหมี่เอง ทำลูกปลาด้วย เนื้อปลาล้วนไม่ผสมแป้งหรือสารเจือปน เป็นต้น นักศึกษาคนที่ 6 กล่าวไว้ว่า

จากบทอ่านหนูเห็นว่า อาหารริมทางไทยบางอย่างไม่ได้ถูกเลยค่ะ เช่น ผัดไทยไฟทะเล บะหมี่ก๋ามปูหมูแดง อาจจะเพราะว่าเขาทำเส้นบะหมี่เองหรือใช้วัตถุดิบที่สดค่ะ หนูเลยรู้สึกว่าคุณค่าของอาหารมากกว่าเรื่องราคาค่ะ ครั้งแรกที่หนูได้ยินคำว่า “หลังสุกก่อนไหม้” แปลกดีค่ะ ถ้าหนูไปเมืองไทยอีกครั้ง หนูจะลองกินดูค่ะ เพราะที่บ้านหนู ถ้ามีกลิ่น “ก่อนไหม้” แบบนี้จะไม่ค่อยชอบค่ะ

3.2.4 ลักษณะร่วมของอาหารริมทางไทยและเวียดนาม

บทอ่านเสริมในหนังสือแนะนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหารริมทางเวียดนามด้วย เช่น รู้จักชื่ออาหารเวียดนามและวัตถุดิบบางชนิดที่นำมาประกอบอาหารเวียดนาม เช่น ผอ่ส่าว (phở xào) บะหมี่ลูกชิ้นปลาผงกะหรี่ (mì cá viên cà ri) หรือ น้ำมะพร้าวที่ใช้ทำถิดคอเต่า (thịt kho tàu) เพราะนักศึกษาบางคนเป็นคนต่างจังหวัด ยังไม่มีโอกาสไปเที่ยวเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร หรือนครโฮจิมินห์จึงไม่รู้จักรสชาติเหล่านี้ ทำให้เข้าใจวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนเวียดนามที่เกี่ยวกับอาหารริมทางมากขึ้น เช่น ความสัมพันธ์ของชาวต่างชาติที่มีต่ออาหารเวียดนาม คนเวียดนามชอบรับประทานผักหลากหลายชนิด ทั้งผักสด ผักต้ม ผักดอง แกง ยำ เพราะผักเป็นส่วนหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในอาหารเวียดนาม ช่วยย่อยอาหารและปรับความสมดุลในร่างกาย เข้าใจความสำคัญของหลักการปรุงอาหารตามแนวฮินหยาง อธิบายได้ว่าทำไมคนเวียดนามต้องรับประทานอาหารบางประเภทคู่กัน หรือวัฒนธรรมการรับประทานอาหารบนเก้าอี้ตัวเล็กๆ เป็นต้น นักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า ปกติไม่ค่อยได้ใส่ใจเรื่อง

เหล่านี้ เพราะสนใจแต่เรื่องราคาและรสชาติของอาหาร ความเคยชินทำให้ตนเองละเลยวัฒนธรรมของประเทศตัวเอง นักศึกษาคนที่ 3 กล่าวไว้ว่า

หนูบอกตรงๆ ปกติไปกินข้าว หนูไม่เคยสนใจเรื่องวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทางค่ะ หนูคิดว่ามันเป็นเรื่องไกลตัว ไปกินก็คือไปกิน หนูสนใจแค่ว่าอาหารจานนั้นอร่อยมั๊ย ราคาถูกหรือเปล่า แค่นั้นค่ะ แต่พอมาอ่านหนังสือที่น่าทึ่งเล่มนี้กลับทำให้หนูสะดุดใจ เพราะมันเป็นสิ่งที่น่าสนใจ แต่หนูกลับมองข้าม หนูคิดว่า ไม่ใช่หนูคนเดียวหรอกค่ะ คนส่วนใหญ่อาจจะคิดเหมือนกันค่ะ สำหรับหนู การอ่านครั้งนี้มีคุณค่ามากค่ะ หนูจะหาหนังสือที่เกี่ยวข้องมาอ่านเพิ่มเติมค่ะ ถ้ามีใครถาม หนูก็จะมีข้อมูลตอบเขาได้ค่ะ หนูเป็นคนเวียดนามที่เรียนภาษาไทย คิดว่าควรเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมทั้งของไทยและเวียดนามค่ะ

การเปรียบเทียบอาหารริมทางเวียดนามและอาหารริมทางไทยที่มีลักษณะใกล้เคียงกันทำให้นักศึกษาเห็นลักษณะร่วมกันระหว่างอาหารริมทางของทั้งสองประเทศ เช่น ความสัมพันธ์ของชาวต่างชาติที่มีต่ออาหารริมทาง ความนิยมในการใช้วัตถุดิบที่คล้ายกับและมีวิธีการปรุงที่ใกล้เคียงกัน โดยทั้งสองประเทศต่างให้ความสำคัญเรื่องกลิ่นและรสชาติอาหาร ดังตัวอย่างอาหารริมทางไทย-เวียดนามต่อไปนี้

ผัดไทย - เฟอซ่าว (phở xào) ซึ่งเป็นอาหารริมทางประเภทผัด ใช้เส้นที่ทำจากแป้งข้าวเจ้าคล้ายกันแต่เส้นเฟอจะแบนกว่าเส้นเล็ก คนไทยนิยมใช้เส้นแห้ง ส่วนคนเวียดนามนิยมใช้เส้นสด

บะหมี่ลูกชิ้นปลา - บะหมี่ลูกชิ้นปลาผงกะหรี่ (mì cá viên cà ri) ซึ่งเป็นบะหมี่ใส่ลูกชิ้นปลาเช่นเดียวกัน และเป็นอาหารที่ได้รับอิทธิพลจากชาวจีนเหมือนกัน แต่ต่างกันที่ลูกชิ้นปลาของคนไทยจะนิยมหนึ่งหรือลูกสอง ส่วนลูกชิ้นปลาของเวียดนามจะนำไปทอดก่อนแล้วเทลงหม้อน้ำซุ๊ปที่มีกลิ่นผงกะหรี่และเครื่องเทศ ทำให้บะหมี่ลูกชิ้นปลาหอมกลิ่นผงกะหรี่เป็นพิเศษ

สุกี้ - เหลา (Lẩu) เป็นอาหารประเภทหม้อไฟ มีเนื้อสัตว์และผักสดหลากหลายชนิด รอน้ำซุ๊ปเดือดแล้วใส่ของสดเข้าไป สุกี้นิยมใช้เส้นเส้นและรับประทานคู่กับน้ำจิ้มสุกี้ ส่วนเหลาเวียดนามจะนิยมใช้เส้นขนมจีนมากกว่าเส้นอื่น และรับประทานคู่กับน้ำปลาที่ใส่พริกสดซอยเป็นชิ้นเล็กๆ

ข้าวขาหมู - เกมถิดคอเต่า (cơm thịt kho tàu) เป็นอาหารประเภทข้าวที่ใช้เนื้อหมูและไข่ต้มเป็นวัตถุดิบหลัก ข้าวขาหมูไทยนิยมใช้คากิ เนื้อ หมู และไข่ไก่ต้ม ใช้ผงพะโล้และซีอิ๊วปรุงอาหาร รับประทานกับผักกาดดองและน้ำส้มพริกเหลืองตำ ส่วนถิดคอเต่า

ของเวียดนามนิยมใช้เนื้อหมูสามชั้นหันเป็นชิ้นใหญ่ๆ หมักกับน้ำปลา น้ำตาลเคี้ยว และเครื่องปรุงรสชนิดอื่น นิยมใช้ไขเป็ดต้มมากกว่าไขไก่หรือไขนกกะทา รับประทานคู่กับผักดอง เช่น มะละกอดอง แครอทดอง

ข้าวมันไก่ – เกมก่าตามกี (cơm gà Tam Kỳ) ซึ่งเป็นอาหารประเภทข้าวที่ใช้ไก่เป็นวัตถุดิบหลัก นำไก่ไปต้มและใช้น้ำซุปต้มไก่หุงข้าว รับประทานคู่กับแตงกวา น้ำจิ้ม และน้ำชุบต้มไก่ แต่ต่างกันว่าข้าวมันไก่นิยมใช้ไก่ตอนเพราะมีเนื้อมาก รับประทานคู่กับน้ำจิ้มที่มีส่วนผสมของเต้าเจี้ยวและพริกดองจึงมีรสเปรี้ยว หวานและเผ็ด ส่วนเกมก่าตามกีของเวียดนามนิยมใช้ไก่บ้านเพราะเนื้อแน่น หวาน และหอม ใสผงขมิ้นในน้ำชุบต้มไก่ทำให้ข้าวและไก่มีสีเหลืองอ่อนน่ารับประทาน น้ำจิ้มมีส่วนผสมของพริกและกระเทียม มีรสเปรี้ยวหวาน

นักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า การเรียนเปรียบเทียบอาหารริมทางไทยและเวียดนามที่มีลักษณะใกล้เคียงดังกล่าวช่วยให้นักศึกษาเข้าใจลักษณะของอาหารริมทางไทยง่ายขึ้น เพราะส่วนใหญ่ นักศึกษาไม่เคยมาเมืองไทยจึงไม่ค่อยรู้จักอาหารไทย นอกจากนี้ยังทำให้นักศึกษาบางคนรู้จักอาหารริมทางเวียดนามบางประเภทด้วย เช่น เฟอซ่าว (phở xào) และบะหมี่ลูกชิ้นปลาผงกะหรี่ (mì cá viên cà ri)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม เพื่อช่วยให้นักศึกษาชาวเวียดนามพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมอาหารริมทาง (Street Food) ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนามเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือนำเที่ยว โดยดำเนินการตามขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง สร้างเครื่องมือวิจัย 3 ส่วน ได้แก่ หนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม จำนวน 8 บท ได้แก่ บทที่ 1 กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง บทที่ 2 อาหารริมทางกับการเดินทาง บทที่ 3 ผัดไทยเสาชิงช้า บทที่ 4 บะหมี่เกี๊ยวราช บทที่ 5 สุกี้ภูเขาทอง บทที่ 6 ข้าวขาหมูสีลม บทที่ 7 ข้าวมันไก่ประตูน้ำ และบทที่ 8 อาหารริมทางกับวิถีชีวิตของคนไทยในกรุงเทพมหานคร แบบทดสอบท้ายบทประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ และแบบทดสอบหลังเรียนประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

ขั้นตอนที่สอง เมื่อสร้างเครื่องมือวิจัยทั้งหมดเสร็จแล้วจึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องเรียบร้อย แล้วนำเครื่องมือวิจัยส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพร้อมกับแบบประเมิน 2 ชุด ได้แก่ แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณภาพของหนังสือนำเที่ยว และแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์ทางการเรียน (ค่า IOC) ผลการประเมินพบว่า หนังสือนำเที่ยวนี้มีคุณภาพอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.07 และค่า IOC เฉลี่ยเป็น 1 แสดงให้เห็นว่า คำถามในแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยแก้ไขเครื่องมือวิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

ขั้นตอนที่สาม นำเครื่องมือวิจัยหลังจากปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มทดลอง 2 ครั้ง ซึ่งเป็นนักศึกษาชาวเวียดนามระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาญี่ปุ่น - เกาหลี - ไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดำนัง

(University of Foreign Languages Studies, The University of Danang) เพื่อหาคุณภาพของหนังสือแนะนำ ผลการทดลองกับกลุ่มทดลองครั้งที่ 1 จำนวน 3 คน พบว่า นักศึกษาทำแบบทดสอบท้ายบทได้คะแนนเฉลี่ย 85.4 และแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 89.3 ซึ่งผลคะแนนของแบบทดสอบทั้งสองชนิดเป็นผลการเรียนที่จัดอยู่ในระดับดีมาก ผลการทดลองกับกลุ่มทดลองครั้งที่ 2 จำนวน 6 คน พบว่า นักศึกษาทำแบบทดสอบท้ายบทได้คะแนนเฉลี่ย 81.3 และแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 87.7 ซึ่งแบบทดสอบทั้งสองชนิดอยู่ในระดับดีมาก เช่นเดียวกับการทดลองครั้งที่ 1 ผลการทดลองทั้ง 2 ครั้งแสดงให้เห็นว่า เครื่องมือวิจัยมีคุณภาพสามารถนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายได้

ขั้นตอนที่สี่ นำเครื่องมือวิจัยที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาชาวเวียดนามระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 เอกภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย คณะภาษาญี่ปุ่น - เกาหลี - ไทย มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยดานัง (University of Foreign Languages Studies, The University of Danang) ผู้วิจัยตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัยไว้ คือ $E1/E2 = 85/85$ ซึ่ง E1 หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการโดยได้มาจากการที่ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบท้ายบทตั้งแต่บทที่ 1-8 แต่ละบทเป็นคำถามประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน ส่วน E2 หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยได้มาจากการที่ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน เป็นคำถามประเภทปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน

ผลการวิจัยพบว่า ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการคือ $E1 = 90.4$ อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E1 = 85$) แสดงให้เห็นว่า หนังสือแนะนำเล่มนี้มีประสิทธิภาพ นักศึกษาได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา โดยคะแนนเฉลี่ยที่ได้น้อยที่สุด คือ 81 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 97 คะแนน ซึ่งอยู่ในช่วง 80 – 100 คะแนน หมายความว่า ผลการเรียนของกลุ่มเป้าหมายอยู่ในระดับดีมาก¹ ส่วนค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คือ $E2 = 90.8$ ก็อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ($E2 = 85$) เช่นเดียวกัน แบบทดสอบหลังเรียนเป็นแบบทดสอบประมวลความรู้ ส่วนใหญ่เป็นคำถามเชิงนำไปใช้ ซึ่งเป็นสถานการณ์ต่างๆ ที่นักศึกษาต้องนำความรู้ความเข้าใจจากการอ่านตัวบทตั้งแต่บทที่ 1-8 มาพิจารณาตอบคำถาม กลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนสูงมาก คะแนนที่น้อยที่สุดคือ 80 คะแนน คะแนนที่สูงที่สุดคือ 96 คะแนน หมายความว่า นักศึกษาทุกคนต่างมีผลการเรียนอยู่ในระดับดีมาก อีกประการหนึ่งคือ ค่าประสิทธิภาพ E1 และ

¹ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2554). สถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา: เอกสารการสอนชุดวิชา 20302 (หน่วยที่ 1-8). หน้า 8-42.

E2 มีความใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 90.4 และ 90.8 ตามลำดับ บ่งบอกถึงความสมดุลกันระหว่างแบบทดสอบท้ายบทและแบบทดสอบหลังเรียน จากค่าประสิทธิภาพ $E1/E2 = 90.4/90.8$ สรุปได้ว่า หนังสือแนะนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม มีประสิทธิภาพในการช่วยพัฒนาด้านความรู้และด้านความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง ดังนี้

ด้านความรู้ นักศึกษาชาวเวียดนามมีความรู้ 4 ด้าน ดังนี้

1. **ด้านอาหารริมทางในกรุงเทพฯ** การอ่านหนังสือแนะนำเที่ยวทำให้นักศึกษาเวียดนามรู้จักชื่อเรียกและลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพมหานครจำนวนมาก ทั้งอาหารริมทางประเภทข้าว เช่น ข้าวผัดปู ข้าวขาหมู ข้าวหน้าไก่ ข้าวมันไก่ อาหารริมทางประเภทเส้น เช่น สุกี้ ราดหน้า ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่ ก๋วยจั๊บ บะหมี่เป็ดพะโล้ และอาหารริมทางประเภทอื่น เช่น หอยทอด การจดจำชื่อเรียกและลักษณะเฉพาะของอาหารริมทางทำให้นักศึกษาเวียดนามสามารถแยกอาหารริมทางต่างๆ ออกจากกันได้ เมื่อรู้จักอาหารริมทางไทยมากขึ้นทำให้นักศึกษาเวียดนามมีโอกาสเลือกรับประทานอาหารได้หลากหลายมากกว่าเดิม และทำให้การไปเที่ยวเมืองไทยน่าสนใจยิ่งขึ้น

2. **ด้านสถานที่ท่องเที่ยว** หนังสือแนะนำเที่ยวเล่มนี้ทำให้นักศึกษาชาวเวียดนามรู้จักชื่อและลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายประเภทมากขึ้น เช่น สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับศาสนาพุทธ เช่น วัดพระแก้ว วัดโพธิ์ วัดสุทัศน์ วัดกุฎีทอง วัดไตรมิตร วัดอุภัยราชบำรุง (Chùa Khánh Vân) สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับศาสนาพราหมณ์ ฮินดู เช่น เทวสถาน เสาชิงช้า วัดพระศรีมหาอุมาเทวี สถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับการช้อปปิ้ง เช่น ประตูน้ำ ตลาดโบ๊เบ๊ ตลาดนางเลิ้ง ตลาดน็อน หรือสถานที่ท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบทันสมัย เช่น นิทรรศน์รัตนโกสินทร์ ซึ่งนักศึกษาทุกคนแสดงความคิดเห็นว่า ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าวจะทำให้ไปเที่ยวเมืองไทยด้วยตนเองอย่างมั่นใจและมีความสุขมากขึ้น

3. **ด้านคำศัพท์** นักศึกษาเวียดนามมีวงศัพท์มากขึ้นหลายด้าน ได้แก่ คำราชาศัพท์ คำศัพท์ด้านศาสนา และคำศัพท์เกี่ยวกับอาหาร คำราชาศัพท์ เช่น “โปรดเกล้าฯ” อ่านว่า โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม: ban sắc lệnh, cho phép” “พระยศ: tóc (Vua)” คำศัพท์ด้านศาสนาเช่น “พระบรมสารีริกธาตุ /พระ-บอ-รม-มะ-สา-รี-ริก-กะ-ทาต/: xá lị/xá lợi” “พระพิฆเนศ /พระ-พิ-คะ-เนต/: Thần voi Ganesha” คำเรียกชื่ออาหาร เช่น ราดหน้า สุกี้ ข้าวหน้าไก่ คำศัพท์ที่เป็นวัตถุดิบที่นำมาประกอบอาหารริมทางไทย เช่น “พะโล้: món kho tàu” “เส้นบะหมี่ sợi mì trứng” “แป้งสาลี: bột lúa mì” และวัตถุดิบที่ใช้ทำอาหารริมทางเวียดนาม

เช่น “ผงกะหรี: bōt cà ri” “น้ำตาลเคี้ยว: màu (kho cá)” เป็นต้น ซึ่งคำศัพท์ในหนังสือนี้เกี่ยวเนื่องนี้ช่วยขยายวงศัพท์ และทำให้นักศึกษาชาวเวียดนามเตรียมตัวเรียนวิชาการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาเวียดนามและจากภาษาเวียดนามเป็นภาษาไทยได้ดีขึ้น เพราะเมื่อรู้จักความหมายเฉพาะของภาษาเวียดนามจะทำให้การแปลถูกต้องตามบริบท

4. ด้านความรู้เกี่ยวกับข้อมูลเพิ่มเติม ข้อมูลเพิ่มเติมในหนังสือนี้เกี่ยวเนื่องนี้ประกอบด้วยแผนภูมิแสดงระยะทางจากจุดหมายไปถึงร้านอาหารริมทางและรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับร้าน เช่น ตำแหน่งที่ตั้ง การเดินทาง วันและเวลาเปิดให้บริการ และราคา นักศึกษาชาวเวียดนามชื่นชอบข้อมูลเพิ่มเติมมากเพราะมีประโยชน์ต่อนักศึกษาในการเลือกและเดินทางไปร้านอาหารริมทางหากมีโอกาสมาเที่ยวเมืองไทย

ด้านความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหารริมทาง หลังจากศึกษาหนังสือนี้เกี่ยวเนื่องนี้แล้วนักศึกษาก็ได้พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมเรื่องอาหารริมทางในกรุงเทพฯ ใน 4 ด้าน ดังนี้

1. ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย

นักศึกษาชาวเวียดนามทุกคนทราบว่า ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขมาตั้งแต่อดีต แต่ไม่เข้าใจเหตุผลที่คนไทยและคนต่างชาติที่อาศัยอยู่ในเมืองไทยรักและเคารพพระมหากษัตริย์มาก ที่สำคัญคือไม่เข้าใจว่า พระมหากษัตริย์กับอาหารริมทางมีความสัมพันธ์กันอย่างไร การศึกษาหนังสือนี้เกี่ยวเนื่องนี้ทำให้นักศึกษาชาวเวียดนามเข้าใจว่า พระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์ศาสนูปถัมภก ผู้ทรงเมตตาและให้ความช่วยเหลือ ดูแลทุกข์สุขของทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติตลอดมา เปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติมาพึ่งพาอาศัยในแผ่นดินไทยด้วยความเสมอภาคกับคนไทย ให้ทุกคนมีอิสระในการทำมาหากินและประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของตน คุ่มครองและสนับสนุนให้ทุกศาสนาเป็นหนึ่งเดียว ดังนั้น แม้ต่างศาสนา แต่คนไทยและคนต่างชาติก็อยู่ด้วยกันอย่างกลมกลืนและสงบสุข การใช้ชีวิตร่วมกันอย่างสันติก่อให้เกิดการเรียนรู้และซึมซับวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน หนึ่งในนั้นคือวัฒนธรรมด้านอาหารการกิน

2. ความหลากหลายทางเชื้อชาติ

ตั้งแต่อดีต คนต่างชาติหลากหลายเชื้อชาติเดินทางเข้ามาอาศัยในกรุงเทพมหานคร เช่น กลุ่มที่มาเพื่อเผยแพร่ศาสนา กลุ่มที่มามีการค้าขาย หรือกลุ่มที่มาด้วยความหวังจะสร้างชีวิตใหม่ที่ดี คนต่างชาติเหล่านี้มีหลากหลายเชื้อชาติ เช่น จีน เวียดนาม เขมร ลาว เขมร ชาวตะวันตก เป็นต้น ซึ่งแต่ละเชื้อชาติอาศัยกระจายตามบริเวณต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มคนเหล่านี้นับถือศาสนาแตกต่างกัน เช่น ศาสนาพุทธ มีทั้งพุทธมหายานและพุทธเถรวาท ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาเต๋า ศาสนาขงจื้อ ความเชื่อทางศาสนาเป็น

ปัจจัยส่วนหนึ่งซึ่งกำหนดวิถีการกินของชาวต่างชาติกลุ่มนี้ เมื่อมาอยู่ร่วมกับคนไทยซึ่งเป็นชาติที่รักอิสระ ใจกว้าง ชอบเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่จึงทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้วัฒนธรรมการกินซึ่งกันและกัน อาหารริมทางในกรุงเทพมหานครจึงมีหลากหลายประเภท

3. วิถีชีวิตของคนไทยในกรุงเทพฯ ที่เกี่ยวกับอาหารริมทาง

การพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีทำให้สภาพสังคมและวิถีชีวิตของผู้คนในกรุงเทพมหานครเปลี่ยนแปลงไป คนส่วนใหญ่นิยมการรับประทานอาหารนอกบ้านมากกว่าเดิม อาหารริมทางจึงเป็นทางเลือกที่ดีและเป็นปัจจัยสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในกรุงเทพมหานคร แสดงถึงการใช้ชีวิตที่แข่งกับเวลาตั้งแต่เช้าถึงค่ำ แม้เป็นอาหารริมทาง แต่คนไทยก็ใส่ใจเรื่องการปรุงอาหาร รสชาติ และกลิ่นหอมของอาหารมาก คนไทยมีนิสัยชอบปรุงรสจนกลายเป็นวัฒนธรรมการปรุงอาหาร เครื่องปรุงรสของไทยจึงมีหลากหลายชนิดเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคชาวไทย สำหรับคนไทย รสชาติที่อร่อยต้องมีทั้งรสเผ็ด รสเปรี้ยว รสเค็ม และรสหวาน ซึ่งต้องสมดุลกัน ความรู้เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวทำให้นักศึกษาชาวเวียดนามเข้าใจว่า ทำไมอาหารริมทางไทยส่วนใหญ่จะเปรี้ยว เผ็ด และหวานกว่าอาหารเวียดนาม และทำไมเครื่องปรุงรสของไทยมีหลากหลายประเภทมาก

4. ลักษณะร่วมของอาหารริมทางไทยและเวียดนาม

การศึกษาหนังสือแนะนำทำให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหารริมทางของเวียดนามมากขึ้น โดยเฉพาะการเปรียบเทียบอาหารริมทางไทยและอาหารริมทางเวียดนามที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ทำให้นักศึกษาเวียดนามเห็นลักษณะร่วมของอาหารริมทางของทั้งสองประเทศ เช่น ผัดไทย - ผอ่ส่าว (phở xào) บะหมี่ลูกชิ้นปลา - บะหมี่ลูกชิ้นปลาผงกะหรี่ (mì cá viên cà ri) สุกี้ - เหลา (Lẩu) ข้าวขาหมู - เกิมถิดคอเต่า (cơm thịt kho tàu) และข้าวมันไก่ - เกิมก่าตามกี (cơm gà Tam Kỳ) ช่วยให้นักศึกษาชาวเวียดนามเข้าใจอาหารริมทางไทยง่ายขึ้น

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือแนะนำ “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม มีประสิทธิภาพในการช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมอาหารริมทางในกรุงเทพฯ แก่นักศึกษาชาวเวียดนาม

อภิปรายผล

ปัจจุบัน ชาวเวียดนามสนใจเรียนภาษาไทยจำนวนมากขึ้น ทั้งในระบบอุดมศึกษาและนอกระบบ ไม่ว่าจะเป็นเรียนด้วยตัวเอง จ้างคนมาสอนพิเศษ เรียนที่ศูนย์สอนภาษาต่างประเทศ การเรียนภาษาไทยมีจุดประสงค์ที่หลากหลาย เช่น เพื่อสื่อสารกับเจ้าของภาษาในระดับเบื้องต้น เพื่อต้องการใบปริญญาบัตรเพื่อหางานทำให้มั่นคง หรือเพื่อต้องการทราบข่าวเกี่ยวกับดารานักแสดงที่ตนชื่นชอบ เป็นต้น ชาวเวียดนามสนใจเรียนรู้วัฒนธรรมไทยมาก ทั้งเรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาล ศาสนา ความเชื่อ อาหารการกิน เป็นต้น การเรียนภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมทำให้ผู้เรียนเข้าใจการใช้ภาษาของเจ้าของภาษาชัดเจนมากขึ้น เข้าใจคนไทยและประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งส่งผลดีต่อการเรียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ “การสอนภาษาไปพร้อมกับการสอนวัฒนธรรม นอกจากจะเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้เรียนแล้ว ยังทำให้ใจกว้างมองโลกในแง่ดี ยอมรับสิ่งที่แปลกแตกต่างไปจากตน และยังมีผลต่อภาษา การนำความรู้ทางภาษามาใช้คือการประสานความรู้ในตัวภาษาและความเข้าใจในวัฒนธรรมเข้าด้วยกันอย่างกลมกลืน”¹ ผู้สอนภาษาต่างประเทศจึงจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องวัฒนธรรมของภาษาเป้าหมายที่ตนสอน และรอบรู้เรื่องพหุวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ทุกหลักสูตรหรือคอร์สสอนภาษาจึงควรมีการสอนพหุวัฒนธรรมควบคู่ไป ผู้สอนต้องสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมของประเทศเป้าหมายและหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาแบบตายตัว² การนำอาหารไทยมาสร้างเป็นสื่อการเรียนการสอนจะช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทย และทำให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาหารและวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับอาหารไทยมากขึ้น

ความอุดมสมบูรณ์ของเอเชียทำให้ชาวต่างชาติมาติดต่อกับค้าขายและตั้งรากฐานอาศัยในภูมิภาคนี้ ความหลากหลายทางเชื้อชาติทำให้เกิดความหลากหลายด้านอาหารการกินซึ่งเกิดจากการเรียนรู้วัฒนธรรมการกินซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะอาหารที่มีส่วนประกอบหลักเป็นข้าว เพราะข้าวคืออารยธรรมร่วมอันยาวนานของกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาหารไทยและอาหารเวียดนามบางชนิดที่ทำจากข้าวหรือแป้งข้าวจึงมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ผลการทดลองกับกลุ่มเป้าหมายพบว่า บทอ่านเสริมเกี่ยวกับอาหารริมทางเวียดนามที่มีลักษณะคล้ายกับอาหารไทยทำให้นักศึกษาเห็นถึงลักษณะร่วมของอาหารริมทางไทยและเวียดนาม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญช่วยให้นักศึกษาเวียดนามเข้าใจอาหารริมทางไทยชัดเจนยิ่งขึ้น ที่สำคัญคือสะท้อนให้เห็นถึงการผสมผสานวัฒนธรรมการกินของคนหลากหลายเชื้อชาติ ซึ่งไม่ใช่อาหารของชาติใดชาติหนึ่ง

¹ สิริจิตต์ เดชอมรชัย. (2556). การสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศ: แนวคิดและวิธีการ. หน้า 145.

² Eduardo Zamora Salazar Olga Chaves Carballo. (2011). Teaching culture in the Foreign language classroom: a reflective Model. *Revista de Lenguas Modernas*. 14: 283-303.

โดยเฉพาะ เมื่อเกิดความเข้าใจแล้วจะช่วยลดความเข้าใจผิดที่ยึดถือว่าเป็นอาหารของประเทศตน ไม่ใช่ของประเทศอื่น “การศึกษาวัฒนธรรมในแต่ละกลุ่มชน แต่ละพื้นที่ และความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันระหว่างวัฒนธรรมเหล่านั้น อันจะทำให้ทำที่หรือทัศนคติที่ถูกต้องและเป็นจริงทาง วัฒนธรรม เกิดเป็นความสัมพันธ์และไม่ตรีทางวัฒนธรรมขึ้นโดยธรรมชาติ”¹

อาหารเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน เพราะอาหารเป็นเสน่ห์สำคัญของ อาเซียน หนึ่งในนโยบายเกี่ยวกับอาหารของอาเซียนคือ การสร้างสรรค์อาหารให้มีบทบาทสร้าง เศรษฐกิจ ทำให้อาหารเป็นธุรกิจและอุตสาหกรรมสำคัญของอาเซียน เพื่อการส่งออกทั้งในรูปแบบ สินค้าและวัฒนธรรม² ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับการเรียนรู้วัฒนธรรมผ่านอาหารของแต่ละ ประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศไทยและประเทศเวียดนามเป็นประเทศสมาชิกของ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทั้งสองประเทศสนับสนุนนักเรียนนักศึกษาให้กระตือรือร้นใน การเรียนรู้ภาษาใหม่และชวนหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านเพื่อกระชับ ความเข้าใจอันลึกซึ้งและส่งผลดีต่อความมั่นคงของประชาคมอาเซียน การเรียนรู้อาหารจึงเป็น เครื่องมือสำคัญ

การไปเที่ยวต่างประเทศไม่ว่าจะไปเที่ยวด้วยจุดมุ่งหมายใด เช่น เพื่อต้องการลองรสชาติ อาหารแปลกใหม่ เพื่อพักผ่อน หรือเพื่อเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ล้วนต้องรับประทาน อาหารในประเทศที่ตนไปเที่ยว ผู้ที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับอาหารมักจะแวะเข้าร้านใดร้านหนึ่งตาม สะดวก แต่สำหรับผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับอาหารของประเทศที่ตนไปเที่ยวจะมีโอกาสเลือกกว่าควรไป ร้านใด ควรรับประทานอะไร ทำให้การไปเที่ยวเต็มไปด้วยความสุขและไม่น่าเบื่อ ดังนั้น อาหารกับการท่องเที่ยวจึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ดังที่ เสรี วังสไพจิตร อดีตผู้ว่าการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกล่าวไว้ว่า “กิน” กับ “เที่ยว” เป็นเรื่องที่แยกกันไม่ค่อยได้ เพราะ ตามปกติเรารับประทานอาหารวันละ 3 เวลา ในการเดินทางท่องเที่ยวจึงหลีกเลี่ยงอาหารไม่พ้น... ปัจจุบัน วิถีชีวิตของคนไทยเราเปลี่ยนไป รูปแบบของอาหารมีมากมาย วิธีการเดินทางและแหล่ง ท่องเที่ยวก็หลากหลาย ตามเส้นทางท่องเที่ยวมีร้านอาหารที่สะดวก สบาย สามารถเลือกได้ตาม ธรรมเนียม ระยะเวลา”³

¹ ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2549, มกราคม-มิถุนายน). วัฒนธรรมร่วมภูมิภาคและแผนพัฒนาวัฒนธรรม. วารสารสถาบัน วัฒนธรรมและศิลปะ. 7 (2): 9-18.

² รุ่งอรุณ ไสยโสภณ. (2557, เมษายน-พฤษภาคม). วัฒนธรรมการบริโภคอาหารของบ้านอาเซียน. วารสารส่งเสริม การศึกษาดลอดชีวิต. 1 (4): 51-62.

³ อินทิกร์เทิด พลัฒิกเชษฐ์. (2539). คู่มือกิน...เที่ยว...และนันทนาการ ฉบับกิน. หน้า 6.

จากการสำรวจของศูนย์วิจัยด้านตลาดการท่องเที่ยวสังกัดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่า กลุ่มนักเรียนนักศึกษาชาวเวียดนามที่มาเที่ยวเมืองไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ส่วนใหญ่จะศึกษาข้อมูลเพื่อเตรียมพร้อมก่อนไปเที่ยวที่ต่างประเทศ ซึ่งการศึกษาค้นหาความรู้เพิ่มเติมสามารถทำได้หลายวิธี เช่น สื่อสังคมออนไลน์ โทรศัพท์ โทรสาร หนังสือ หรือ ฟังประสบการณ์จากเพื่อน เป็นต้น ข้อมูลในหนังสือหรือวารสารส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ แต่ในประเทศเวียดนามนั้น สื่อดังกล่าวที่น่าเสนอด้วยภาษาไทยมีน้อยมาก ดังนั้น หนังสือแนะนำเที่ยวจะเป็นทางเลือกที่ดีสำหรับ นักศึกษาชาวเวียดนามหรือคนเวียดนามทั่วไปที่รู้ภาษาไทย เพราะช่วยฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย ช่วยเสริมความรู้ความเข้าใจหลายด้านเกี่ยวกับประเทศไทย และความเพลิดเพลินขณะอ่าน

ข้อเสนอแนะ

ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการสร้างหนังสือแนะนำเที่ยวในด้านอื่น เช่น เทศกาลอาหารไทย อาหารตามฤดูกาล อาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- A S Hornby, Leonie Hey and Suzanne Holloway. (2015). *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*. Oxford: Oxford University Press.
- Anna Blennow and Stefano Fogelberg Rota. (2019). *Rome and the Guidebook tradition from the Middle Ages to the 20th Century*. Berlin: De Gruyter.
- Anne Sutherland Smith. (2019). *The Truth about Travel Guide books*. Retrieved from <https://pretraveller.com/travel-guide-books/>.
- Aybuke Ceyhun Sezgin and Nevin Sanlier. (2016). Street food consumption in terms of the food safety and health. *Journal of Human Sciences*. 13(3): 4072 – 4083.
- Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch, Tổng cục Du lịch. (2018, 27 tháng 2). *Nét hấp dẫn của ẩm thực đường phố*. Tra cứu từ <http://www.vtr.org.vn/net-hap-dan-cua-am-thuc-duong-pho.html>
- Carolyn Bain, Sarah Baxter; et al. (2014). *Food lover's guide to the world: experience the great global cuisines*. London: Lonely Planet.
- Dinas kebudayaan dan. *Panduan Wisata Jawa Tengah*. Retrieved August 8, 2019, from <http://pamboedifiles.blogspot.com/2015/01/ebook-panduan-wisata-jawa-tengah.html>
- Dương Quế Nhu, Nguyễn Tri Nam Khang và Nguyễn Thị Thảo Ly. (2014). Nét độc đáo của ẩm thực Việt Nam qua đánh giá của du khách quốc tế. *Tạp chí Khoa học trường Đại học Cần Thơ Phần D: Khoa học chính trị, kinh tế và pháp luật*, 30 (2014), 51-59.
- Eduardo Zamora Salazar Olga Chaves Carballo. (2011). Teaching culture in the Foreign language classroom: a reflective Model. *Revista de Lenguas Modernas*. 14: 283-303.
- [Elizabeth Walter](#). (2005). *Cambridge Advanced Learner's Dictionary*. New York: Cambridge University Press.
- Food and Agriculture Organization of the United Nations. (2019). *Street Foods*. Retrieved from <http://www.fao.org/fcit/food-processing/street-foods/en/>.

- H.G. Muller. (1988). *An introduction to tropical food science*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Heinle Cengage Learning. (2014). *Collins Cobuild Advanced Learner's English Dictionary*. Glasgow: HarperCollins.
- Hiệp hội Văn hóa Ẩm thực Việt Nam. (2019). *Văn hóa ẩm thực Thái Lan*. Tra cứu từ <http://vcca.vn/bai-viet/55-van-hoa-am-thuc-thai-lan>.
- International Food Information Service. (2009). *Dictionary of Food Science and Technology*. [The 2nd Edition]. Oxford, UK: IFIS/Wiley-Blackwell.
- Merriam-Webster. (2001). *Merriam-Webster's geographical dictionary*. [The 3rd Edition]. America: Springfield, Mass., U.S.A.: Merriam-Webster, Inc.
- [Michelin Travel](#). (2017). *The Michellin Guide: Bangkok 2018*. Bangkok: Amarin book Center.
- Micol Mieli. (2017). *The value of travel guidebooks in the digital age (Master's thesis)*. Lund University, Sweden.
- Narumol Nirathron. (2006). *Fighting Poverty from the Street: A Survey of the street Vendors in Bangkok*. Bangkok: International Labour Office.
- Nattaya Ganjanasuntorn. (2002). *The cultural and health perspectives of Thai diet and current situation of eating pattern of urban adult Thai population (Master's thesis)*. Mahidol University, Nakhonpathom.
- Netflix. (2019). *Series Street Food, volume 1: Asia*. [Video]. America: Netflix.
- Nguyễn Anh Tuấn. (2019). *Xây dựng và quảng bá thương hiệu Du lịch Việt Nam*. Tra cứu từ <http://vietnamtourism.gov.vn/index.php/items/4544>.
- Nguyễn Cẩm Tú. (2017). *Phát triển sản phẩm du lịch ẩm thực đường phố tại Hà Nội (Luận văn Thạc sĩ)*. Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn – Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
- Nguyễn Quang Bình. (2017). *Thức ăn đường phố: “Một phần tất yếu của cuộc sống”*. Tra cứu từ <https://www.thesaigontimes.vn/td/265067/Thuc-an-duong-pho-Mot-phan-tat-yeu-cua-cuoc-song.html>
- Osaka Convention and Tourism Bureau. *Guidebook of Osaka*. Osaka: Osaka Convention and Tourism Bureau.

- Pamela Goyan Kittler and Kathryn Sucher. (1953). *Food and Culture in America: a nutrition handbook*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Peter Fellows and Martin Hilmi. (2011). *Selling street and snack foods*: FAO Diversification Booklets No. 18. Italy: Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO).
- Phạm Xuân Hậu và Bùi Xuân Thắng. (2019). Phát triển ẩm thực đường phố ở Thành phố Hồ Chí Minh để thu hút khách du lịch quốc tế. *Tạp chí Khoa học: khoa học xã hội và nhân văn, trường Đại học Sư phạm Tp. HCM*, 16 (2): 123-137.
- Seoul Metropolitan Government, Tourism Policy Division, Republic of Korea. (2015). *Around the World in Seoul World Travel in Seoul-Story Guidebook*. Seoul: Seoul Metropolitan Government, Tourism Policy Division.
- Srisomboon Bhandhukravi. (2000). *Amazing Taste of Thailand*. Bangkok: Vibulchai Bhandhukravi.
- Thiện Chí. (2010, 17 tháng 9). *Hai mặt của thức ăn đường phố*. Tra cứu từ <http://www.nhandan.com.vn/xahoi/item/2471802-.html>.
- Tom Vandenberghe and Luk Thys. (2011). *Hanoi street food: cooking & travelling in Vietnam*. Singapore: Page One.
- Tourism Authority of Thailand. (2016). *Amazing Tastes of Thailand*. Bangkok: Tourism Authority of Thailand.
- Tourism Authority of Thailand. (2016). *Thainess through Thai Food*. Bangkok: Tourism Authority of Thailand.
- Tracey Lister and Andreas Pohl. (2011). *Vietnamese street food*. Victoria: Hardie Grant Books
- Trần Ngọc Thêm. (1996). *Cơ sở văn hóa Việt Nam*. [In lần thứ 2]. Tp. Hồ Chí Minh: Đại học Tổng hợp Tp. Hồ Chí Minh.
- Viện nghiên cứu quản trị kinh doanh UCI. (2016). *Một số khái niệm dùng trong ngành Thực phẩm*. Tra cứu từ <https://uci.vn/mot-so-khai-niem-dung-trong-nganh-thuc-pham-b218.php>.

Vietnam National Administration of Tourism. (2016). *Vietnam Tourist Guidebook*.

[The 8th Edition]. Hanoi: VNA Publishing House.

Vũ Thị Hạnh Quỳnh. (2007). *Thái Lan: Vương quốc của nụ cười*. Hà Nội: Thế giới.

World Tourism Organization (UNWTO). (2019). *International Tourism Highlights 2019*

Edition. Madrid: World Tourism Organization (UNWTO).

กรรณิการ์ พรมเสาร์ และนันทา เบญจศิริรักษ์. (2542). *แกะรอยสำรับไทย*. เชียงใหม่: วรณรักษ์.

กรรณิการ์ พรมเสาร์. (2540, มิถุนายน – กรกฎาคม). *อาหารไทย อาหารสมุนไพร*.

วารสารฉลาดซื้อ. 4(19): 67-71.

กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2550). *คู่มือธงโภชนาการ กินพอดี สุขีทั่วไทย*.

[พิมพ์ครั้งที่ 6]. นนทบุรี: กรมอนามัย.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545). *หนังสือแนะนำเที่ยวจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา*. กรุงเทพฯ:

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2556). *ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย ชุดภาคกลางและภาคตะวันออก*

กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). *มิชลินไกด์ ฉบับกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และพังงา ประจำปี*

2019. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ บুক เซ็นเตอร์.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2562). *แผนปฏิบัติการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประจำปี*

งบประมาณ 2562. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556, มกราคม-มิถุนายน). *การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน*.

วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5(1): 7-20.

ณัฐฐภรณ์ หลาวทอง. (2561). *การสร้างเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บริษัทอินทัช รีเสิร์ช แอนด์ คอนซัลแทนซี่. (2561). *รายงานสรุปฉบับผู้บริหาร (ข้อมูลเดือน มกราคม-*

ธันวาคม 2561) โครงการสำรวจข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิงลึกปี

2561. กรุงเทพฯ: บริษัท อินทัช รีเสิร์ช แอนด์ คอนซัลแทนซี่ จำกัด.

ประสาท เนืองเฉลิม. (2556). *วิจัยการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2549, มกราคม-มิถุนายน). *วัฒนธรรมร่วมภูมิภาคและแผนที่วัฒนธรรม*.

วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ. 7 (2): 9-18.

เปรม สอนสมุทร. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). ตำรับชาววัง: นวัตกรรมแห่งโภชนาการประณีต.

วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม. 5(2): 150-160.

พงศกร ยิ้มสวัสดิ์; และวีรยา บัวประดิษฐ์. (?). กฐินทาน: วัตถุดิบสังฆารามรวมหาวิหาร. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

พระยาอนุমানราชธน. (2497). วัฒนธรรม. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

พิชานันท์ ช้องรักษ. (2561, มกราคม - มิถุนายน). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของภาพลักษณ์อาหารริมทาง ทัศนคติจุดหมายปลายทาง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจกลับมาจุดหมายปลายทางซ้ำของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษาย่านเยาวราช. วารสารเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ. 9(17): 1-20.

พิชญทัฬห์ จันทร์พุฒ; และ พิภู พุ่มแก้ว. (2560, 17 มีนาคม). สื่อดังยกกรุงเทพฯ เป็นสวรรค์แห่งสตรีทฟู้ด 2 ปีซ้อน “หอยทอด” ติดอันดับอาหารขึ้นชื่อระดับโลก. [วีดิทัศน์]. กรุงเทพฯ: เรื่องเล่าเช้านี้.

พิชญา แสงรูป และเจริญชัย เอกมาไพศาล. (2561, เมษายน - มิถุนายน). การศึกษาปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคอาหารริมทางของผู้บริโภคชาวไทย: กรณีศึกษาร้านอาหารริมทางย่านถนนเยาวราช กรุงเทพมหานคร. วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์. 40 (156): 103 – 145.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2554). สถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา: เอกสารการสอนชุดวิชา 20302 (หน่วยที่ 9-15). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2554). สถิติ วิจัย และประเมินผลการศึกษา: เอกสารการสอนชุดวิชา 20302 (หน่วยที่ 1-8). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2545). พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

ราชบัณฑิตยสถาน.(2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

รุ่งอรุณ ไสยโสภณ. (2557, เมษายน-พฤษภาคม). วัฒนธรรมการบริโภคอาหารของบ้านอาเชียน. วารสารส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต. 1 (4): 51-62.

ศรีสมร คงพันธุ์. (2561). อาหารขึ้นทะเบียน: มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ. กรุงเทพฯ : ส.ส.ส.ส.

ศูนย์วิจัยด้านตลาดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). รายงานสถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทย จำแนกตามลักษณะรวมหน่วย. [ภาพอินโฟกราฟิก]. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ศูนย์วิจัยด้านตลาดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2562). สถานการณ์นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศโดยกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. [กราฟข้อมูล]. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

สถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม. (2560). อาหารริมทาง (Street Food) ในประเทศไทย. สืบค้นจาก <http://fic.nfi.or.th/MarketOverviewDomesticDetail.php?id=145>.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.). (2550, 1 ตุลาคม 2551-30 กันยายน). รายงานประจำปี 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.

สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร. (2554). บางกอก บอกเล่า (เรื่อง). นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สิทธิพงษ์ ยัณนิม. (2557). พจนานุกรมศัพท์อุตสาหกรรมบริการ. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

สิริจิตต์ เดชอมรชัย. (2556). การสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศ: แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สิรินาฏ ศิริสุนทร. (2555). วัฒนธรรมอาหารไทย...จากอดีตสู่ปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

แสงอรุณ กนกพงศ์ชัยว; และคณะ. (2544). อาหาร: ทรัพยากรและศิลป์แผ่นดินไทย. กรุงเทพฯ: แปลน โมทีฟ.

อดุลย์ รัตนมโนเกษม. (2551). กินข้าวกับอาม่า วัฒนธรรมอาหารการกินของลูกจีนในเมืองไทย. กรุงเทพฯ: แสงแดด.

อบเชย วงศ์ทอง. (2544, กันยายน - ธันวาคม). อาหารไทยคุณค่าที่คาดไม่ถึง. *วารสารคหเศรษฐศาสตร์*. 44(3): 29-36.

อินทิเกรทเต็ด พลัฟลิเคชันส์. (2539). *คู่มือกิน...เที่ยว...และนันทนาการ ฉบับกิน*. กรุงเทพฯ: อินทิเกรทเต็ด.

ภาควิชา

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม มี 3 ท่าน ดังนี้

1. รองศาสตราจารย์ แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครวิทย์ เรืองรอง
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เปรม สอนสมุทร
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ อว 8718/908

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

22

เมษายน 2563

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญ

เรียน รองศาสตราจารย์แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย

เนื่องด้วย นางสาว Nguyen thi loan phuc นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างหนังสือแนะนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรค เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหนังสือแนะนำ “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุมัติ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 02 649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 094 916 9108

ที่ อว 8718/908

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

22 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

เนื่องด้วย นางสาว Nguyen thi loan phuc นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรกร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครวิทย์ เรืองรอง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม” ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาว Nguyen thi loan phuc และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 02 649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 094 916 9108

ที่ อว 8718/908

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

22 เมษายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องด้วย นางสาว Nguyen thi loan phuc นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างหนังสือนำเที่ยว กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัค มหาวรรกร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรม สอนสมุทร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจหนังสือ นำเที่ยว "กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food) สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม" ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อ ประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาว Nguyen thi loan phuc และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 02 649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 094 916 9108

ภาคผนวก ข
แบบประเมินคุณภาพหนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง
(Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
หนังสือแนะนำ “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)”
สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

คำชี้แจง: โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณา
 เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น โดยกำหนดรายการประเมินคุณภาพหนังสือไว้ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
คะแนน 4	หมายถึง	คุณภาพดี
คะแนน 3	หมายถึง	คุณภาพปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ต้องปรับปรุงคุณภาพ
คะแนน 1	หมายถึง	ไม่มีคุณภาพ

รายการ	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านรูปแบบ						
1.1 ขนาดรูปแบบมีความเหมาะสม	✓					
1.2 ลักษณะตัวอักษรเหมาะสมชัดเจน			✓			ส่วนล่างที่ ๑๖ หน้า - หน้า ๑๖ หน้า
1.3 ภาพประกอบเหมาะสม สื่อความหมาย			✓			หน้า ๑๖ หน้า / ๑๗ หน้า
2. ด้านเนื้อหา						
2.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้		✓		✓		
2.2 มีความถูกต้องทางวิชาการ		✓	✓	✓		อ่าว อ่าว ๑๖๐๐
2.3 การอธิบายเนื้อหาชัดเจน		✓				
2.4 จัดลำดับเนื้อหาเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนชาวเวียดนาม	✓					
3. ด้านภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย		✓				
3.2 ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน		✓				

แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
หนังสือนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)”
สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

คำชี้แจง: โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณา
เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น โดยกำหนดรายการประเมินคุณภาพหนังสือไว้ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
คะแนน 4	หมายถึง	คุณภาพดี
คะแนน 3	หมายถึง	คุณภาพปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ต้องปรับปรุงคุณภาพ
คะแนน 1	หมายถึง	ไม่มีคุณภาพ

รายการ	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านรูปเล่ม						
1.1 ขนาดรูปเล่มมีความเหมาะสม		✓				
1.2 ลักษณะตัวอักษรเหมาะสมชัดเจน				✓		ตัวใหญ่
1.3 ภาพประกอบเหมาะสม สื่อความหมาย		✓				
2. ด้านเนื้อหา						
2.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้		✓				
2.2 มีความถูกต้องทางวิชาการ		✓				
2.3 การอธิบายเนื้อหาชัดเจน		✓				
2.4 จัดลำดับเนื้อหาเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนชาวเวียดนาม		✓				
3. ด้านภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย	✓					
3.2 ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน	✓					

รายการ	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน						
4.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในเนื้อหา		✓				
4.2 มีความง่าย-ยากเหมาะสมกับระดับผู้เรียน		✓				
4.3 คำถามชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหา			✓			
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ						
5.1 ให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวอดนิยมใน กรุงเทพฯ แก่ผู้เรียน	✓					
5.2 ให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารริมทาง (Street Food) ที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพฯ แก่ผู้เรียน	✓					
5.3 ช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมอาหารริมทาง (Street Food) และวงศ์พันธ์แก่ผู้เรียน	✓					
รวม						

ข้อเสนอแนะและข้อวิจารณ์

1. ท่อนำชื่อ street food ควรแก้ไขไปเป็นไทยด้วย ในข้อแรกและ
และในแง่ของนักเรียน/ผู้เรียน
2. ควรให้คำอธิบายของขนม/เครื่องดื่ม ในแต่ละเมนูในลักษณะ
หรืออาจบอกได้ว่าชื่อในเมนู ยกตัวอย่าง เช่น ข้าวเหนียว กล้วย
หรือให้ดูเป็นรูปแทนขนม (ตามเมนูจริง) หรือให้
มีภาพประกอบ (เช่น ข้าวเหนียว กล้วย) เพื่อให้นักเรียนได้ดูภาพจริง
หรือให้ดูเป็นรูปแทนขนม
3. เปรียบเทียบข้อดีของขนมไทยกับ 6 อย่างของ
นักเรียนในท้องถิ่น และควรให้คำอธิบายของขนม
หรือให้ดูเป็นรูปแทนขนม

ลงชื่อผู้ประเมิน

(ดร.อ.อัมพร)

วันที่ 8 / 11 / 63

แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
หนังสือแนะนำ "กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)"
สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

คำชี้แจง: โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น โดยกำหนดรายการประเมินคุณภาพหนังสือไว้ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	คุณภาพดีมาก
คะแนน 4	หมายถึง	คุณภาพดี
คะแนน 3	หมายถึง	คุณภาพปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ต้องปรับปรุงคุณภาพ
คะแนน 1	หมายถึง	ไม่มีคุณภาพ

รายการ	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านรูปแบบ						
1.1 ขนาดรูปแบบมีความเหมาะสม						
1.2 ลักษณะตัวอักษรเหมาะสมชัดเจน						
1.3 ภาพประกอบเหมาะสม สื่อความหมาย						
2. ด้านเนื้อหา						
2.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้						
2.2 มีความถูกต้องทางวิชาการ						
2.3 การอธิบายเนื้อหาชัดเจน						
2.4 จัดลำดับเนื้อหาเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนชาวเวียดนาม						ในภาพประกอบหน้า 95 ได้ 11 เรื่อง ไม่ตรงกับเนื้อหาที่เรียน
3. ด้านภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้อ่านเข้าใจง่าย						16 ตอน สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน
3.2 ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน						

รายการ	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน						
4.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในเนื้อหา		/				ไม่เข้าใจ/ไม่ ครบถ้วน
4.2 มีความง่าย-ยากเหมาะสมกับระดับผู้เรียน		/				
4.3 คำถามชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหา		/				
5. ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ						
5.1 ให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมใน กรุงเทพฯ แก่ผู้เรียน	/					
5.2 ให้ความรู้เกี่ยวกับอาหารริมทาง (Street Food) ที่มีชื่อเสียงในกรุงเทพฯ แก่ผู้เรียน	/					
5.3 ช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรม อาหารริมทาง (Street Food) และวงศ์พันธุ์แก่ผู้เรียน	/					
รวม						

ข้อเสนอแนะและข้อวิจารณ์

.....

.....

.....

.....

.....

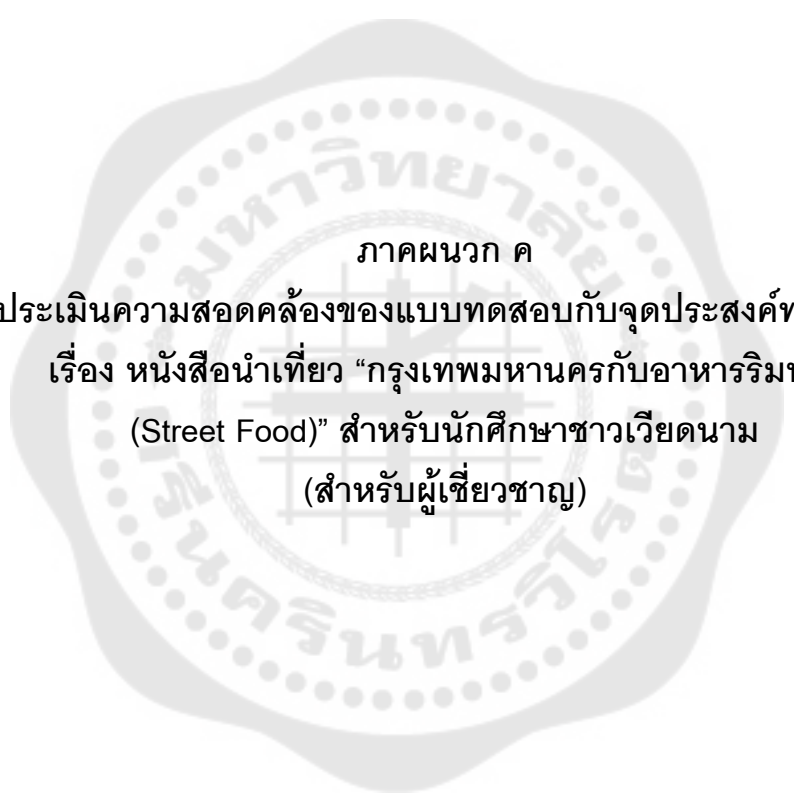
.....

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน.....
 (นางอรุณรัตน์ งามสุข.....)
 วันที่...../...../.....

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ทางการเรียน
เรื่อง หนังสือแนะนำเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง
(Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ทางการเรียน

เรื่อง หนังสือเนื้อหา "กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)"

สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณาแบบทดสอบกับจุดประสงค์ของเนื้อหา

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงจุดประสงค์
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงจุดประสงค์
+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงจุดประสงค์

ลำดับ	รายการ	ระดับความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	แบบทดสอบท้ายบทที่ 1 "กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 1	✓			
2	แบบทดสอบท้ายบทที่ 2 "อาหารริมทางกับการเดินทาง" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 2	✓			
3	แบบทดสอบท้ายบทที่ 3 "ผัดไทยเสาชิงช้า" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 3	✓			
4	แบบทดสอบท้ายบทที่ 4 "ปะหมี่เยาวราช" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 4	✓			
5	แบบทดสอบท้ายบทที่ 5 "สุกี้เขาทอง" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 5	✓			
6	แบบทดสอบท้ายบทที่ 6 "ข้าวขาหมูสีลม" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 6	✓			
7	แบบทดสอบท้ายบทที่ 7 "ข้าวมันไก่ประตูน้ำ" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 7	✓			
8	แบบทดสอบท้ายบทที่ 8 "อาหารริมทางกับวิถีชีวิตของคนไทยในกรุงเทพมหานคร" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 8	✓			
9	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของทุกบท	✓			

ลงชื่อผู้ประเมิน.....

(พ. 11/กษ 1/กพ 10/อ.)

วันที่ ๒๘ ' เม. ' ๒๕๖๓

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ทางการเรียน

เรื่อง หนังสือเนื้อหา "กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)"

สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณาแบบทดสอบกับจุดประสงค์ของเนื้อหา

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงจุดประสงค์
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงจุดประสงค์
 + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงจุดประสงค์

ลำดับ	รายการ	ระดับความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	แบบทดสอบท้ายบทที่ 1 "กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 1	✓			
2	แบบทดสอบท้ายบทที่ 2 "อาหารริมทางกับการเดินทาง" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 2	✓			
3	แบบทดสอบท้ายบทที่ 3 "ผัดไทยเสาชิงช้า" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 3	✓			
4	แบบทดสอบท้ายบทที่ 4 "ปะหมี่เยาวราช" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 4	✓			
5	แบบทดสอบท้ายบทที่ 5 "สุกี้เขาทอง" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 5	✓			
6	แบบทดสอบท้ายบทที่ 6 "ข้าวขาหมูสีลม" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 6	✓			
7	แบบทดสอบท้ายบทที่ 7 "ข้าวมันไก่ประตูน้ำ" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 7	✓			
8	แบบทดสอบท้ายบทที่ 8 "อาหารริมทางกับวิถีชีวิตของคนไทยในกรุงเทพมหานคร" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 8	✓			
9	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของทุกบท	✓			

ลงชื่อผู้ประเมิน.....
 (ศ.ว.อ.อ.อ.อ.อ.)
 วันที่ 8, ม.ค., 63

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับจุดประสงค์ทางการเรียน

เรื่อง หนังสือเนื้อหา "กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)"

สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยพิจารณาแบบทดสอบกับจุดประสงค์ของเนื้อหา

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงจุดประสงค์
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงจุดประสงค์
 + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงจุดประสงค์

ลำดับ	รายการ	ระดับความสอดคล้อง			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
1	แบบทดสอบท้ายบทที่ 1 "กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 1	/			
2	แบบทดสอบท้ายบทที่ 2 "อาหารริมทางกับการเดินทาง" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 2	/			
3	แบบทดสอบท้ายบทที่ 3 "ผัดไทยเสาชิงช้า" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 3	/			
4	แบบทดสอบท้ายบทที่ 4 "บะหมี่เยาวราช" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 4	/			
5	แบบทดสอบท้ายบทที่ 5 "สุกี้เขาทอง" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 5	/			
6	แบบทดสอบท้ายบทที่ 6 "ข้าวหมูสัสม" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 6	/			
7	แบบทดสอบท้ายบทที่ 7 "ข้าวมันไก่ประตูน้ำ" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 7	/			
8	แบบทดสอบท้ายบทที่ 8 "อาหารริมทางกับวิถีชีวิตของคนไทยในกรุงเทพมหานคร" สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาบทที่ 8	/			
9	แบบทดสอบหลังเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของทุกบท	/			

ลงชื่อผู้ประเมิน.....
 (นส.ดร.พน หนู)
 ส. ๕

ภาคผนวก ง

หนังสือแนบท้าย “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง
(Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

หนังสือแนะนำเที่ยว

กรุงเทพมหานครกับ

อาหารริมทาง (Street Food)

สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

คำนำ

หนังสือนี้เกี่ยวกับ “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง (Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้นักศึกษาชาวเวียดนามที่เรียนภาษาไทยได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทางในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากร้านอาหารริมทางที่ได้รับรางวัลมิชลินไกด์ (Michelin Guide) ประเภทบิบกูร์ม็องด์ (Bib Gourmand) ซึ่งเป็นรางวัลมอบแก่ร้านที่มีคุณภาพดี ราคาเยี่ยม และเป็นร้านโปรดของผู้ตรวจสอบอาหารมิชลิน

หนังสือเล่มนี้แบ่งเป็นทั้งหมด 8 บท ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สวรรค์แห่งอาหารริมทาง อาหารริมทางกับการเดินทาง ผัดไทยเสาชิงช้า บะหมี่เกี๊ยวราช ลูกชิ้นเขาสอง ข้าวขาหมูสีลม ข้าวมันไก่ประตูน้ำ และอาหารริมทางกับวิถีชีวิตของคนไทยในกรุงเทพมหานคร โดยเนื้อหาในแต่ละบทจะประกอบด้วยบทอ่านหลัก คือ สถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมเกี่ยวกับอาหารริมทางและอาหารริมทางที่มีชื่อเสียง และบทอ่านเสริมคือ อาหารริมทางที่เวียดนาม ส่วนท้ายสุดของแต่ละบทจะมีแบบทดสอบท้ายบทจำนวน 10 ข้อ และท้ายเล่มจะมีแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 50 ข้อ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาหลังจากศึกษาแต่ละบทจบ

ผู้วิจัยหวังว่า หนังสือเล่มนี้จะมีประโยชน์ต่อนักศึกษาชาวเวียดนามในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนไทยและวัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารริมทางไทยมากขึ้น เพราะอาหารเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมนุษย์ที่สุด และเกี่ยวข้องกับบริบทต่างๆ ทางสังคมที่น่าสนใจ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ (TICA) ที่มอบทุนการศึกษาและเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้มาศึกษาปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร. สุภัค มหาวรากร ผู้คอยให้คำปรึกษาและช่วยจุดประกายความคิดที่ดีแก่ผู้วิจัย หมั่นตรวจความถูกต้องของเนื้อหาโดยตลอดและให้กำลังใจ ทำให้ผู้วิจัยสามารถเขียนหนังสือเล่มนี้จนสำเร็จได้ ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ รศ.แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย ผศ.ดร.อัศวิทย์ เรืองรอง และผศ.ดร.เปรม สวนสมุทร ที่สละเวลาช่วยตรวจสอบและแก้ไขความถูกต้องของเนื้อหา ทำให้หนังสือเล่มนี้มีคุณภาพมากขึ้น

หากพบข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับความผิดเพียงผู้เดียว และยินดีรับฟังคำแนะนำจากผู้อ่านเสมอ

Nguyen Thi Loan Phuc

บทที่ 7

ข้าวมันไก่ประตุน้ำ

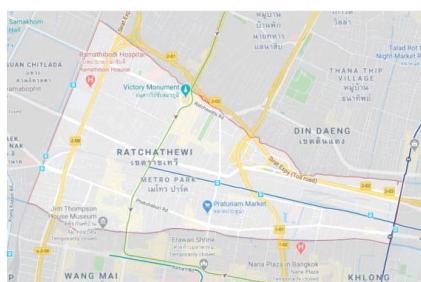
จุดมุ่งหมายของบทนี้ คือ ผู้อ่านสามารถ

1. บอกความเป็นมาของเขตราชเทวีได้
2. บอกลักษณะเฉพาะของสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ คือ ประตุน้ำและตลาดนืออนได้
3. ระบุนักชณะอาหารของร้านอาหารริมทางที่มีชื่อเสียง 2 ร้านได้
4. แยกแยะความเหมือนและความต่างระหว่างข้าวมันไก่กับเกิมก่าตามกี (Cơm gà Tam Kỳ) ได้

หมายเหตุ คำศัพท์ในเนื้อหา คือ คำที่เป็น ตัวเข้ม และอยู่ข้างล่างหน้ากระดาษ

รู้จักเขตราชเทวี

ภาพที่ 1. แผนที่เขตราชเทวี

ชื่อเขตราชเทวีมาจากชื่อของสมเด็จพระนางเจ้าสุชมลมารศรี พระอัครราชเทวีในรัชกาลที่ 5 โดยนำชื่อพระองค์มาตั้งเป็นชื่อสะพานว่า สะพานพระราชเทวี จากนั้นนำชื่อสะพานมาตั้งเป็นชื่อสี่แยกว่า สี่แยกราชเทวี แล้วนำชื่อสี่แยกมาตั้งเป็นชื่อเขตว่า เขตราชเทวี

เขตนี้มีสถานที่สำคัญ เช่น พระราชวังพญาไท ชุมชนบ้านครัวเหนือ บ้านตุ๊กตาบางกอกดอลล์ ประตูน้ำ และตลาดนီออน

พระราชวังพญาไท

รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างวังนี้เพื่อเป็นที่พักผ่อนและทอดพระเนตรการทำนา ปลุกผักเลี้ยงสัตว์และใช้เป็นพื้นที่ประกอบพระราชพิธีแรกนาขวัญ ปัจจุบันเปิดเป็นพิพิธภัณฑ์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์แก่ประชาชนชาวไทยและชาวต่างชาติ

ชุมชนบ้านครัวเหนือ

เป็นชุมชนชาวมุสลิมเชื้อสายจาม ซึ่งอาศัยอยู่ริมคลองแสนแสบตั้งแต่สมัยต้นรัตนโกสินทร์ มีชื่อเสียงเรื่องการทอผ้าไหมด้วยมือ เมื่อจิม ทอมป์สัน สถาปนิกชาวอเมริกันรู้จักชุมชนนี้แล้วประทับใจความงามและเอกลักษณ์ของผ้าไหมจึงช่วยพัฒนาตลาดและจัดจำหน่าย ผ้าไหมบ้านครัวเหนือจึงโด่งดังไปทั่วโลก ปัจจุบันมีครอบครัวของลุงอุ๊ตแห่งเดียวที่ยังสืบทอดภูมิปัญญาการทอผ้าไหมด้วยมือ

บ้านตุ๊กตาบางกอกดอลล์

เป็นแหล่งผลิตและจัดแสดงตุ๊กตาที่มีชื่อเสียงมานานกว่า 50 ปี มีทั้งตุ๊กตานานาชาติและตุ๊กตาไทยพื้นเมืองซึ่งงดงามและแสดงเอกลักษณ์ไทย เช่น ตุ๊กตาโขน ตุ๊กตาชาวไทยชนเผ่า ตุ๊กตาแสดงชีวิตชาวไทยชนบท เป็นต้น

- สุชมลมารศรี /สุ-ชฺมาน-มา-ระ-สี/: Sukhmanmarasri
- พระอัครราชเทวี /พระ-อัคร-ระ-ชา-ด-เท-วี/: Hoàng Quý phi
- ทอดพระเนตร /ทอด-พระ-เนตร/: ngư lãm (xem)

- พระราชพิธีแรกนาขวัญ: lễ Tịch điền
- จาม: người Chăm
- ผ้าไหม: lụa tơ tằm

- สถาปนิก /สะ-ถา-ปะ-นิค/: kiến trúc sư
- ลวดลาย: họa văn
- จำหน่าย: phân phối

สถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม

ประตูนํ้า

คำว่า "ประตูนํ้า" มาจากคำว่า "ประตูน้ำสระปทุมวัน" ซึ่งเป็นประตูน้ำที่รัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นในคลองแสนแสบที่สระปทุมวัน เพื่อกักเก็บน้ำและระบายน้ำให้อยู่ในระดับเหมาะสมแก่การใช้งานของชาวบ้าน

เดิมประตูน้ำเป็นแหล่งการค้าและแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง ประกอบด้วยร้านอาหาร โรงภาพยนตร์ และห้างสรรพสินค้า ต่อมาเมื่อมีการสร้างตึกสูง โดยเฉพาะห้างแพลตตินั่ม ทำให้ประตูน้ำเป็นศูนย์กลางการค้าขนาดใหญ่และสำคัญแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร มีชื่อเสียงเรื่องการขายเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายด้วยราคาส่งและราคาปลีก สินค้าเหล่านี้มีทั้งผลิตในประเทศและนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ทุกวันมีลูกค้าชาวไทยและชาวต่างชาติมาเยี่ยมชมและซื้อของเป็นจำนวนมาก ด้วยความสำคัญดังกล่าวและเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทาง ท่าเรือประตูน้ำจึงเป็นท่าเรือศูนย์กลางของเรือโดยสารคลองแสนแสบ

ภาพที่ 2. ห้างแพลตตินั่ม

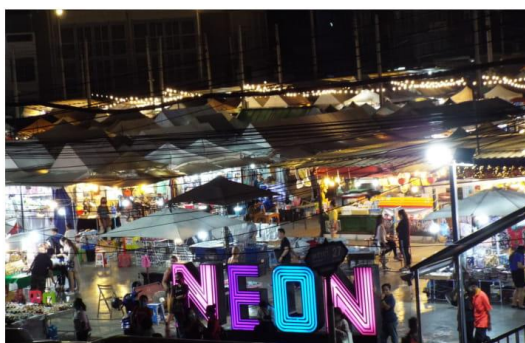
ภาพที่ 3. เสื้อผ้าในห้างแพลตตินั่ม

- กักเก็บน้ำ: trữ nước
- ระบายน้ำ: xả nước

ตลาดนีออน

ตลาดนีออน (NEON) เป็นตลาดนัดกลางคืนขนาดใหญ่ อยู่ใกล้ท่าเรือประตุน้ำและห้างแพลทตินั่ม เริ่มเปิดกิจการเมื่อปลายปี พ.ศ. 2559 มีร้านค้าหลากหลายประเภท ทั้งหมด 900 ร้าน เช่น เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า ของที่ระลึกต่างๆ โดยเฉพาะร้านอาหาร เช่น ก๋วยเตี๋ยว ยำ ผัดไทย อาหารทะเล ขนมหวาน เครื่องดื่ม และผลไม้

ตลาดเปิดให้บริการทุกวัน ตั้งแต่ 16.00 - 24.00 น. จึงใช้คำว่า นีออน หมายถึงหลอดไฟ มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติแวะมาเที่ยวชมซื้อของ และรับประทานอาหารเป็นจำนวนมาก ตลาดนีออนจึงคึกคักมาก

ภาพที่ 4. ตลาดนีออน

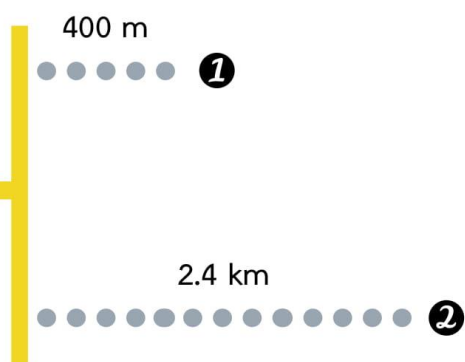
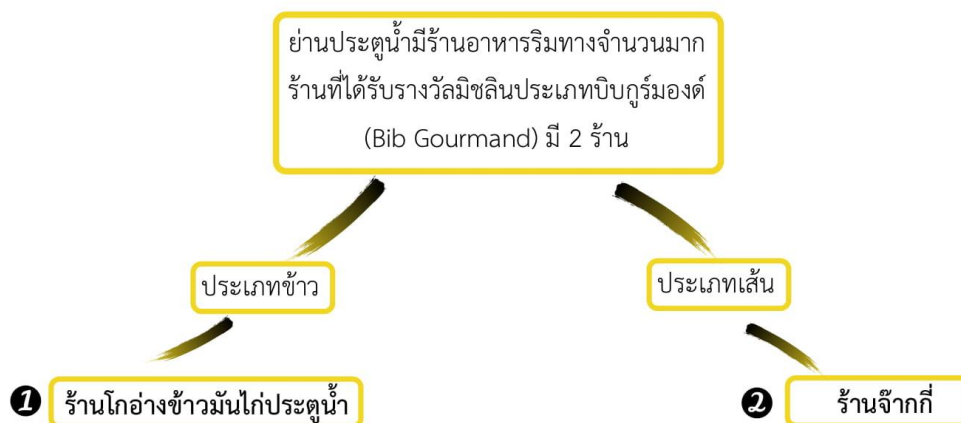

ภาพที่ 5. ร้านขายอาหาร

ภาพที่ 6. ร้านขายผลไม้

ร้านอาหารริมทางยอดนิยม

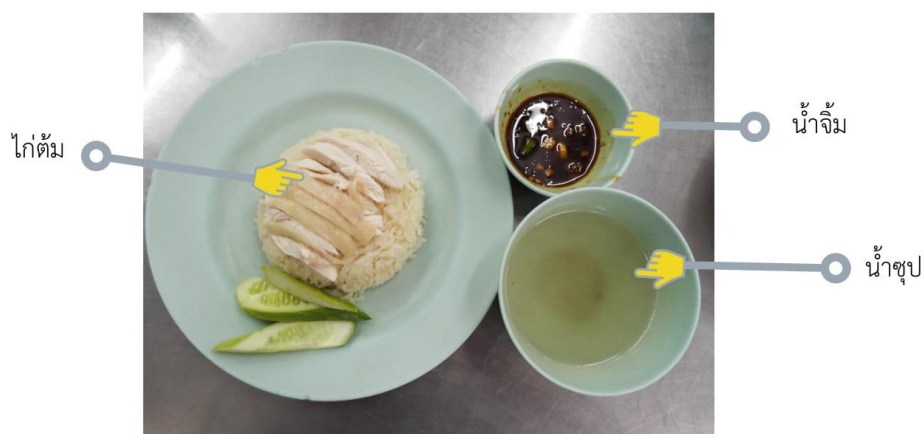
ภาพที่ 7. แผนผังแสดงระยะทางจากท่าเรือประตูน้ำไปถึงแต่ละร้าน

1 ร้านโกอ่างข้าวมันไก่ประตูน้ำ

ร้านโกอ่างข้าวมันไก่ประตูน้ำเปิดขายมานาน 60 ปี ร้านนี้ขายอาหารหลายประเภทแต่รายการอาหารสำคัญของร้านคือ ข้าวมันไก่

เจ้าของร้านเป็นคนจีนไหหลำ เมื่ออพยพมาสร้างชีวิตใหม่ในเมืองไทยจึงนำอาหารพื้นเมืองของชาติตนคือข้าวมันไก่มาขาย โดยพยายามปรับรสชาติให้เข้ากับคนไทยมากที่สุด ทำให้ลูกค้าจำนวนมากทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติโดยเฉพาะชาวจีนนิยมมารับประทานข้าวมันไก่

ข้าวมันไก่ประกอบด้วยข้าวเก่าที่หอม นุ่ม เนื้อไก่ต้มหั่นเป็นชิ้นยาวขนาดเล็ก **พorc** หอม หวาน และนุ่ม น้ำจิ้มมีส่วนผสมของ **เต้าเจี้ยว** และ **พริกแดง** จึงมีรสเปรี้ยว หวาน และเผ็ด รับประทานกับน้ำซุปที่กลมกล่อม

ภาพที่ 8. ข้าวมันไก่

ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำแหน่ง	ถนนเพชรบุรีซอย 30 ห่างจากท่าเรือประตูน้ำประมาณ 400 m
การเดินทาง	เรือโดยสารคลองแสนแสบ ท่าเรือประตูน้ำ เลี้ยวขวาแล้วเดินต่อไป BTS ชิดลม แล้วเดินต่อไป
วันขาย	ทุกวัน
เวลาขาย	05.00 - 14.00 น. และ 17.00 - 02.00 น.
ราคา	40 บาท

- พorc: một lượng vừa đủ ăn
- เต้าเจี้ยว: tương đỏ, tương đậu nành
- พริกแดง: ớt ngâm giấm

2

ร้านจ๊ากกี้

ร้านมีชื่อเต็มว่า ภัตตาคารจ๊ากกี้ เดิมอยู่ที่เยาวราช ต่อมาย้ายมาอยู่บริเวณใกล้อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ รายการอาหารมีสองประเภท คือ บะหมี่เกี๊ยวและราดหน้า มีเนื้อสัตว์หลากหลายประเภทให้เลือกรับประทาน เช่น หมู ปู ปลา กุ้ง ไก่ และเนื้อ รายการอาหารยอดนิยมของร้านคือราดหน้าเนื้อหมี่กรอบ

เส้นหมี่ร้านนี้เป็นเส้นหมี่ขาวที่ทำจากแป้งข้าวเจ้าแล้วนำไปทอดจึงกรอบ หอม แต่ไม่อมน้ำมัน ส่วนเนื้อวัวหั่นเป็นชิ้นบาง พอคำ นิ้ม หวานและไม่มีกลิ่น ผักคะน้าเขียวสด หวาน กรอบ และน้ำราดเข้มข้น ทำให้ราดหน้าเนื้อหมี่กรอบกลมกล่อม ทุกวันจึงมีลูกค้าจำนวนมากมารับประทาน

ภาพที่ 9. ราดหน้าเนื้อหมี่กรอบ

ข้อมูลเพิ่มเติม

ตำแหน่ง	ถนนราชวิถี ซอยรางน้ำ ห่างจากท่าเรือประตูน้ำ 2.4 km
การเดินทาง	BTS อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ แล้วเดินต่อไป
วันขาย	ทุกวัน ยกเว้นวันจันทร์
เวลาขาย	11.00 - 15.00 น.
ราคา	130 บาท

• อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ: tượng đài chiến thắng

• เข้มข้น: đậm đặc

เกมก๋าทามกี้

Cơm gà Tam Kỳ

ภาพที่ 10. เกมก๋าทามกี้

คำว่า เกมก๋า (com gà) ประกอบด้วยสองคำคือ เกม (com) มีความหมายว่า ข้าวสวย และคำว่า ก๋า (gà) มีความหมายว่า ไก่ ดังนั้นเกมก๋า (com gà) จึงหมายถึง ข้าวมันไก่

เมื่อกล่าวถึงเกมก๋า คนเวียดนามส่วนใหญ่จะนึกถึง เกมก๋า 2 ประเภท คือ เกมก๋าทามกี้ (com gà Tam Kỳ) และเกมก๋าไช้เหมอ (com gà xối mỡ) แต่เกมก๋าที่มีลักษณะคล้ายกับข้าวมันไก่ไทย คือ เกมก๋าทามกี้

เกมก๋าทามกี้เป็นอาหารที่มีชื่อเสียงมาก ประกอบด้วยข้าว ไก่ต้ม น้ำจิ้ม ผัก และน้ำซุปร ข้าวที่ใช้เป็นข้าวต้ม (gao Tăm) เพราะหอมและเหนียวนุ่ม นำมาผสมกับข้าวเหนียวเล็กน้อย ใช้น้ำต้มไก่ที่มีส่วนผสมของผงขมิ้นมาหุงข้าว ทำให้ข้าวนุ่ม หอม มีสีเหลืองอ่อนน่ารับประทาน ไก่ที่ใช้ต้องเป็นไก่บ้าน เนื้อจึงจะเหนียวแน่นและหอมหวาน เมื่อต้มแล้วจะนำมาฉีกเป็นชิ้นๆ และคลุกกับน้ำจิ้ม รสเปรี้ยวหวาน รับประทานคู่กับแตงกวาหรือผักดอง และน้ำซุปรไก่ต้มที่กลมกล่อม

Cơm gà Thái là món ăn có nguồn gốc từ món cơm gà của người Hải Nam, Trung Quốc. Hiện nay, món cơm gà của quán Ko Ang Pratunam trở thành món ăn đường phố nổi tiếng nhất ở Băng cốc. Ở Việt Nam cũng có một món ăn tương tự như vậy, đó chính là Cơm gà Tam Kỳ, đặc sản Quảng Nam.

แบบทดสอบท้ายบท

วงกลมหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ชื่อเขตราชเทวีตั้งตามชื่อของบุคคลใด (ความรู้ความจำ)
  - ก. สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ พระบรมราชเทวี
  - ข. สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรมราชินีนาถ
  - ค. สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดาฯ พระอัครราชเทวี
  - ง. สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวี
2. สถานที่ใดเกี่ยวข้องกับจิม ทอมป์สัน (ความรู้ความจำ)
  - ก. ประตูนํ้า
  - ข. พระราชวังพญาไท
  - ค. ชุมชนบ้านครัวเหนือ
  - ง. บ้านตุ๊กตาบางกอกดอลล์
3. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลในการสร้างพระราชวังพญาไท (ความรู้ความจำ)
  - ก. เพื่อพักผ่อน
  - ข. เพื่อเป็นที่รับแขกเมือง
  - ค. เพื่อเป็นที่ทอดพระเนตรการทำนา
  - ง. เพื่อประกอบพระราชพิธีแรกนาขวัญ
4. ใครกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของตลาดน็อน (ความเข้าใจ)
  - ก. ฟ้า: “แม่คะ เช้านี้เราไปซื้อของที่ตลาดน็อนกันเถอะ”
  - ข. ลาน: “ตลาดน็อนเป็นตลาดน้ำแห่งเดียวในกรุงเทพฯ เหนอ”
  - ค. ดาว: “แก้วควรไปซื้อของที่ตลาดน็อนนะ คนไม่เยอะ เดินสบายดี”
  - ง. ฮวา: “โอโห ตลาดน็อนเหมือนขายทุกอย่างเลย คนฝรั่งก็เยอะมาก”
5. ข้าวมันไก่เป็นอาหารพื้นเมืองของคนจีนมณฑลใด (ความรู้ความจำ)
  - ก. จีนปักกิ่ง
  - ข. จีนแต้จิ๋ว
  - ค. จีนไหหลำ
  - ง. จีนกวางตุ้ง

6. เส้นหมี่กรอบในราดหน้าเนื้อหมี่กรอบของร้านจ๊ากก็เป็นเส้นอะไร (ความรู้ความจำ)
  - ก. เส้นบะหมี่ทอดกรอบ
  - ข. เส้นหมี่ขาวทอดกรอบ
  - ค. เส้นบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป
  - ง. เส้นเล็กแห้งทอดกรอบ
7. สูตรข้าวมันไก่ของร้านโกอ่างได้มาอย่างไร (ความรู้ความจำ)
  - ก. สืบทอดจากคุณปู่
  - ข. เพื่อนสนิทบอกสูตรลับ
  - ค. ปรับตามรสชาติของคนไทย
  - ง. ปรับตามรสชาติของนักท่องเที่ยวคนจีน
8. “ลานเป็นคนเวียดนาม ทำงานอยู่ที่ไทย เธอมีแฟนเป็นคนไทย วันนี้เธอจะทำเกมก่าตามกี้ (com gà Tam Kỳ) ให้พ่อแม่แฟนรับประทาน” เมื่อไปตลาด ลานควรเลือกวัตถุดิบชนิดใดเพื่อให้เกมก่าตามกี้ยังคงรสชาติดั้งเดิมให้ได้มากที่สุด (การนำไปใช้)
  - ก. ข้าวเหนียว ไก่ดำ ขิง
  - ข. ข้าวหอมมะลิ ไก่บ้าน ขมิ้น
  - ค. ข้าวสารธรรมดา ไก่เลี้ยงฟาร์ม ขมิ้น
  - ง. ข้าวกล้อง (ข้าวเพื่อสุขภาพ) ไก่บ้าน ขิง
9. ข้อใดไม่ใช่ข้าวพวก (ความเข้าใจ)
  - ก. ข้าวผัดปู
  - ข. ข้าวขาหมู
  - ค. ข้าวมันไก่
  - ง. ข้าวหน้าไก่
10. “น้ำตาลชอบรับประทานข้าว ชอบไก่ แพ้อาหารทะเล รับประทานผักได้นิดหน่อย ส่วนชมพูชอบอาหารประเภทเส้น ไม่ชอบไก่และเนื้อวัว ชอบผักมาก” อาหารชนิดใดเหมาะกับน้ำตาลและชมพู (การนำไปใช้)
  - ก. ข้าวผัดกุ้ง – ราดหน้าเนื้อ
  - ข. ราดหน้าทะเล – ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่
  - ค. ข้าวมันไก่ – เหลาทะเล (Lẩu Hải Sản)
  - ง. ข้าวหน้าไก่ – เกมก่าตามกี้ (Com gà Tam Kỳ)

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบหลังเรียนหนังสือเก่าเที่ยว “กรุงเทพมหานครกับอาหารริมทาง
(Street Food)” สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม

แบบทดสอบหลังเรียน

วงกลมหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับกรุงเทพฯ (ความรู้ความจำ)
  - ก. รัชกาลที่ 1 เป็นคนตั้งชื่อเมืองหลวงแห่งนี้
  - ข. เป็นศูนย์รวมความเจริญของประเทศไทย
  - ค. เป็นแหล่งอาหารริมทางที่มีชื่อเสียงทั่วโลก
  - ง. เดิมเป็นหมู่บ้านเล็กๆ คนไทยสมัยอยุธยาเรียกกันว่า บางกอก
2. “ฮวาเป็นคนเวียดนามที่นับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู เธอกำลังไปเที่ยวในกรุงเทพฯ ป้ายนี้เธออยากไปกราบไหว้เทพเจ้าเพื่อขอพร” เราควรแนะนำให้ฮวาไปย่านใดในกรุงเทพฯ (การนำไปใช้)
  - ก. เยวราช
  - ข. เสาชิงช้า
  - ค. ประตูนํ้า
  - ง. ภูเขาทอง
3. ข้อใดไม่เข้าพวก (ความเข้าใจ)
  - ก. โจ๊กหมูสับ
  - ข. ก๋วยจั๊บหมู
  - ค. บะหมี่เป็ดพะโล้
  - ง. ราดหน้าทะเล
4. ข้อใดไม่แสดงให้เห็นว่า “กรุงเทพมหานครเป็นสวรรค์แห่งอาหารริมทาง” (ความเข้าใจ)
  - ก. ฟ้ามุมิใจที่ได้แนะนำอาหารริมทางในกรุงเทพฯ ให้เพื่อนชาวต่างชาติ
  - ข. จอห์นไปเที่ยวกรุงเทพฯ บ่อยเพราะมีของกินอร่อยและน่าสนใจ
  - ค. อู๋ยซี่เกียดเดินออกไปซื้อข้าวข้างนอกเพราะร้านอาหารอยู่ไกล
  - ง. แก้วกินอาหารริมทางทุกวันแต่ไม่เคยเบื่อ
5. “วันนี้บริษัทของนามมีประชุมตั้งแต่ 9.00-15.00 อีกครึ่งชั่วโมงการประชุมจะเริ่มแล้ว แต่เขาเพิ่งออกจากบ้านนามทั้งรีบทั้งหว” นามควรเลือกรับประทานอาหารชนิดใดถึงจะเข้าประชุมทันเวลา (การนำไปใช้)
  - ก. ผอ่นื้อ
  - ข. ก๋วยเตี๋ยวกั
  - ค. ขนมจีนหมูย่าง
  - ง. ขนมปังฝรั่งเศส

6. “อ๊อฟต้องทำรายงานเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชาวตะวันตกในกรุงเทพฯ จึงต้องลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล”
อ๊อฟควรไปเก็บข้อมูลที่เขตใด (การนำไปใช้)
  - ก. บางรัก
  - ข. ราชเทวี
  - ค. สัมพันธวงศ์
  - ง. ป้อมปราบศัตรูพ่าย
7. ชื่อของเขตใดตั้งตามชื่อของบุคคลในประวัติศาสตร์ (ความรู้ความจำ)
  - ก. บางรัก
  - ข. ราชเทวี
  - ค. สัมพันธวงศ์
  - ง. ป้อมปราบศัตรูพ่าย
8. ข้อใดไม่แสดงว่า กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่มีรถติด (ความเข้าใจ)
  - ก. “ตายแล้ว ฉันไม่ทันนัดแน่ๆ ผ่านไปครึ่งชั่วโมง รถยังไม่ขยับเลย”
  - ข. “กรุงเทพฯ มียานพาหนะหลากหลายชนิด ไหนมาไหนก็สะดวก”
  - ค. “วันนี้ ฉันขอนั่งเรือโดยสารกลับบ้านก่อนนะ ถ้านั่งรถอื่นกลับดึกแน่ๆ เลย”
  - ง. “ปกติฉันนั่งรถเมล์แค่ 15 นาทีก็ถึงบ้านแล้ว วันนี้ใช้เวลา 1 ชั่วโมงเต็มๆ”
9. ข้อใดหมายถึง “กระเป๋ารถเมล์” (ความรู้ความจำ)
  - ก. กระเป๋าของดาราชื่อรถเมล์
  - ข. กระเป๋าเงินของคนขับรถเมล์
  - ค. กระเป๋าที่คนขับใช้เก็บค่าโดยสาร
  - ง. พนักงานเก็บค่าโดยสารบนรถเมล์
10. “ฟ้าเป็นนักเดินทางคนไทย ชอบไปเที่ยวต่างประเทศเพื่อแสวงหาความรู้และประสบการณ์แปลกใหม่ คราวนี้ ฟ้าอยากไปเยี่ยมชมเมืองฮอยอันเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมเวียดนาม” ฟ้าควรเลือกนั่งรถชนิดใดที่เมืองฮอยอันมากที่สุด (ความเข้าใจ)
  - ก. รถซิกโล
  - ข. รถแท็กซี่
  - ค. รถประจำทาง
  - ง. รถจักรยานยนต์รับจ้าง

11. “เอียนเป็นคนชอบไปเที่ยวต่างประเทศ ทุกครั้งที่ไปเที่ยว เธอชอบซื้อของฝากให้ครอบครัวและเพื่อนๆ เช่น เสื้อผ้า ของที่ระลึกต่างๆ” ย่านใดในกรุงเทพฯ เหมาะกับนิสัยของเอียนมากที่สุด (การนำไปใช้)
  - ก. สีลม
  - ข. ประตูนํ้า
  - ค. เสาชิงช้า
  - ง. ภูเขาทอง
12. “เฟื่องเป็นคนเวียดนามที่นับถือศาสนาพุทธ ความฝันของเธอคืออยากไปเที่ยวกรุงเทพฯ เพื่อไหว้พระและลองทานอาหารไทยที่อร่อยและมีชื่อเสียง” สถานที่ใดในกรุงเทพฯ เหมาะกับเธอมากที่สุด (การนำไปใช้)
  - ก. วัดแขกสีลม - ข้าวขาหมู
  - ข. วัดสุทัศน์ - ผัดไทยโพทะเล
  - ค. โบสถ์พราหมณ์ - ราดหน้ายอดผัก
  - ง. โบสถ์กาลหว่าร์ - ข้าวผัดปูข้างเฟือก
13. “สั้มวางแผนจะไปดูนิทรรศน์โกสินทร์ เพราะต้องทำรายงานเกี่ยวกับการแสดงไทย เช่น โขน รำ การละเล่น เพื่อส่งให้อาจารย์” เมื่อเข้าไปเยี่ยมชมนิทรรศน์โกสินทร์ สั้มควรเน้นดูห้องใดเป็นพิเศษ (การนำไปใช้)
  - ก. เรื่องนามมหรสพศิลป์
  - ข. ลีอระบิลพระราชพิธี
  - ค. สง่าศรีสถาปัตยกรรม
  - ก. ตึมห้าย่านชุมชน
14. อาหารชนิดใดประกอบด้วยเส้นใหญ่ เนื้อสัตว์ น้ำราด และผักคะน้า (ความรู้ความจำ)
  - ก. ผัดไทยหมูสับ
  - ข. ราดหน้าเส้นใหญ่หมู
  - ค. ก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่หมู
  - ง. ก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่หมูแห้ง
15. อาหารชนิดใดใช้สมุนไพรจีน (ความรู้ความจำ)
  - ก. ราดหน้าเส้นใหญ่ทะเล
  - ข. ก๋วยเตี๋ยวเส้นเล็กเนื้อ
  - ค. ผัดไทยกุ้งสด
  - ง. ข้าวหน้าไก่

16. “ฟ้าเป็นนักศึกษาไทย เรียนเอกเวียดนามศึกษา อาทิตย์หน้าเธอต้องนำเสนองานเกี่ยวกับหัวข้อ “ไทย-เวียดนาม: อาหารกับภาพลักษณ์ประเทศ” อาหารชนิดใดเหมาะกับงานของเธอมากที่สุด (การนำไปใช้)
- ก. ผัดไทย – ผออสาว
  - ข. สุกี้ – เหลาเวียดนาม
  - ค. บะหมี่ไทย – บะหมี่เวียดนาม
  - ง. ส้มตำไทย – ยำมะละกอเวียดนาม
17. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะเฉพาะของเยาวราช (ความรู้ความจำ)
- ก. คนจีนที่เยาวราชเคารพรักต่อพระมหากษัตริย์ไทย
  - ข. เป็นแหล่งขายเครื่องสังฆภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง
  - ค. เป็นแหล่งอาศัยของคนจีนจำนวนมาก
  - ง. โด่งดังเรื่องอาหารริมทาง
18. อาหารชนิดใดไม่สามารถใช้เส้นชนิดเดียวกันได้ (การวิเคราะห์)
- ก. บะหมี่และก๋วยจั๊บน้ำ
  - ข. ราดหน้าและบะหมี่
  - ค. ผัดไทยและก๋วยเตี๋ยว
  - ง. ราดหน้าและก๋วยเตี๋ยว
19. อาหารชนิดใดใส่ผักกวางตุ้งลาว (ความรู้ความจำ)
- ก. บะหมี่หมูแดง
  - ข. ผัดไทยกุ้งสด
  - ค. ราดหน้าทะเล
  - ง. ก๋วยเตี๋ยวหมูสับ
20. ข้อใดไม่ใช่ข้าว (ความเข้าใจ)
- ก. ราดหน้าไก่
  - ข. ข้าวหน้าไก่
  - ค. บะหมี่หมูแดง
  - ง. ก๋วยจั๊บน้ำจืด

21. ใครเหมาะกับบะหมี่ลูกชิ้นปลาผงกะหรี่มากที่สุด (ความเข้าใจ)
- ก. เป้: “ผมแพ้อาหารทุกอย่างที่ทำจากปลาครับ”
  - ข. ฟ้า: “ฉันเพิ่งรับประทานบะหมี่ลูกชิ้นปลาเมื่อวาน”
  - ค. อาทิตย์: “ผมไม่ได้รับประทานบะหมี่มานานมากแล้วครับ”
  - ง. ส้ม: “ฉันยังจำกลิ่นอาหารที่มีผงกะหรี่ได้นะ มันแรงอะ”
22. ใครควรรับประทานก๋วยจั๊บน้ำร้อนมากที่สุด (ความเข้าใจ)
- ก. น้ำชอบรับประทานเครื่องในหมูที่แม่ทำ
  - ข. ดาวชอบรับประทานอาหารที่หอมกลิ่นพริกไทย
  - ค. แก้วไม่ชอบรับประทานอาหารที่ต้องเข้าคิวรอนาน
  - ง. ตาชอบรับประทานอาหารเส้นทุกชนิดแต่ไม่ชอบรสเผ็ด
23. ข้อใดอธิบายถูกต้องเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “แรงวัดสระเกศ” (ความรู้ความจำ)
- ก. แรงที่พระสงฆ์เลี้ยงในวัดสระเกศ
  - ข. รูปปั้นแรงขนาดใหญ่ในวัดสระเกศ
  - ค. แรงที่เคยมารุมกินศพที่วัดสระเกศ
  - ง. แรงอาศัยอยู่บริเวณวัดสระเกศมีจำนวนมาก
24. “หลานชอบทำอาหารไทย เพราะสามีเป็นคนไทย ตั้งแต่แต่งงานมา เธอทำอาหารไทยได้หลายอย่าง แต่อาหารจานโปรดของสามีกลับทำไม่ได้ เพราะหาซื้อวัตถุดิบที่เวียดนามไม่ครบ” ข้อใดคืออาหารจานโปรดของสามีลาน (การนำไปใช้)
- ก. สุกี้
  - ข. ก๋วยจั๊บน้ำร้อน
  - ค. หอยนางรมทอด
  - ง. บะหมี่ลูกชิ้นปลา
25. คำว่า “บ้านบาตร” หมายถึงข้อใด (ความรู้ความจำ)
- ก. บ้านของลุงบาตร
  - ข. หมู่บ้านแห่งหนึ่งที่อยู่ใกล้วัดชื่อบาตร
  - ค. บ้านที่จัดนิทรรศการเกี่ยวกับบาตรชนิดต่างๆ
  - ง. หมู่บ้านที่ทุกคนเคยมีอาชีพหลักคือทำบาตรด้วยมือ แต่ปัจจุบันน้อยลงแล้ว

26. “เพชรพาเพื่อน 3 คนไปรับประทานเหลาเวียดนาม เพื่อนคนแรกนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู คนที่สองแพ้กู้ย คนที่สามรักแพะมาก” เพชรควรสั่งอาหารชนิดใดเพื่อให้เพื่อนทุกคนสามารถรับประทานอาหารพร้อมกันได้ (การนำไปใช้)
- ก. เหลาปลา
  - ข. เหลาเนื้อวัว
  - ค. เหลาเนื้อแพะ
  - ง. เหลาอาหารทะเล
27. “มะนาวชอบรับประทานสุกี้แห้งมาก แต่ไม่ชอบปลาหมึก” อาหารชนิดใดเหมาะกับมะนาวมากที่สุด (การนำไปใช้)
- ก. สุกี้ไก่
  - ข. สุกี้ทะเล
  - ค. สุกี้หมูแห้ง
  - ง. สุกี้ทะเลแห้ง
28. ข้อใดไม่เข้าพวก (ความเข้าใจ)
- ก. กว๋เตี่ยวเส้นใหญ่หมู
  - ข. ราดหน้าเส้นใหญ่หมู
  - ค. กว๋เตี่ยวคั่วไก่
  - ง. ผัดไทยกุ้งสด
29. “วันนี้เอ็งอยากไปทำบุญโลงศพ แต่ไม่รู้ควรไปที่ไหนดี จึงโทรหาดาวซึ่งเป็นเพื่อนคนไทยเพื่อขอคำแนะนำ” ดาวจะแนะนำวัดใด (การนำไปใช้)
- ก. วัดมังกร
  - ข. วัดสุทัศน์
  - ค. วัดสระเกศ
  - ง. วัดหัวลำโพง
30. “ปีนี้แก้วอายุ 38 ปีแล้วแต่ยังไม่มีแฟน แม่ของแก้วเป็นห่วงมากจึงอยากให้เธอมีคนดูแล” แม่ของแก้วจะพาแก้วไปขอพรที่วัดใด (การนำไปใช้)
- ก. วัดโพธิ์
  - ข. วัดสระเกศ
  - ค. วัดแขกสีลม
  - ง. วัดอุภัยราชบำรุง

31. “เหลียวเป็นคนเวียดนาม เธอมาทำงานในกรุงเทพฯ 3 เดือนแล้ว ช่วงนี้งานของเธอมีปัญหาหลายอย่างทำให้เธอเครียดมาก พี่เป็นเพื่อนสนิทของเหลียว เธอรู้ว่าเหลียวไม่สบายใจและคิดถึงเวียดนามจึงตั้งใจจะพาเธอไปไหว้พระที่วัด” พี่จะพาเหลียวไปวัดใดเพื่อให้เหลียวรู้สึกดีขึ้นและคิดถึงบ้านน้อยลง (การนำไปใช้)
- วัดสระเกศ
  - วัดไตรมิตร
  - วัดหัวลำโพง
  - วัดอุภัยราชบำรุง
32. ใครไม่ได้รับประทานบะหมี่ (ความเข้าใจ)
- ดาว “เธอดูซิ ใส่เกี้ยวเป็นกึ่งล้วนเลยอะ เยี่ยมมาก”
  - ส้ม “เจ้าของร้านเขาทำเส้นเอง ไม่น่าละห่อมกลืนไข่มาก”
  - ฟ้า “ฉันว่าหมูแดงร้านนี้อร่อยที่สุดแล้วนะเท่าที่ฉันเคยกินมา ”
  - เคน “ผมว่า เครื่องในหมูหอมดีนะ น้ำจิ้มรสชาติก็กลมกล่อม”
33. ข้อใดไม่เข้าพวก (ความเข้าใจ)
- โจ๊กหมูใส่ไข่ลวก
  - ข้าวผัดกุ้งหมูกรอบ
  - ราดหน้าเส้นใหญ่หมู
  - ราดข้าวไข่เจียวหมูสับ
34. เครื่องปรุงรสชนิดใดจำเป็นสำหรับถิดคอต่าเวียดนามแต่ไม่ใช่เมื่อทำข้าวขาหมูไทย (การวิเคราะห์)
- ซีอิ๊ว
  - น้ำตาล
  - น้ำปลา
  - น้ำส้มสายชู
35. “วันนี้แม่ของส้มไม่อยู่บ้าน เธอต้องดูแลและทำอาหารให้น้อง ในตู้เย็นมีผักกาดขาว ผักคะน้า ปลาหมึก กุ้ง ไข่ต้มจีน และวุ้นเส้น” ส้มควรทำอาหารชนิดใด (การนำไปใช้)
- ราดหน้าเส้นหมี่ทะเล
  - ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่
  - ผัดไทยกุ้งสด
  - สุกี้ทะเล

36. “เว็องเป็นหนุมนักรูรูกิจผลิตผ้าไหมรายใหญ่ที่เวียตนาม ครั้งนี้เขาจะบินมากรุงเทพฯ เพื่อปรึกษาหาโรงงาน”
เขาจะไปดูงานที่ใด (การนำไปใช้)
- ก. พิพิธภัณฑ์ชาวบางกอก
  - ข. ชุมชนบ้านครัวเหนือ
  - ค. บ้านบาตร
  - ง. ประตูน้
37. เหตุใดรัชกาลที่ 5 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างประตูน้ (ความรู้ความจำ)
- ก. เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในวังแข่งเรือ
  - ข. เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในวังน้ำท่วม
  - ค. เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้สำหรับเทศกาลลอยกระทง
  - ง. เพื่อคุมระดับน้ำให้ชาวบ้านใช้งานโดยไม่เดือดร้อน
38. “วันนี้แม่อยู่บ้านจึงทำอาหารให้ครอบครัวรับประทาน แม่ให้ฟ้าเอาเต้าเจี้ยวและพริกแดงในตู้เย็นมาให้แม่ทำ
น้ำจิ้ม” แม่ของฟ้าจะทำอาหารอะไร (การนำไปใช้)
- ก. สุกี้ทะเล
  - ข. หอยทอด
  - ค. ข้าวมันไก่
  - ง. ข้าวขาหมู
39. เส้นใหญ่ ไข่ไก่ เป็นส่วนประกอบหลักของอาหารชนิดใด (ความรู้ความจำ)
- ก. ก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่ไก่
  - ข. ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่
  - ค. ราดหน้าไก่
  - ง. สุกี้ไก่
40. ข้อใดไม่เข้าพวก (ความเข้าใจ)
- ก. ก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่ต้มยำลูกชิ้นหมู
  - ข. ราดหน้าเส้นใหญ่ทะเล
  - ค. ก๋วยเตี๋ยวคั่วไก่
  - ง. สุกี้ไก่

41. ใครกำลังจะทำราดหน้า (ความเข้าใจ)
- ก. แม่: “ผักกาดขาวนี้ขายยังไงคะ”
  - ข. ส้ม: “เดี๋ยวหนูไปเก็บผักกวางตุ้งในสวนให้แม่”
  - ค. ดาว: “เอาผักคะน้าที่หั่นแล้วแช่น้ำแข็งให้แม่หน่อย”
  - ง. มะนาว: “พี่ช่วยล้างผักกาดหอมให้หน่อยนะ หนูล้างแล้วกลัวมันขี้”
42. “น้ำเพิ่งไปซื้อปิ้งที่ห้างแพตตินัม ตอนนี้น้ำหิวมาก เธอจึงหาร้านอาหารในกูเกิ้ลแมพ (google maps)”
น้ำควรไปร้านอาหารใด (การนำไปใช้)
- ก. โกอังก๋ามันไก่
  - ข. ข้าวขาหมูสีลม
  - ค. ราดหน้าจึกกี้
  - ง. โจ๊กปรีนซ์
43. “ดาวกับด็กเป็นแฟนกัน ครึ่งนี้ดาวนั่งเครื่องไปเยี่ยมด็กที่นครโฮจิมินห์ ด็กรู้ว่าแฟนชอบรับประทานไก่และผักมาก” อาหารชนิดใดที่ด็กและแฟนสามารถรับประทานด้วยกันได้ (การนำไปใช้)
- ก. ผอไก่
  - ข. เหลาไก่
  - ค. ข้าวผัดไก่
  - ง. เกมก่าตามกี
44. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของคนต่างชาติในกรุงเทพฯ (ความรู้ความจำ)
- ก. คนจีนส่วนใหญ่อยู่ที่ประตูน้ำ
  - ข. ชาวแขกส่วนใหญ่อยู่ที่สำเพ็ง
  - ค. ชาวตะวันตกส่วนใหญ่อยู่ที่สีลม
  - ง. คนญวนส่วนใหญ่อยู่ที่ใกล้วัดภูเขาทอง
45. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับประชากรในกรุงเทพฯ (ความรู้ความจำ)
- ก. มีจำนวนประชากรหนาแน่นมาก
  - ข. เป็นแหล่งอาศัยของคนหลายเชื้อชาติ
  - ค. คนหลายชาตินับถือศาสนาต่างกันจึงทะเลาะวิวาทกันบ่อย
  - ง. คนไทยในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่นิยมรับประทานอาหารริมทาง

46. ข้อใดแสดงถึงความสำคัญของพริกเมื่อนำมาประกอบอาหารไทย (ความเข้าใจ)
- “ทวดนั่งดูต้นพริกแล้วคิดถึงเพื่อนสนิทชาวโปรตุเกสที่นำพริกพันธุ์นี้มาให้ทวดปลูก”
  - “แก้วชอบเผ็ดจึงบอกป้าขายส้มตำให้ใส่พริกเยอะๆ”
  - “แม่สั่งอาหารมา 5 อย่าง ไม่มีจานไหนที่ไม่มีพริก”
  - “แม่เก็บพริกในสวนเพื่อนำไปขายที่ตลาด”
47. ข้อใดไม่ใช่เหตุผลอันดับแรกที่คนไทยส่วนใหญ่นิยมรับประทานอาหารริมทาง (ความรู้ความจำ)
- เพราะอยากเรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรมไทย
  - เพราะมีหลากหลายประเภทให้เลือก
  - เพราะมีราคาถูก หาซื้อได้ง่าย
  - เพราะมีรสชาติอร่อย
48. ข้อใดเป็นเหตุผลสำคัญที่คนไทยนิยมใช้เตาถ่านในการทำอาหาร (ความรู้ความจำ)
- ถ่านมีราคาถูก
  - สร้างกลิ่นหอมเฉพาะ
  - ปลอดภัยกว่าใช้เตาแก๊ส
  - สามารถควบคุมความร้อนได้
49. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับเครื่องปรุงรส (ความรู้ความจำ)
- คนไทยนิยมใช้เมื่อรับประทานอาหาร
  - ทำให้อาหารเข้มข้นและอร่อยมากขึ้น
  - เครื่องปรุงรสของไทยมีหลายประเภท
  - ผักสดเป็นเครื่องปรุงรสสำคัญของคนไทย
50. ข้อใดคือวิถีชีวิตของคนไทยที่เกี่ยวข้องกับอาหารริมทาง (ความเข้าใจ)
- เพชรกับเพื่อนๆ ชอบเดินหาของกินที่เยาวราชหลังเลิกเรียน
  - แก้วกราบไหว้รูปในหลวงรัชกาลที่ 9 ก่อนนอนทุกคืน
  - ส้มชอบทำบุญตักบาตรและเข้าวัดในวันเกิดของตน
  - น้ำไม่ชอบบิ๊บแตรขณะขับรถ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

NGUYEN THI LOAN PHUC

วัน เดือน ปี เกิด

08 Sep 2535

สถานที่เกิด

Binh Thuan Province, Vietnam

วุฒิการศึกษา

Bachelor of Arts (Thai Studies)

University of Social Sciences and Humanities, Vietnam National

University Ho Chi Minh City

Master of Arts (Thai), Srinakharinwirot University

ที่อยู่ปัจจุบัน

Ho Chi Minh City, Vietnam

